

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Přístup k informacím o platech veřejných zaměstnanců

Bc. Jindřich Pulda

© 2019 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jindřich Pulda

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Přístup k informacím o platech veřejných zaměstnanců

Název anglicky

Access to information about wages of public staff

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě obsahové analýzy platné právní úpravy a dynamicky se vyvíjející rozhodovací praxe českých soudů, případně i Evropského soudu pro lidská práva, k otázce práva na přístup k informacím o platech zaměstnanců působících ve veřejném sektoru zpracovat problematiku přístupu k informacím o platech veřejných zaměstnanců z pohledu dodržování ochrany práva zaměstnanců na soukromý život a z pohledu dodržování povinností zaměstnavatele. Na teoretickou část bude navazovat část praktická, jejímž cílem bude aplikace poznatků z teoretické části práce a která bude obsahovat úvahy a kritické názory autora.

Metodika

- shromáždění podkladů pro zpracování zadané práce
- analýza prostudovaných podkladů teoretické části práce
- získání podkladů pro praktickou část práce
- vyhodnocení získaných dat pro zpracování praktické části práce
- sumarizace výsledků a jejich vyhodnocení s použitím metody komparace a syntézy
- diskuze a závěr

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

právo na svobodný přístup k informacím, informace o platech, veřejní zaměstnanci, soukromý život, poměrování práv (princip proporcionality)

Doporučené zdroje informací

- ČAPEK, Jan. Evropská Úmluva o ochraně lidských práv: [komentář s judikaturou]. Praha: Linde, 2010. ISBN 978-80-7201-804-8.
- FUREK, ROTHANZL, JIROVEC. Zákon o svobodném přístupu k informacím: komentář. V Praze: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-273-1.
- HENDRYCH, Dušan. Správní právo: obecná část. 9. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2016. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-624-1.
- JELÍNKOVÁ, Jitka. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Praktický komentář. ISBN 978-80-7552-859-9.
- KLÍMA, Karel. Komentář k Ústavě a Listině. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-140-3.
- KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. Evropská úmluva o lidských právech: komentář. Praha: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-365-3.
- KOTTNAUER, Antonín, Jan PŘIB, Helena ÚLEHLOVÁ a Ludmila TOMANDLOVÁ. Zákon o státní službě. Ostrava: Sagit, 2015. ISBN 978-80-7488-079-7.
- PAVLÍČEK, Václav. Ústavní právo a státověda. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2015. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-084-0.
- PONDĚLÍČKOVÁ, Klára. Zákon o úřednících územních samosprávných celků: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-301-3.
- SLÁDEČEK, Vladimír a Olga POUPEROVÁ. Správní právo: zvláštní část (vybrané kapitoly). 2. vyd. Praha: Leges, 2014. Student (Leges). ISBN 978-80-87576-48-9.
-

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 15. 11. 2017

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 15. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 03. 03. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Přístup k informacím o platech veřejných zaměstnanců“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 3. 2019

Bc. Jindřich Pulda

Poděkování

V prvé řadě bych rád poděkoval vedoucí své diplomové práce JUDr. Janě Borské, Ph.D. za důvěru, kterou mi svěřila tím, že přivolila ke změně původně zadaného tématu diplomové práce, jakož i za cenné připomínky a rady, jimiž mě obohatila v průběhu sepisování předkládané práce.

Dále bych chtěl využít této příležitosti a poděkovat své rodině. Na prvním místě si jistě zaslouží zmínit má snoubenka Alexandra, bez jejíž neutichající podpory a tolerance bych byl stěží tuto práci, kdy dokončil. Stejně tak děkuji svému synovi Jáchymovi, kterému patří omluva otce, který se mu po čas strávený psáním této práce nemohl věnovat na plný úvazek, jak by si přál. Konečně bych rád poděkoval i svým rodičům a sestře za poklidné rodinné zázemí, které po dobu mých studií v domácnosti vytvořili a zachovávali.

*Práce je věnována všem státním
zaměstnancům, jejichž příjmy byly ve
veřejném zájmu zveřejněny.*

Přístup k informacím o platech veřejných zaměstnanců

Souhrn

Diplomová práce se zabývá právem na přístup k informacím o platech zaměstnanců, jejichž příjem pochází z veřejných peněžních zdrojů. Práce řeší možný střet oprávněných zájmů žadatelů ve vztahu k legitimnímu zájmu dotčených osob na ochraně informace o jejich majetkových poměrech v rámci zásad soukromého práva. Cílem práce je na základě analýzy právní úpravy a judikátů v této oblasti vyhodnotit meze „spravedlivé rovnováhy“ mezi těmito základními právy. Autor v práci využil zejména kvalitativní metodu výzkumu s využitím obsahové analýzy právních textů, platné judikatury české a evropské rozhodovací praxi, syntézy a komparace mezi platnou právní úpravou a judikáty v dané oblasti. Klíčové části práce jsou věnovány vývoji a rozboru rozhodovací činnosti vnitrostátních soudů. Autor pečlivě analyzuje a kriticky hodnotí zejména závěry vyslovené v tzv. „platovém nález“, kde Ústavní soud stanovil čtyři základní podmínky, které musí být souhrnně splněny, aby mohlo být žádosti o poskytnutí informace v dané oblasti vyhověno. Autor dospěl k závěru, že toto přelomové rozhodnutí postrádá však náležité odůvodnění. V důsledku toho neposkytuje povinným subjektům jasná vodítka, jak zmíněná čtyři kritéria v rozhodovací a aplikační praxi vykládat a používat. Tento prostor se autor snaží alespoň částečně vyplnit vlastními úvahami a postřehy.

Součástí práce je realizovaný výzkum ve vybraných skupinách povinných subjektů ve veřejné správě a jejich postojů k žádostem o poskytnutí informací. Z vyhodnocení provedeného výzkumu vyplynulo, že většina povinných subjektů je s platovým nálezem a jeho obsahem obeznámena, ale vzhledem k nejednoznačnému výkladu nálezu ÚS, existují také rozdílné názory a přístupu k výkladu. Až další rozhodovací praxe může přinést sjednocení aplikační praxe a do té doby je za případné neposkytnutí informace odpovědný každý z povinných subjektů individuálně.

Klíčová slova: právo na svobodný přístup k informacím, informace o platech, veřejní zaměstnanci, soukromý život, poměrování práv (princip proporcionality)

Access to information about wages of public staff

Summary

The diploma thesis at hand concerns with a right to access information on wages of employees whose income originates from public financial resources. It examines potential collisions between legitimate interests of applicants and legitimate interests of persons concerned to have information about their proprietary situation protected within the framework of principles of private law. On the basis of thorough analysis of relevant legislation and case-law, the thesis aims at examining the concept of “fair balance” between the two fundamental rights. In his thesis, the author availed himself mainly of quantitative method accompanied by legal analysis of both legislation and jurisprudence stemming from Czech and European practice, synthesis and comparison between legislation in force and case-law in the given area. The key parts of the thesis are dedicated to the development and analysis of the domestic courts’ jurisprudence. Its author thoroughly analyses and critically evaluates in particular conclusions contained in a so-called salary decision. Therein, the Constitutional Court laid down four basic conditions to be met cumulatively before any request for such information may be granted. The author concludes that this landmark decision is far from being satisfactorily reasoned. Consequently, it is unable to provide the obliged authorities with clear guidance how to interpret and apply those criteria in practice. To fill this lacuna, the author aspires to at least partially come up with his own ideas and observations.

Finally, the thesis comprises a research carried out throughout the selected groups of obliged authorities within public administration and their attitude towards requests for provision of such information. The research has shown that the majority of obliged authorities is well-acquainted with the salary judgment and its content, but having regard to equivocal interpretation given by the Constitutional Court, there exists different views and approaches how it should be interpreted. Only the follow-up practice of adjudicating in these matter may harmonize the diverging practices. Until those days, all obliged authorities remain individually responsible for any failure to provide such information.

Keywords: right to free access to information, information on wages, public staff, private life, balancing rights (proportionality principle)

Obsah

1 Úvod	10
2 Cíl a metodika práce	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
2.2.1 Metodika teoretické části	13
2.2.2 Metodika praktické části	14
3 Rešerše platné právní úpravy	17
3.1 Právo na informace	17
3.1.1 Ústavní pořádek České republiky	17
3.1.2 Mezinárodní smlouvy	19
3.1.3 Zákon o svobodném přístupu k informacím	25
3.2 Veřejní zaměstnanci jako „příjemci veřejných prostředků“	29
3.3 Právo na soukromý život.....	31
4 Judikatura soudů k poměrování práv	34
4.1 Přípustná omezení práva na informace podle judikatury ESLP.....	35
4.2 Judikatura českých soudů.....	37
4.2.1 Test proporcionality v judikatuře Ústavního soudu.....	37
4.2.2 Původní názorová rozkolísanost senátů Nejvyššího správního soudu.....	38
4.2.3 Sjednocující rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu upřednostňující právo na informace bez nutnosti provádět test proporcionality	40
4.2.4 Nový přístup vyžadující <i>ad hoc</i> vážení zájmů.....	42
5 Pohled autora na platový nálezn a jeho dílní aspekty	45
5.1 Kritické zhodnocení platového nálezu jako celku	45
5.2 Poznámky k jednotlivým bodům platového testu	47
5.2.1 Účel vyžadované informace.....	47
5.2.2 Povaha vyžadované informace	49
5.2.3 Postavení žadatele.....	51
5.2.4 Existence a dostupnost informace.....	52
6 Výsledky šetření o uplatňování kritérií platového nálezu v praxi	54
7 Závěr	57
8 Seznam použitých zkratk	59
9 Seznam použitých zdrojů	60
9.1 Právní předpisy.....	60

9.2	Mezinárodní smlouvy a jiné dokumenty mezinárodního práva.....	61
9.3	Judikatura	61
9.4	Literatura	64
9.5	Odborné články a jiné právně nezávazné dokumenty	65
9.6	Internetové zdroje.....	65
10	Přílohy	66

1 Úvod

Při zveřejňování informací o odměňování osob placených z veřejných prostředků se střetávají dva vzájemně protichůdné zájmy. Na jedné straně vystupuje právo žadatele, potažmo veřejnosti jako celku, dozvědět se, zda jsou veřejné prostředky vynakládány na platy a jiné odměny státních zaměstnanců vynakládány hospodárně, účelně a v přiměřené výši, a na straně druhé právo dotčených osob na ochranu před zveřejňováním údajů o jejich příjmových poměrech, které je součástí široce koncipovaného práva na soukromý život. Sotva obtojí právní názor, že jedno z těchto práv by mělo obecně převážet nad druhým, jelikož obě požívají stejné právní síly a ochrany na úrovni ústavního pořádku České republiky. Případné kolize mezi nimi tudíž musejí být řešeny jejich vzájemným poměřováním a snahou o nalezení a nastolení spravedlivé rovnováhy mezi nimi.

Jakékoli úvahy v tomto směru by přitom měly být z povahy věci založeny na zkoumání konkrétních okolností každého jednotlivého případu. Jakkoli by se to mohlo zdát logické, takový přístup nebyl v českém právním prostředí uplatňován vždy. Rozhodovací praxe tuzemských soudů naopak prošla poměrně dynamickým vývojem. Na jeho počátku stál dlouhodobě ustálený názor Nejvyššího správního soudu, že poměřování obou v kolizi stojících práv učinil sám zákonodárce. Ten měl po zvážení obou práv uzákonit všeobecné pravidlo, dle něhož si *en bloc* zaslouží upřednostnit zájem na účinné kontrole hospodaření s veřejnými prostředky, a tedy i právo žadatele na poskytnutí informace. Teprve nedávno zavelel k obratu Ústavní soud, který s odvoláním na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „Soud“ nebo „ESLP“) zdůraznil potřebu individualizovaného přezkumu.

Jinými slovy je nevyhnutelné přihlédnout k více proměnným, které mohou svým dílem ovlivnit závěr, že za daných okolností je namístě dát přednost ochraně soukromého života, anebo právu na svobodný přístup k informacím. To přirozeně vyvolává otázku, jak by měly příslušné orgány postupovat, tj. jaká kritéria vzít v úvahu a jakou váhu jim přiznat. Potřeba stanovení jednoznačných vodítek je přitom o to palčivější, že prováděním tohoto nesnadného úkolu jsou na prvním místě pověřeny nikoliv soudy, ale povinné subjekty ve smyslu informačního zákona.

Náš soudní orgán ochrany ústavnosti ve svém nálezu čtyři taková základní kritéria skutečně vytyčil. Jsou jimi: a) účel žádosti, b) povaha vyžadované informace, c) role

žadatele a d) existence a dostupnost informace. To by jistě mohlo být vnímáno jako vykročení správným směrem, pokud by ta část nálezu, která obsahuje odůvodnění výroku soudu, současně tyto pojmy dále pro potřeby praxe přiblížila. Při absenci takového odůvodnění však zůstala nezodpovězená řada praktických otázek, které mohou při vyřizování těchto žádostí vyvstat. Právní nejistota s tím spojená totiž vytváří podhoubí pro tolik nežádoucí nejednotné rozhodování povinných subjektů.

A právě zde se otevírá prostor, který by předkládaná práce ráda vyplnila. Činí tak tím, že poukazuje na některé problematické otázky výkladu jednotlivých kritérií a předkládá také jejich možná řešení. Na pozadí diplomové práce provedl její autor také vlastní šetření, aby zjistil, jak v praxi vybrané skupiny povinných subjektů podobné žádosti vyřizují a do jaké míry se skutečně řídí závěry, které byly vysloveny v platovém nálezu Ústavního soudu.

Na závěr úvodu se sluší ozřejmit motivaci autora k sepsání diplomové práce na dané téma. Jeho volba není vpravdě náhodná. Autor sám je zaměstnancem povinného subjektu, a tedy i potenciálně dotčenou osobou, jejíž příjmy ze závislé činnosti pro Magistrát hlavního města Prahy by mohly být předmětem žádosti v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím. Z pozice úředníka územního samosprávních celků si autor nezřídka kladl otázku, zda je legitimní, aby byla veřejnost informována o výši jeho příjmů, což podnítilo jeho zájem o předmětnou problematiku.

2 Cíl a metodika práce

2.1 Cíl práce

Předkládaná práce si klade za cíl analyzovat střetávání práva na přístup k informacím na straně jedné a práva dotčených osob na ochranu informací o jejich příjmových poměrech coby součásti širokého konceptu soukromého života na straně druhé. Za tímto účelem bude předně nezbytné provést podrobnou rešerši relevantní právní úpravy a judikatury na úrovni ústavního pořádku, mezinárodních smluv v oblasti základních práv a lidských svobod a na úrovni zákona o svobodném přístupu k informacím. Na základě analýzy relevantní právní úpravy a judikatury v dané oblasti práce usiluje o nalezení tzv. „spravedlivé rovnováhy“ mezi těmito právy. Jinými slovy zkoumá, jakými úvahami by se při svém rozhodování měly povinné subjekty řídit.

Zvláštní důraz bude věnován tzv. platovému nálezu, v němž Ústavní soud stanovil čtyři základní podmínky, které musí být souhrnně splněny, aby mohlo být žádosti o poskytnutí informace v dané oblasti vyhověno. Cílem této práce je nejen vlastní analýza tohoto rozhodnutí, nýbrž i autorovo kritické zamyšlení a zhodnocení závěrů z něho plynoucích. V této souvislosti by proto autor chtěl upozornit na některé praktické otázky, které ponechal nález nevyjasněné a které tak mohou činit v praxi povinných subjektů obtíže. Tento prostor se nadto pokusí, byť částečně, vyplnit vlastními názory a úvahami.

Autor předkládané práce dále přichází s hypotézou, zda skutečnost, že předmětné rozhodnutí postrádá bližší vymezení, jak v něm vypočtená čtyři kritéria vykládat a používat, nemůže vést k rozdílným přístupům povinných subjektů v praxi. Aby tuto hypotézu potvrdil, nebo vyvrátil, vytkl si dále za cíl provést vlastní šetření mezi vybranými skupinami povinných subjektů. Sledovaným cílem je ozřejmit, do jaké míry jsou povinné subjekty obeznámeny s relevantní judikaturou, zda jsou jim známa kritéria, která mají při vyřizování těchto žádostí používat a v neposlední řadě také zjistit, jak je ve své každodenní praxi vykládají a uplatňují.

2.2 Metodika

Zvolená metodika práce se liší v závislosti na jednotlivých kapitolách. V nejobecnější rovině však lze užití metodické přístupy rozdělit na ty, které našly své

uplatnění při zpracovávání teoretické části práce (kapitola třetí a čtvrtá), zatímco jiných bylo užito pro účely praktické části práce (kapitola pátá a šestá).

2.2.1 Metodika teoretické části

Úvodní dvě partie budou z povahy věci spíše deskriptivního charakteru. Snahou autora bude přehledné shrnutí relevantní právní úpravy a rozhodovací praxe vrcholných soudů k dané problematice.

Ke zpracování té části, která je věnována relevantní právní úpravě – ať už národní či mezinárodní – bude využito především vyhledávání v automatizovaném systému právních informací („ASPI“), který provozuje společnost Wolters Kluwer, a.s. Po prvotním zorientování se v použitelné právní úpravě budou provedeny rešerše komentářové a jiné odborné literatury k danému tématu. Upřednostněny budou knižní tituly později vydané a se zvláštním zaměřením na danou problematiku před publikacemi obecnými, které se jím zabývají spíše okrajově.

I v případě rešerše judikatury autor zprvu provede vyhledávání v systému ASPI. Kromě toho budou konzultovány i jiné databáze s dálkovým přístupem, a to v závislosti na tom, zda se jednalo o rozhodovací činnost ESLP, Ústavního soudu nebo obecných soudů. I když postup samotný bude vesměs stejný, autor provede vyhledávání pokaždé v jiném elektronickém vyhledávacím systému:

- databáze NALUS v případě judikatury Ústavního soudu;¹
- databáze rozhodovací činnosti správních soudů v případě Nejvyššího správního soudu a řadových správních soudů;²
- databáze vybraných rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva v případě judikatury tohoto mezinárodního soudu;³
- databáze HUDOC v případě originálů rozsudků a rozhodnutí ESLP v anglickém jazyce.⁴

Při vyhledávání v uvedených databázích bude zpravidla využíváno nejrozličnějších filtrů a klíčových hesel, jejichž prostřednictvím lze postupně zpřesňovat výsledky

¹ Elektronická databáze NALUS je dostupná zde: <http://nalus.usoud.cz/Search/Search.aspx>.

² Databáze je přístupná odborné i laické veřejnosti skrze internetové stránky Nejvyššího správního soudu na adrese: <http://www.nssoud.cz/main0col.aspx?cls=JudikaturaExtendedSearch>.

³ Databáze obsahuje vybrané překlady rozsudků a rozhodnutí ESLP do českého jazyka, jakož i jejich stručná shrnutí (anotace). Spravuje ji Ministerstvo spravedlnosti České republiky a je dostupná na adrese: <http://www.eslp.justice.cz>.

⁴ Databáze je dostupná na adrese: <https://hudoc.echr.coe.int/eng>.

vyhledávání. V neposlední řadě autor hojně využije funkce tzv. full-textového vyhledávání, která umožňuje vyhledávat určitá slova či slovní spojení, která jsou přímo obsažena ve vlastním textu rozhodnutí.

Určitou výjimku z popsaného *modu operandi* bude představovat práce s relevantní judikaturou ESLP. Tento soud vydává většinu svých rozsudků či rozhodnutí pouze v anglickém a/nebo francouzském jazyce, což českému uživateli vyhledávání znesnadňuje. Jako pomyslný odrazový můstek proto poslouží komentářová literatura dostupná v českém jazyce.⁵ Její hlavní nevýhoda spočívající v určité neaktuálnosti, bude kompenzována s pomocí národní databáze rozhodnutí ESLP (viz výše). Ta je naopak pravidelně doplňována o shrnutí nejnovějších judikátů. Vyhledávání relevantních rozhodnutí v databázi bude usnadněno tím, že umožňuje vygenerovat jen ty z nich, které se vztahují k určitým právním odvětvím či okruhům právních otázek. Jednou z nich je i právo na přístup k informacím. Teprve v případě potřeby zevrubného rozboru určitého rozsudky – a za předpokladu, že bude dostupný v anglickém jazyce –, bude tento vyhledáván v oficiální databázi HUDOC, kterou spravuje sám ESLP.

Po nashromáždění relevantní judikatury a jejím nastudování bude následovat vlastní analýza právních názorů, které v nich jsou vysloveny. Pro uspořádání jednotlivých rozhodnutí v textu předkládané práce bude zvoleno chronologické hledisko.

2.2.2 Metodika praktické části

Praktická část práce bude začleněna do kapitol pět a šest. První z nich bude obsahovat kritické zhodnocení a názory autora na dosavadní vývoj judikatury a z ní plynoucí důsledky. Autor zde hodlá prezentovat závěry rešerše judikatury a poukázat na některé logické nesrovnalosti a výkladové problémy, které mohou v praxi nastat v důsledku absence podrobných vodítek, jak mají povinné subjekty při své činnosti postupovat. K dovození vlastních závěrů stran vhodného výkladu kritérií, která by měla hrát stěžejní roli při poměřování v kolizi stojících práv, bude čerpána inspirace nezřídka z judikatury ESLP. Důvod je nasnadě. Dle přesvědčení autora je očividné, že sám Ústavní soud při formulování rozhodných kritérií z judikatury Soudu vycházel, byť nikoliv důsledně. V této části práce bude proto hojně zastoupena zejména metoda komparativní.

⁵ Viz zejména Kmec J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012.

Konečně šestá kapitola práce bude zahrnovat výsledky vlastního šetření, které autor bude realizovat v rámci získání poznatků, jak vybrané kategorie povinných subjektů v praxi s žádostmi o informace, které se týkají odměňování veřejných zaměstnanců, nakládají a zda se při tom důsledně řídí podmínkami, které vyplývají z relevantní judikatury.

Výběr povinných subjektů, které budou do výzkumu zapojeny, bude proveden tak, aby odpovídal rozmanitosti členění veřejné správy na území České republiky. Té totiž odpovídá i pestrost povinných subjektů ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím. Jejich výběr v rámci jednotlivých níže uváděných kategorií byl vesměs náhodný. Osloveny budou následující povinné subjekty:

- ministerstva (Ministerstvo financí ČR a Ministerstvo spravedlnosti ČR),
- ústavní orgány moci výkonné (Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády ČR),
- ústřední správní úřady (Úřad pro ochranu osobních údajů),
- základní územní samosprávné celky (Magistrát města České Budějovice, Městská část Praha 22, Městský úřad Roztoky),
- vyšší územní samosprávné celky (Magistrát hlavního města Prahy a Krajský úřad Středočeského kraje),
- veřejné bezpečnostní sbory (Policejní prezidium a Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje, Generální inspekce bezpečnostních sborů),
- správní úřady s celostátní působností (Puncovní úřad, Drážní úřad),
- soudy (Vrchní soud v Praze a Okresní soud v Mělníku),
- nezávislé kontrolní orgány (Kancelář veřejného ochránce práv),
- veřejné vysoké školy (Česká zemědělská univerzita a Univerzita Karlova),
- vojenské újezdy (Újezdní úřad Hradiště),
- příspěvkové organizace/veřejné ústavy (Národní divadlo a Národní muzeum),
- jiné veřejné instituce (Česká televize).

Všechny uvedené povinné subjekty budou osloveny tímž dopisem (viz přílohu č. 1), v němž byly požádány o zodpovězení následujících pěti okruhů otázek:

1. Byli jste v minulosti konfrontováni s žádostí o poskytnutí informací o platech? Jakých kategorií zaměstnanců se týkala? Bylo žádosti vyhověno?

2. Jakými obecnými úvahami a kritérii se řídíte, nebo byste se řídil/a, při rozhodování, zda informace o platech zaměstnanců poskytnout, či nikoliv?
3. Považujete za důvodné rozlišovat, kdo je žadatelem o poskytnutí informace?
4. Považujete za důvodné rozlišovat, vůči jakým konkrétním zaměstnancům žádost směřuje s ohledem na jejich funkci, postavení či na povahu jimi vykonávaných činností?
5. Jak budete posuzovat, zda nejde o zneužívající či šikanózní žádost, jejímž cílem je poškodit zájmy dotčených osob? ⁶

⁶ Z odpovědí na tuto poslední otázku nešlo nakonec učinit jakékoli ucelené závěry. Většina povinných subjektů se omezila na lakonické konstatování, že je třeba zkoumat, zda nejde o zneužití práva, individuálně případ od případu, aniž by uvedly úvahy, kterými by se přitom řídily. Jiné povinné subjekty toliko odpověděly, že by se řídily judikaturou. Ve světle těchto odpovědí se autor rozhodl tuto otázku pro účely prezentace výzkumu šetření v kapitole šesté vypustit.

3 Rešerše platné právní úpravy

Rešerše platné právní úpravy objasňuje problematiku práva na informace a práva na soukromý život v širším pojetí a představuje podstatný základ pro praktickou část diplomové práce. Tato kapitola je rozčleněna do tří podkapitol, z nichž druhou podkapitolou je definice „příjemce veřejných prostředků“, taktéž stěžejní pro praktickou část diplomové práce.

3.1 Právo na informace

3.1.1 Ústavní pořádek České republiky

Článek 17 odst. 1 Listiny stanoví, že svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny.⁷ Společná úprava těchto práv v jediném ustanovení vyjadřuje úzkou spojitost mezi nimi. Právo opatřovat si informace je totiž nezbytným předpokladem, aby si mohl jednotlivec učinit na věc poučený úsudek a své názory dále svobodně rozšiřovat. V tomto smyslu je tedy právo na informace jakýmsi předstupněm pro výkon svobody projevu.⁸ Svobodný sběr informací a svoboda vyjadřovat své myšlenky a názory tak slouží jako základními stavebními kameny jakékoli demokratické společnosti.

Právo na informace lze přitom vnímat ve dvojitým smyslu v závislosti na tom, jaké mu odpovídají povinnosti na straně orgánů veřejné moci.⁹

Dle prvního pojetí z něho vyplývá toliko povinnost nebránit jednotlivcům ve svobodném vyhledávání a přijímání informací od jiných osob a z libovolně dostupných zdrojů. Jinými slovy tento negativní závazek vyžaduje, aby se stát zdržel přijímání opatření, jimiž by nepřiměřeným způsobem bránil v přístupu jednotlivců k některým informacím, nebo autoritativně určoval, které informační zdroje jsou úředně povolené, zatímco přístup k jiným zapovídal či dokonce trestal (cenzura). Negativnímu pojetí práva na informace odpovídá formulace užitá ve druhém odstavci článku 17 Listiny, dle něhož

⁷ Kromě všeobecného práva na informace obsahuje čl. 35 odst. 2 Listiny i zvláštní úpravu v podobě práva na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů. Dle čl. 41 odst. 1 Listiny se lze tohoto práva domáhat pouze v mezích zákonů, které ho provádějí. Takovým prováděcím zákonem je zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.

⁸ Wagnerová, E., Šimíček, V.; Langášek, T.; Pospíšil, I. a kol. *Listina základních práv a svobod. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s. 2012, s. 431.

⁹ K tomuto dvojitému chápání práva na informace viz např. Bartoň, M.; Kratochvíl, J.; Kopa, M.; Tomoszek, M.; Jirásek, J.; Svaček, O. *Základní práva*. Praha: Leges, 2016, s. 384 a 385.

má každý právo svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu.

Druhé pojetí chápe právo na informace jako veřejné subjektivní právo jednotlivce dožadovat se poskytnutí konkrétních informací. Tomuto nároku na druhé straně odpovídá pozitivní povinnost orgánů veřejné moci toto plnění poskytnout, ledaže existují zákonem předvídané důvody, které umožňují poskytnutí informací odepřít. Ve zbytku předkládané práce, pokud z textu nevyplývá něco jiného, se má právem na informace na mysli právě jeho chápání ve smyslu nároku jednotlivce vůči orgánům veřejné moci. Za ústavní ukotvení pozitivního pojetí práva na informace je naopak považován čl. 17 odst. 5 Listiny, který stanoví, že: „*Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti.*“ Určení konkrétních podmínek, za nichž se lze poskytnutí informací domáhat, ústavodárce ponechal na zákonné právní úpravě.¹⁰

Hlavním účelem, který je tímto druhým pojetím sledován, je zajištění možnosti účinné kontroly fungování orgánů veřejné moci ze strany občanské společnosti a veřejnosti obecně.¹¹ Transparentní výkon státní moci – ať už jde o činnost soudů, zákonodárných sborů, nebo činnost veřejné správy¹² – je totiž nejlepší pojistkou, aby nemohla být zneužita ve prospěch partikulárních zájmů. Účinná veřejná kontrola naopak umožňuje, aby se veřejnost podílela na diskusi o veřejných záležitostech a formovala tak i všeobecný pohled na to, co je ve veřejném zájmu a co nikoliv. Veřejný zájem lze přitom obecně spatřovat všude tam, kde jde o hospodaření s majetkem státu.¹³

Z hlediska ústavního práva je dále významné, že ani právo na svobodný přístup k informacím nelze vnímat absolutním způsobem.¹⁴ Stejně jako většina jiných práv a svobod může být i toto politické právo dle čl. 17 odst. 4 listiny omezeno zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná mj. pro ochranu práv a svobod druhých. To

¹⁰ Viz zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění.

¹¹ Srov. Nález Ústavního soudu ze dne 30. března 2010, sp. n. Pl. ÚS 2/10.

¹² Dle čl. 2 odst. 1 Ústavy vykonává lid státní moc prostřednictvím orgánů moci zákonodárné, výkonné a soudní.

¹³ Viz nález Ústavního soudu ze dne 24. ledna 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06.

¹⁴ Z hlediska právní teorie jsou za absolutní lidská práva považována ta, která zásadně nepřipouští jakákoliv omezení (např. zákaz mučení či nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestání, zákaz otroctví či nevolnictví nebo zákaz dvojího trestu za týž skutek). Zásah do takového práva znamená bez dalšího jeho porušení. Jejich opakem jsou práva tzv. relativní, která mohou být při splnění určitých podmínek omezena ve prospěch jiných v kolizi stojících zájmů a hodnot. Zásah do těchto práv tak může být ospravedlnitelný, což znamená, že ani jejich omezením nemusí nutně dojít k porušení ve vztahu k jejich nositeli. K tomuto dělení viz např. Bartoň, M.; Kratochvíl, J.; Kopa, M.; Tomoszek, M.; Jirásek, J.; Svaček, O. *Základní práva*. Praha: Leges, 2016, s. 75 a násl.

je třeba mít na paměti zejména tehdy, pakliže se zájem jednotlivce, potažmo veřejnosti, na zpřístupnění určitých informací střetává se základními právy a lidskými svobodami jiných osob.

3.1.2 Mezinárodní smlouvy

Právo na přístup k informacím není chráněno jen Listinou, ale také řadou mezinárodních úmluv, které obsahují vlastní katalogy lidských práv a základních svobod. Přitom je třeba mít na paměti, že ratifikované a vyhlášené mezinárodní smlouvy o základních právech a lidských svobodách jsou optikou Ústavního soudu nedílnou součástí ústavního pořádku České republiky.¹⁵ Je přitom nerozhodné, zda jde o mezinárodní smlouvy na úrovni globální nebo regionální.

Mezi klíčové mezinárodní úmluvy s globální působností, které upravují právo na informace, náleží Všeobecná deklarace lidských práv schválená Valným shromážděním OSN dne 10. prosince 1948.¹⁶ Ta ve svém článku 19 zaručuje právo na svobodu přesvědčení a projevu. Zároveň stanoví, že toto právo zahrnuje i právo vyhledávat a přijímat informace a myšlenky jakýmkoli prostředky a bez ohledu na hranice. Z tohoto znění lze dovozovat, že daný dokument uznává spíše právo na informace ve smyslu negativního závazku státu, nikoliv coby jeho povinnost aktivně informace poskytovat.

Právně závazný katalog lidských práv v rámci Organizace spojených národů naopak představuje Mezinárodní pakt o občanských a politických právech (dále jen „Pakt“).¹⁷ Jeho čl. 19 odst. 2 je očividně inspirován zněním Všeobecné deklarace, když stanoví, že: *„Svoboda projevu zahrnuje i právo vyhledávat a přijímat informace a myšlenky všeho druhu, bez ohledu na hranice, ať už písemně, slovem nebo tiskem, nebo jakýmkoli jinými prostředky podle vlastní volby.“*

I když užitá formulace nasvědčuje tomu, že dané ustanovení bylo rovněž zamýšleno primárně k ochraně jednotlivců před zasahováním státu do jejich svobody vyhledávat a přijímat informace, jeho výklad se pozvolna přiklonil k uznání pozitivní povinnosti států tyto informace poskytovat. K výkladu Paktu je povolán Výbor OSN pro lidská práva (dále

¹⁵ Viz nález Ústavního soudu ze dne 25. června 2002, sp. zn. Pl. ÚS 36/01.

¹⁶ I když byla Deklarace přijata jako právně nezávazná, v současné době lze mít za to, že její ustanovení představují součást mezinárodního obyčejového práva, které zavazuje všechny členy mezinárodního společenství. K tomu viz např. Potočný, M.; Ondřej, J. *Mezinárodní právo veřejné – Zvláštní část*. 5., doplněné a rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 95.

¹⁷ Publikován pod č. 120/1976 Sb.

jen „Výbor“), který k jednotlivým ustanovením přijímá tzv. všeobecné komentáře.¹⁸ Všeobecný komentář č. 34 k článku 19 Paktu zmiňuje, že dané ustanovení zakotvuje právo na přístup k informacím, které jsou v držení orgánů veřejné moci.¹⁹ Aby bylo dané právo účinné, smluvní strany by měly proaktivně zpřístupňovat informace, které se týkají veřejného zájmu. Zároveň by měly zajistit snadný, promptní, účinný a praktický přístup k takovým informacím. K tomu by měly ve svých právních rádech upravit procesní postup, jehož prostřednictvím se mohou jednotlivci informací domáhat. Odepření žádosti vyhovět musí být založeno na pádných důvodech, které umožňují nechat rozhodnutí přezkoumat.²⁰ I když tedy výslovné znění Paktu zaručuje „pouze“ právo na informace v negativním smyslu, Výbor předmětné ustanovení vykládá širěji, tj. jako právo jednotlivců takové informace od příslušných orgánů vyžadovat.

Patrně nejvýznamnější lidskoprávní dohodou s regionální působností je v evropském kontextu Evropská úmluva o lidských právech (dále jen „Úmluva“).²¹ Článek 10 Úmluvy ve svém prvním odstavci stanoví, že: „Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice.“ Právo přijímat informace je zde rovněž formulováno coby negativní závazek státu, který státu zapovídá, aby bránil jednotlivcům ve svobodě obstarávat si vlastními silami a prostředky informace. Výklad citovaného ustanovení ze strany Soudu prodělal dynamický vývoj, který rovněž postupně vyústil v jakési omezené uznání pozitivního závazku smluvních stran Úmluvy určité informace poskytovat.

Starší judikatura zastávala jednoznačně odmítavý postoj k extenzivnímu výkladu „svobody přijímat informace“. Ve věci *Leander proti Švédsku*²² Soud uvedl, že: „článek 10 nepřiznává jednotlivci, v okolnostech, jako je projednáváný případ, právo na přístup ke spisu obsahující informace o jeho osobě, ani neukládá vládě takové informace poskytnout.“ Tento názor Soud znovu potvrdil ve věci *Guerra a ostatní proti Itálii*,²³ v níž

¹⁸ Viz Čepelka, Č., Šturma, P. *Mezinárodní právo veřejné*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 414 a 415.

¹⁹ Viz Všeobecný komentář č. 34 k článku 19 Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech, bod 18.

²⁰ Viz tamtéž, bod 19.

²¹ Při zpracování této části kapitoly autor vycházel především z Kmec J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 1009 až 1012. Zároveň vycházel z překladů soudních rozhodnutí, která jsou dostupná v online databázi judikatury ESLP na adrese: <http://eslp.justice.cz>.

²² Stížnost č. 9248/81, rozsudek ze dne 26. března 1987, § 74.

²³ Stížnost č. 14967/89, rozsudek velkého senátu ze dne 19. února 1998, § 53.

konstatoval, že: „(...) svoboda přijímat informace zakotvená v odstavci 1 článku 10 Úmluvy, v podstatě zakazuje vládě, aby bránila osobě přijímat informace, které mu chtějí nebo mohou chtít ostatní sdělit (...). Tato svoboda nemůže být vykládána tak, že zakládá, v okolnostech jako je projednávaný případ, pozitivní závazek státu shromažďovat a šířit informace z vlastního podnětu.“ Tím se ESLP jednoznačně přiklonil k prvnímu pojetí, tedy, že právo přijímat informace ve smyslu čl. 10 odst. 1 Úmluvy obsahuje toliko negativní závazek státu nezasahovat do předávání informací mezi osobami.

Pozdější judikatura však naznačila, že za určitých okolností lze z článku 10 Úmluvy dovodit omezené právo na přístup k informacím. První takový náznak lze vystopovat v rozhodnutí ve věci *Sdružení Jihočeské matky proti České republice*.²⁴ Soud sice shledal stížnost za zjevně neopodstatněnou, nicméně z odůvodnění rozhodnutí je zřejmé, že vycházel z předpokladu, že čl. 10 odst. 1 Úmluvy zaručuje žadateli o informace právo na jejich poskytnutí ze strany orgánů veřejné moci. S ohledem na okolnosti dané věci, kdy se občanské sdružení domáhalo mj. přístupu k informacím o výstavbě jaderné elektrárny Temelín, dospěl k závěru, že: „článek 10 Úmluvy nemůže být vykládán tak, že zaručuje absolutní právo na přístup ke všem technickým detailům týkajícím se výstavby elektrárny, neboť na rozdíl od informací vztahujících se k jejímu vlivu na životní prostředí, se takové informace nemohou dotýkat veřejného zájmu.“

Tento judikaturní posun Soud stvrdil v sérii několika pozdějších stížností, v nichž blíže naznačil podmínky, za kterých se lze práva na poskytnutí informací dovolávat s odkazem na článek 10 Úmluvy. První takovou stížností byla věc *Társaság a Szabadságjogokért proti Maďarsku*,²⁵ v níž se domáhala stěžovatelka, tisková společnost plnící úlohu „hlídacího psa demokracie“, předložení kopie ústavní stížnosti v jedné mediálně sledované kauze. Její žádost však byla zamítnuta. Soud ve Štrasburku připomněl posledně citované rozhodnutí a výslovně zdůraznil, že v něm přistoupil k širšímu výkladu pojmu „svoboda přijímat informace“ a tím také k uznání práva na přístup k informacím. Soud dále odlišil projednávanou věc od stížnosti *Guerra a ostatní* s poukazem na skutečnost, že požadované informace zde byly okamžitě dostupné, protože jimi Ústavní soud disponoval.

Pozornost si zaslouží také případ *Österreichische Vereinigung zur Erhaltung, Stärkung und Schaffung eines wirtschaftlich gesunden land- und forstwirtschaftlichen*

²⁴ Stížnost č. 19101/03, rozhodnutí ze dne 10. července 2006.

²⁵ Stížnost č. 37374/05, rozsudek ze dne 14. dubna 2009, § 35 a 36.

Grundbesitzes proti Rakousku,²⁶ kde se nezisková organizace, která se podílela na legislativní činnosti v oblasti převodů zemědělské a lesní půdy, domáhala vydání kopií správních rozhodnutí tyrolského úřadu pro převody nemovitostí. Její žádost však byla odmítnuta s tím, že úřad nemá dostatečné kapacity, aby jí mohl vyhovět. Tuto argumentaci následně posvětily i vnitrostátní soudy. ESLP vyzdvihl, že stěžovatelka v daném případě vystupovala v roli „hlídacího psa demokracie“, podobně jako je tomu u příslušníků novinářské profese. Jí požadované informace nadto nepochybně byly věci veřejného zájmu. K zásahu do jejího práva na poli článku 10 Úmluvy tedy došlo. Soud dále naznal, že odepření informací nebylo v demokratické společnosti nezbytné, jelikož důvody, o něž se rozhodnutí vnitrostátních soudů opírala, nebyly relevantní a dostatečné. Neobstalo tak tvrzení, že by obstarání informací vyžadovalo vynaložit značné personální a finanční prostředky. Stěžovatelka totiž v předstihu dala najevo, že byla připravena tyto náklady nést sama. Kromě toho stěžovatelka požádala i jiné obdobné úřady o poskytnutí týchž informací a tyto bez větších obtíží její žádosti vyhověly. Odmítnutí žádosti bylo tudíž za daných okolností nepřiměřené, a proto Soud konstatoval, že k porušení článku 10 Úmluvy došlo.

Další posun zaznamenala judikatura ve věci *Kenedi proti Maďarsku*,²⁷ kde se Soud zabýval přístupem k původním zdrojům pro legitimní historický výzkum. V dané věci však právo na přístup k těmto informacím přiznaly už vnitrostátní soudy, přičemž ministerstvo vnitra nadále odpíralo těmto soudním rozhodnutím vyhovět. Soud proto neváhal vyslovit, že šlo v podstatě o svévolné odmítání přístupu ke zdrojům informací, načež neváhal konstatovat, že článek 10 Úmluvy byl porušen.

Toto stanovisko Soud potvrdil i ve věci *Youth Initiative for Human Rights proti Srbsku*,²⁸ kde již pracoval s obecnou zásadou, že odmítne-li povinný orgán poskytnout žadateli informace, přestože mu toto právo platná právní úprava přiznávala, což bylo *ex post* stvrzeno i konečným rozhodnutím vnitrostátních soudů, dojde tím k zásahu do práva přijímat informace dle článku 10 Úmluvy.

Podobně Soud shledal porušení článku 10 Úmluvy i ve věci *Roşianu proti Rumunsku*.²⁹ V té se stěžovatel, novinář, domáhal informací ohledně činnosti radnice, aby

²⁶ Stížnost č. 39534/07, rozsudek ze dne 28. listopadu 2013.

²⁷ Stížnost č. 31475/05, rozsudek ze dne 26. května 2009, § 43.

²⁸ Stížnost č. 48135/06, rozsudek ze dne 25. června 2013, § 24.

²⁹ Stížnost č. 27329/06, rozsudek ze dne 24. června 2014.

je mohl posléze uveřejnit a zahájit tak veřejnou diskusi o kvalitě správy místních záležitostí. I když soudy vydaly několik rozhodnutí, v nichž stěžovateli přiznali právo na poskytnutí těchto informací, neochota vedení radnice zapříčinila, že tato rozhodnutí nebyla nikdy vykonána. Soud proto neváhal konstatovat, že tím došlo k zásahu do jeho práva rozšiřovat informace. Tento zásah navíc nebyl v souladu se zákonem a nesledoval ani žádný legitimní cíl. K porušení práva stěžovatele tedy došlo.

Završením popsaného vývoje je rozsudek ve věci *Magyar Helsinki Bizottság proti Mad'arsku*,³⁰ v němž se velký senát ESLP zabýval stížností, kterou podal Maďarský helsinský výbor. Jmenovaná nevládní organizace zkoumala fungování systému přidělování případů tzv. nutné obhajoby v rámci trestního řízení mezi advokáty zapsanými na příslušný seznam. Stěžovatelka vycházela z podezření, že oprávnění policejních orgánů určit ze seznamu advokáta, může být zneužíváno. V praxi tak měl být pověřován vedením nutné obhajoby jen úzký okruh jakýchsi vyvolených obhájců, kteří tak měli zajištěn pravidelný přísun soudní agendy. V rámci šetření požádala všechny policejní útvary o poskytnutí jmenných seznamů advokátů, kteří byli v roce 2008 povoláni k obhajobě *ex officio* s uvedením četnosti takových případů. Dva oslovené útvary odmítly tyto údaje poskytnout s odůvodněním, že podléhají ochraně osobních údajů. Vnitrostátní soudy tuto argumentaci aprobovali. Stěžovatelka se tedy obrátila na ESLP, kde namítala, že došlo k porušení článku 10 Úmluvy.

Soud naznal, že nastal čas vyjasnit dosavadní judikaturu v této oblasti. Velký senát Soudu připustil, že za určitých okolností lze z článku 10 Úmluvy dovodit individuální právo jednotlivce na přístup k informacím a tomu odpovídající pozitivní závazek státu informace poskytnout. Ve světle dosavadní judikatury Soud zmínil dva okruhy takových situací. Předně jde o případy, kdy byla tato povinnost založena konečným vnitrostátním rozhodnutím, které žadateli přiznalo nárok na poskytnutí vyžadované informace. Zadruhé jde o situace, kdy poskytnutí informace představuje nezbytný předpoklad pro výkon svobody projevu, a její odmítnutí tak představuje zásah do daného práva. V tomto případě však bude vždy třeba přihlídnout k: a) účelu, který je žádostí o informace sledován, b) povaze vyžadovaných informací, c) postavení žadatele, d) zda jde o informaci, která je připravená a dostupná.

³⁰ Stížnost č. 18030/11, rozsudek velkého senátu ze dne 8. listopadu 2016.

Pokud jde o účel žádosti o informace, ve prospěch svobody přijímat informace hovoří situace, kdy je její poskytnutí předpokladem pro výkon novinářské či obdobné profese, tj. sběrem podkladů pro otevření diskuse ve veřejném zájmu. U novinářů a jim podobných osob totiž lze očekávat, že budou s poskytnutou informací nakládat zodpovědně v souladu s pravidly novinářské etiky, a proto nehrozí její zneužití k jiným než deklarovaným účelům. Stejně úvahy se dle Soudu uplatní také na jiné osoby, které plní úlohu „hlídacího psa demokracie“.

Pokud jde o povahu vyžadovaných informací, musí být významné z hlediska veřejného zájmu. Ten bude zpravidla splněn, pokud svým obsahem mohou přispět k transparentnosti výkonu věcí veřejných, nebo záležitostí společenského významu. Co lze považovat za věc veřejného zájmu je třeba hodnotit s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu.

Co se týče postavení žadatele, Soud podtrhl zvláštní roli, kterou v demokratické společnosti sehrávají zástupci svobodného novinářského stavu a jiné osoby, které rovněž plní úlohu hlídacích psů demokracie. Z těch ESLP výslovně zmínil nejrůznější nevládní organizace, akademické pracovníky, ale s ohledem na moderní sdělovací prostředky třeba i blogeri, nebo známý publicisté na sociálních sítích.

Konečně posledním kritériem, které musí být vzato v potaz, je, zda vyžadovaná informace je „existující, připravená a dostupná“. Dle názoru Soudu totiž nelze z článku 10 Úmluvy dovodit pozitivní závazek státu, aby informaci aktivně a na své náklady obstaral.

Teprve zvážení všech těchto hledisek za konkrétních okolností jednotlivých případů lze učinit závěr, zda žádost o poskytnutí informací spadala do věcného rozsahu článku 10 Úmluvy, tj. že dané ustanovení je na projednávanou věc vůbec použitelné. Lze tedy shrnout, že toto ustanovení i nadále nechrání právo na přístup k informacím obecně, ale pouze ve dvou specifických případech: a) bylo-li takové právo přiznáno na vnitrostátní úrovni, což bylo stvrzeno konečným rozhodnutím tamních soudů, b) je-li poskytnutí informace podkladem pro výkon role hlídacího psa demokracie, kterou některou osobu v demokratické společnosti plní. V tomto druhém případě je však třeba zkoumat řadu dalších kritérií a teprve jejich zhodnocením ve vzájemných souvislostech lze učinit jednoznačný závěr, zda žádost o poskytnutí informací požívala ochrany článku 10 Úmluvy.

Tato kritéria měl po vynesení rozsudku velkého senátu Soud poprvé příležitost aplikovat ve věci *Sioutis proti Řecku*.³¹ V té se stěžovatel, řadový občan, dočetl v novinách o soudním rozhodnutí ve věci mediálně známého případu urážky poslance ze strany známého podnikatele. Obrátil se proto na příslušný soud s žádostí o zaslání kopie tohoto rozsudku, přičemž jeho žádosti nebylo vyhověno s tím, že neprokázal dostatečný právní zájem na její předložení. Soud ve světle shora vypočtených kritérií shledal, že článek 10 Úmluvy není na projednávanou věc vůbec použitelný. Na první pohled bylo zjevné, že nejde o první skupinu výjimek, neboť vnitrostátní soudy stěžovateli nikdy právo na předložení kopie daného soudního rozhodnutí nepřiznaly. Při zkoumání, zda nejde o druhý okruh případů, Soud zohlednil, že stěžovatel neprokázal žádný osobní zájem na výsledku předmětného řízení. Neuvedl tedy ani žádný konkrétní důvod, jak by kopie rozsudku mohla být nezbytná k uplatnění jeho svobody přijímat a rozšiřovat informace. Stěžovateli navíc nebylo znemožněno, aby se s obsahem rozsudku seznámil nahlédnutím v kanceláři soudu, když mu toliko nebyla vydána kopie rozsudku. V daném případě se navíc rozsudek netýkal věci veřejného zájmu. Veřejný zájem totiž nelze vztahovat na pouhý hlad senzacechtivé veřejnosti na informacích ze soukromí druhých. Stěžovatel žádostí sledoval uspokojení vlastní potřeby po informacích a neplnil úlohu hlídacího psa demokracie. Soud tak s přihlédnutím k těmto okolnostem uzavřel, že stížnostní námitka nespadá do věcného rozsahu článku 10 Úmluvy, načež ji prohlásil za neslučitelnou *ratione materiae*.

3.1.3 Zákon o svobodném přístupu k informacím

K provedení čl. 17 odst. 5 Listiny byl přijat zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.³²

Zákon v § 2 především vymezuje okruh tzv. povinných subjektů,³³ které mají ve smyslu tohoto zákona povinnost informace poskytovat. Rozlišuje přitom mezi dvěma kategoriemi povinných subjektů – těmi, kteří podléhají úplné informační povinnosti, a těmi, kteří informují jen v částečném rozsahu.³⁴ Mezi první okruh poskytovatelů informací se dle prvního odstavce daného ustanovení řadí: a) státní orgány, b) územní samosprávné

³¹ Stížnost č. 16393/14, rozsudek ze dne 29. srpna 2017.

³² Zákon nabyl účinnosti dne 1. ledna 2000.

³³ Jelínková, J.; Tuháček, M. *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2017, komentář k § 2 zákona dostupný v ASPI.

³⁴ Informační povinnost těchto subjektů je omezena rozsahem, v němž jim zákon svěřil oprávnění rozhodovat o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech osob v oblasti veřejné správy.

celky a jejich orgány a za c) veřejné instituce. Tyto neurčité právní pojmy blíže upřesňuje právní doktrína a bohatá judikatura správních soudů.

Z hlediska právní teorie se státním orgánem rozumí kterýkoliv orgán, který se podílí na výkonu státní moci.³⁵ Jde o pojem značně široký, pod kterým je třeba rozumět v první řadě všechny orgány moci výkonné, ale i soudy či zákonodárné sbory.³⁶ Mezi orgány výkonné moci přitom náleží jak ústavní orgány (prezident,³⁷ vláda, státní zastupitelství),³⁸ tak i organizační složky státu (ministerstva a jiné ústřední správní úřady),³⁹ další správní úřady s celostátní⁴⁰ nebo regionální působností,⁴¹ ale i veřejné bezpečnostní sbory.⁴²

Pokud jde o územní samosprávné celky, článek 99 Ústavy stanoví, že se území České republiky členění na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje jakožto vyšší územní samosprávné celky. Orgány územních samosprávných celků je proto třeba rozumět zejména zastupitelstva, rady, starosty, primátory a hejtmany, obecní, městské a krajské úřady, ale také třeba městskou či obecní policii.⁴³

Patrně nejvyšší míra neurčitosti je spojována s pojmem veřejné instituce.⁴⁴ Také důvodová zpráva k tomuto ustanovení mlčí. Proto se výkladu ujala judikatura soudů. Dle té jde o: entity odlišné od státu a územních samosprávných celků, které však vykonávají veřejnou správu nebo dokonce nevykonávají veřejnou správu, ale obstarávají věci ve

³⁵ Viz Sládeček, V. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013, s. 25–28.

³⁶ Jelínková, J.; Tuháček, M. *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2017, komentář k § 2 zákona dostupný v ASPI.

³⁷ V případě hlavy státu je příslušným povinným subjektem Kancelář prezidenta republiky (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. července 2007, sp. zn. 2 As 89/2006–107).

³⁸ Ke státnímu zastupitelství jakožto povinnému subjektu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. října 2011, sp. zn. 2 As 93/2011–79.

³⁹ Viz zejména § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, v platném znění a § 1 a 2 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy (kompetenční zákon).

⁴⁰ Např. Česká školní inspekce, Česká energetická inspekce, Puncovní úřad, Státní úřad inspekce práce, Státní plavební správa apod. Ke správním úřadům s celostátní působností viz zejména Sládeček, V. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013, s. 288–290.

⁴¹ Viz Sládeček, V. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013, s. 291–294.

⁴² Mezi veřejné bezpečnostní sbory právní doktrína řadí Policii České republiky, Generální inspekci bezpečnostních sborů, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správu České republiky, Vězeňskou službu, Bezpečnostní informační službu, Úřad pro zahraniční styky a informace a Ozbrojené síly. Jako příklad veřejného bezpečnostního sboru coby povinného subjektu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2006, sp. zn. 7 As 28/2005–66, který se týkal postavení Hasičského záchranného sboru.

⁴³ Viz zejména zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze a zákon České národní rady č. 553/1991 Sb., o obecní policii.

⁴⁴ V původním znění byl navíc dovětek „veřejné instituce hospodařící s veřejnými prostředky“. Ten byl odstraněn novelou č. 61/2006 Sb.

veřejném zájmu nebo určené pro veřejnost anebo jsou jen a pouze právně spojeny se státem nebo jinými veřejnoprávními korporacemi nebo jimi fakticky ovlivňovány.⁴⁵ Z takto podané definice je zřejmé, že jde o jakousi zbytkovou kategorii, do níž patří samostatné právnické osoby, které však mají ke státu určité spojitost, ať už právní, nebo faktickou.

Ústavní soud ve svém zásadním nálezu ze dne 24. ledna 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06 vytyčil pět kritérií, jimiž se má posuzovat, zda je namístě ten či onen subjekt považovat za veřejnou instituci ve smyslu daného ustanovení. Mezi definiční znaky pro určení, zda jde o veřejnou instituci, Ústavní soud zařadil: a) způsob vzniku a zániku instituce, b) kdo je zřizovatelem (je-li jím stát, jde o znak, který je vlastní veřejným institucím), c) hledisko subjektu, který může vytvářet orgány dané instituce, d) existence státního dohledu nad činností a e) veřejný nebo soukromý účel instituce. Teprve s přihlédnutím ke všem těmto kritériím v jejich souhrnu lze učinit závěr o tom, zda má posuzovaná instituce spíše povahu soukromoprávní nebo veřejnoprávní.⁴⁶ Pojem veřejné instituce je tedy vykládán značně extenzivně. Dosavadní judikatura pod něj podřazuje např. Českou televizi a Český rozhlas,⁴⁷ Všeobecnou zdravotní pojišťovnu,⁴⁸ státní fondy,⁴⁹ Ředitelství silnic a dálnic,⁵⁰ státní podniky,⁵¹ ale i soukromé podniky, jejichž výlučnými společníky jsou stát, územně samosprávné celky, nebo jiné povinné subjekty, a to buď samostatně, nebo společně.⁵² Jakousi smíšenou povahu mají církve. U těch sice převažují soukromoprávní rysy, nicméně informace budou povinny poskytnout tam, kde se podílejí na výkonu veřejné moci nebo

⁴⁵ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. října 2014, sp. zn. 8 As 55/2012–62.

⁴⁶ Viz náleží Ústavního soudu ze dne 24. ledna 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06.

⁴⁷ Viz náleží Ústavního soudu ze dne 16. ledna 2003, sp. zn. III. ÚS 671/02.

⁴⁸ Viz zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. května 2007, sp. zn. 3 Ads 33/2006–57.

⁴⁹ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. června 2005, sp. zn. 5 As 30/2004–85.

⁵⁰ Viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. května 2007, sp. zn. 9 Ca 186/2005–40.

⁵¹ Viz náleží Ústavního soudu ze dne 24. ledna 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06.

⁵² Původní přístup, dle něhož byla např. společnost ČEZ, a. s., v níž je stát majoritním akcionářem, považována za veřejnou instituci, a tedy i povinný subjekt ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. října 2009, sp. zn. 2 Ans 4/2009–93), později přehodnotil Ústavní soud (viz náleží ze dne 20. června 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/16, bod 71). Ten dospěl naopak k závěru, že: „*Povahu veřejné instituce ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím v žádném případě nelze přiznat obchodní společnosti, jejíž postavení se řídí zákonem o obchodních korporacích (dříve obchodním zákoníkem), pokud by stát, územně samosprávný celek nebo jiný povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu k informacím nebyly jejími jedinými společníky, případně pokud by všichni její společníci neseřádali z těchto subjektů.*“

hospodaření s veřejnými prostředky.⁵³ Naopak politické strany dle judikatury za povinné subjekty považovat nelze.⁵⁴

Mezi povinné subjekty však zákon řadí také ty subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy. Jde o nepřímé vykonavatele veřejné správy, které nejsou územními samosprávnými celky, tedy zejména právnické a fyzické osoby soukromého práva.⁵⁵ V případě těchto osob však neplatí, že by byly povinnými subjekty bezvýhradně vždy, nýbrž pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti.

Co do osoby žadatele nestanoví zákon prakticky žádná omezení, když v § 3 odst. 1 stanoví, že jím může být každá fyzická i právnická osoba, která žádá o informaci.

Informací se pro účely tohoto zákona dle § 3 odst. 3 rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního. Judikatura se ustálila na názoru, že je třeba v zásadě poskytovat všechny informace, které má povinný subjekt objektivně ve své dispozici.⁵⁶

Z pohledu této diplomové práce jsou zvláště významná ustanovení § 8a a 8b zákona. Prvně citované ustanovení stanoví, že informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.⁵⁷ Zásadní průlom do tohoto pravidla přináší § 8b odst. 1,⁵⁸ dle něhož povinný subjekt poskytne základní osobní údaje o osobě, které poskytl veřejné prostředky.⁵⁹ Třetí odstavce k tomu dodává, že osobními údaji příjemce veřejných prostředků se rozumí jméno, příjmení, rok narození, obec, kde má příjemce trvalý pobyt, výše, účel a podmínky poskytnutých veřejných prostředků.

⁵³ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. ledna 2016, sp. zn. 1 As 272/2015–75.

⁵⁴ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. srpna 2017, sp. zn. 6 As 43/2017–46.

⁵⁵ Např. veřejné strážce (lesní, myslivecká či rybářská).

⁵⁶ Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. května 2009, sp. zn. 1 As 29/2009–59.

⁵⁷ Takovým předpisem je zejména zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, a konkrétně jeho § 81–90, které upravují osobnost člověka, včetně jeho soukromí, a její ochranu před neoprávněnými zásahy. Ochrana osobních údajů jakožto nedílné součásti soukromého života jedince je dále stanovena v zákoně č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění.

⁵⁸ Není bez zajímavosti, že toto ustanovení bylo do zákona vloženo na základě poslaneckého pozměňovacího návrhu, a proto k němu také neexistuje žádná důvodová zpráva (viz sněmovní tisky č. 991/0, č. 991/1 a č. 991/2 ze 4. volebního období Poslanecké sněmovny).

⁵⁹ Výjimkou jsou dle druhého odstavce veřejné prostředky poskytované v souladu se zákony v oblasti sociální, poskytování zdravotních služeb, hmotného zabezpečení v nezaměstnanosti, státní podpory stavebního spoření a státní pomoci při obnově území.

Zmíněný § 8b je tedy klíčovým ustanovením, které má umožnit kontrolu občanské společnosti nad hospodařením s veřejnými prostředky. Pojem veřejných prostředků však samotný zákon blíže nevymezuje. Proto je třeba vycházet z definice obsažené v zákoně č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě.⁶⁰ Dle § 2 písm. g) tohoto předpisu jsou veřejnými prostředky veřejné finance, věci, majetková práva a jiné majetkové hodnoty patřící státu nebo jiné právnické osobě uvedené v § 2 písm. a) zákona o finanční kontrole. Z hlediska zvoleného tématu diplomové práce je nicméně podstatné, že pod veřejné prostředky je nade vší pochybnost třeba zařadit i platy, mzdy a jiné odměny, jsou-li příjemcům vypláceny z veřejných zdrojů.⁶¹

3.2 Veřejní zaměstnanci jako „příjemci veřejných prostředků“

Pro účely předkládané práce je dále stěžejní určit, koho lze považovat za příjemce veřejných prostředků ve smyslu § 8b odst. 1 zákona. Pojem „příjemce“ veřejných prostředků Nejvyšší správní soud od počátku vykládal zeširoka tak, že *„příjemcem veřejných prostředků je jakákoli osoba, které je vyplacena, byť i jen minimální částka z veřejných rozpočtů“*.⁶² Rozšířený senát téhož soudu později vyjasnil, že: *„Zaměstnanec placený z veřejných prostředků je nutno považovat za „příjemce“ veřejných prostředků, neboť prostředky dostávají jako odměnu za práci, kterou pro poskytovatele prostředků vykonávají. Stejně tak je za příjemce veřejných prostředků třeba považovat i jakékoli jiné osoby placené za svoji činnost nejrůznější povahy z veřejných prostředků, ať již je právním důvodem jejich odměny jakýkoli soukromoprávní titul (např. dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, příkazní smlouvy, licenční a podobné smlouvy, smlouvy o dílo, nejrůznější inominátní smlouvy aj.). Na tomto závěru nic nemění ani soukromoprávní povaha jejich právního vztahu se zaměstnavatelem. (...) Pojem „příjemce“ je tak obecný,*

⁶⁰ Viz Jelínková, J.; Tuháček, M. *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2017, komentář k § 2 zákona dostupný v ASPI. Viz také rozsudek ze dne 27. května 2011, sp. zn. 5 As 57/2010-79, v němž se Nejvyšší správní soud vyslovil ve prospěch zásady jednoty a vnitřní bezrozpornosti právního řádu a dovodil, že je-li stejná formulace užitá v jiném právním předpisu, musí být těmto pojmům přikládán též obsah. Pojem „veřejných prostředků“ je přitom obsažen v § 2 písm. g) zákona o finanční kontrole, a proto mu musí být přikládán též význam i v kontextu zákona o svobodném přístupu k informacím.

⁶¹ Viz např. rozsudek ze dne 27. května 2011, sp. zn. 5 As 57/2010–79, v němž Nejvyšší správní soud podotkl, že: *„Zaměstnanec veřejné správy dostává za svou práci plat, který je mu vyplácen z veřejných prostředků. Je proto ve smyslu § 8b odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím příjemcem veřejných prostředků.“*

⁶² Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. května 2011, sp. zn. 5 As 57/2010–79.

jak jen může být – zjevně ve svém běžném jazykovém významu zahrnuje všechny formy, jakými mohou veřejné prostředky „přibýt“ určité osobě.“⁶³

Příjemci veřejných prostředků jsou tudíž všichni veřejní zaměstnanci, kteří jsou placeni z veřejných rozpočtů. Obecná teorie správního práva charakterizuje veřejné zaměstnance následujícími pojmovými znaky: a) mají zaměstnanecký nebo obdobný poměr ke státu, nebo jinému subjektu veřejné správy, b) vykazují určitou trvalost, c) spočívající v odborném zajišťování veřejných úkolů a d) jsou placeni z veřejných prostředků.⁶⁴ Je přitom nerozhodné, že různé kategorie veřejných zaměstnanců podléhají odlišným právním režimům.⁶⁵ Podstatné je, že na odměňování všech těchto skupin veřejných zaměstnanců by teoreticky mohla cílit žádost v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím.

Na první pohled by se mohlo zdát, že jmenovaný zákon stanoví určité meze povinnosti zveřejňovat informace o platových poměrech veřejných zaměstnanců, když § 10 přeci jen obsahuje ochranu důvěrnosti majetkových poměrů žádostí dotčených osob.⁶⁶ Soudní praxe však dovodila, že citované ustanovení se pro účely žádostí v režimu § 8b odst. 1 zákona nepoužije.⁶⁷ To však bez dalšího neznámá, že při posuzování žádostí v režimu daného ustanovení zákona není třeba brát zřetel na dotčené osoby. Povinný subjekt naopak musí podle ustálené judikatury v předstihu uvědomit dotčené osoby o tom, že je vyžadováno poskytnutí informace o výši jim poskytnutých veřejných prostředků, aby

⁶³ Viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. října 2014, sp. zn. 8 As 55/2010–62, bod 73.

⁶⁴ Viz např. Hendrych, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 7. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, s. 492.

⁶⁵ Odměňování ústavních činitelů se řídí zákonem č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci. Svou působností se zákon vztahuje zejména na platové poměry poslanců a senátorů, členů vlády, prezidenta republiky nebo soudců. Odměňování státních zaměstnanců ve služebním poměru se dle § 144 odst. 1 zákona č. 234/2014 sb., o státní službě, v platném znění, řídí zákoníkem práce, ledaže tento zákon stanoví jinak. Každému státnímu zaměstnanci náleží platový tarif, který se určí v závislosti na zařazení do konkrétní platové třídy a platového stupně. Charakteristika jednotlivých platových tříd odráží odbornou úroveň, složitost, namáhavost a odpovědnost související s vykonávanými správními činnostmi. Vymezení platových tříd je obsaženo v příloze k nařízení vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností. Platové stupně naopak zohledňují délku započitatelné praxe. Platy vojáků jsou vymezeny nařízením vlády č. 59/2015 Sb., které definuje vojenské služební tarify podle hodnoty. Odměňování příslušníků bezpečnostních sborů se opírá o nařízení vlády č. 304/2018 Sb., kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů. Služební poměr úředníků v komunální sféře upravuje zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávních celků. Ten však jejich odměňování ponechává na § 122 a násl. zákoníku práce, potažmo prováděcí nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Stejnému režimu jsou podřízeni i všichni ostatní zaměstnanci státu v běžném pracovním poměru.

⁶⁶ Dle daného ustanovení platí, že informace o majetkových poměrech osoby, která není povinným subjektem, získané na základě zákonů o daních, poplatecích, penzijním nebo zdravotním pojištění anebo sociálním zabezpečení, povinný subjekt neposkytne.

⁶⁷ Viz zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. června 2010, sp. zn. 5 As 64/2008–155.

jim bylo umožněno hájit svá práva.⁶⁸ Dotčené osoby tudíž mají právo se k podané žádosti vyjádřit a předložit tak povinnému subjektu důvody, pro něž mají za to, že by žádosti nemělo být vyhověno. V opačném případě by bylo dotčeno jejich právo na informační sebeurčení.⁶⁹ Navíc teprve se znalostí jejich stanoviska může povinný subjekt posoudit, zda lze za daných okolností informaci poskytnout, či je třeba upřednostnit právo dotčených osob na respektování jejich soukromého života, o němž pojednává následující kapitola.

3.3 Právo na soukromý život

Ochranu přiznává čl. 10 odst. 2 Listiny také právu každého na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého života. Stejně tak i článek 8 Úmluvy zaručuje právo každého na respektování soukromého života.

Ústřední pojem soukromého života nesnese vyčerpávající definici.⁷⁰ Jde o značně široký koncept, pod který lze podřadit nejrůznější aspekty lidského soukromí a autonomie jednotlivce v jejím osobním, prostorovém i sociální významu. Ambicí této práce není pokoušet se zde podat ucelený přehled, co vše lze podřadit pod soukromý život. Co je však podstatné, že Soud nikdy nerozlišoval mezi profesní či neprofesní činností, jelikož značná část soukromého života jednotlivce se odehrává právě na pracovišti.⁷¹ Pod široce vymezený pojem soukromého života proto spadají např. i informace o povolání jednotlivce,⁷² odměňování nevyjímaje. To vcelku pregnantně vyjádřil ESLP v nedávném rozsudku ve věci *Satakunnan Markkinapörssi Oy a Satamedia Oy proti Finsku*.⁷³ V té stěžovatelka, obchodní společnost, sbírala veřejně přístupné údaje o zdanitelných příjmech daňových poplatníků.⁷⁴ Ty následně uveřejňovala v tisku, kdy vždy ve vztahu k určitému regionu uvedla údaje o osobách, jejichž příjmy přesáhly určitou minimální hranici. Tím však nepřímo informovala i o majetkových poměrech zbylých obyvatel regionu, jejichž příjmy stanovené hranice nedosáhly. Kromě toho stěžovatelka provozovala mobilní

⁶⁸ Viz § 4 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. prosince 2014, sp. zn. 1 As 189/2014–50.

⁶⁹ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. prosince 2015, sp. zn. 7 As 229/2015–50.

⁷⁰ Viz např. *S. a Harper proti Spojenému království*, stížnost č. 30562/04, rozsudek ESLP ze dne 4. prosince 2008, § 66.

⁷¹ Viz s. Čapek J. *Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod*. Praha: LINDE PRAHA, a. s., 2010, s. 283.

⁷² Srov. např. *Khelili proti Švýcarsku*, stížnost č. 16188/07, rozsudek ESLP ze dne 18. října 2011, § 56.

⁷³ Stížnost č. 931/13, rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 27. června 2017, § 138.

⁷⁴ Okolnosti dané stížnosti jsou specifické do té míry, že podle finské právní úpravy byly ve veřejném zájmu zpřístupňovány údaje týkající se daňových řízení. V českém právním prostředí podléhají informace v rámci daňového řízení striktní důvěrnosti.

aplikaci, která umožňovala seznámit se s údaji o zdanitelných příjmech konkrétních osob. Soud v této souvislosti vyslovil jednoznačný právní názor, že také údaje o zdanitelných příjmech osob spadají pod široký pojem soukromého života ve smyslu článku 8 Úmluvy.

Navazující odstavec třetí článku 10 Listiny dodává, že každý má také právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě. Jde o tzv. právo na informační sebeurčení, které dle judikatury zaručuje mj. i právo jednotlivce podle vlastního uvážení rozhodnout zda, popř. v jakém rozsahu, jakým způsobem a za jakých okolností mají být skutečnosti a informace z jeho osobního soukromí zpřístupněny jiným subjektům.⁷⁵ Dané ustanovení je rovněž považováno za ústavní zakotvení ochrany osobních údajů, které o jednotlivcích orgány veřejné moci shromažďují, zpracovávají, popř. i poskytují třetím osobám.⁷⁶

Informace o platu či výši odměny, které byly poskytnuty z veřejných zdrojů, jsou přitom osobním údajem také ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.⁷⁷ Pojem osobního údaje definuje § 4 písm. a) citovaného zákona, dle něhož je jím jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu. Ve smyslu takto podané definice bude informace o příjmu osobním údajem nejen tehdy, pakliže by se žádost vztahovala ke konkrétnímu zaměstnanci, nýbrž také bude-li určena konkrétní funkcí či pozicí.⁷⁸

V neposlední řadě nelze opomíjet, že s účinností ode dne 25. května 2018 je pro Českou republiku závazné a přímo použitelné také unijní nařízení o ochraně osobních údajů,⁷⁹ které je odborné i laické veřejnosti známo spíše pod označením „GDPR“. Dle čl. 4 odst. 1 GDPR jsou osobní údaje vymezeny jako: „*veškeré informace o identifikované nebo*

⁷⁵ Viz nálezy Ústavního soudu ze dne 22. března 2011, sp. zn. Pl. ÚS 24/10.

⁷⁶ Ochrana informací o platových poměrech zaměstnanců coby osobních údajů spadajících pod článek 10 Listiny výslovně dovodil i Ústavní soud v nálezu ze dne 17. října 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, § 128.

⁷⁷ K tomu viz Metodické doporučení k poskytování informací o platech a odměnách podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (K dopadům tzv. platového nálezu Ústavního soudu na postupy povinných subjektů při vyřizování žádostí o informace o výši platů či odměn zaměstnanců a dalších osob) vydané Odborem veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra České republiky pod č. j. MV-138779-7/ODK-2017.

⁷⁸ Tamtéž, s. 5.

⁷⁹ Viz nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

identifikovatelné fyzické osobě; identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby“. Jak vidno, definice osobního údaje podle GDPR a českého zákona o ochraně osobních údajů se do značné míry překrývají. Pro účely předkládané práce je nicméně podstatné, že i ve světle definice obsažené v GDPR lze považovat informaci o výši platu či odměny konkrétní fyzické osoby za osobní údaj, a tedy i součást jejího soukromého života. I kdyby však žádost nesměřovala vůči konkrétní osobě, ale např. funkci či pozici, stále by poskytnutí informace o platu bylo osobním údajem, jelikož osoba zastávající danou funkci je skrze ni identifikovatelná.

4 Judikatura soudů k poměřování práv

Právo na informace ani ochrana soukromého života však nejsou absolutními právy,⁸⁰ a proto mohou být za určitých okolností omezena. O taková přípustná omezení půjde typicky v případě, kdy musí s ohledem na okolnosti ustoupit ostatním ústavně zaručeným právům a svobodám.⁸¹ Vzhledem k tomu, že pozitivně právní vyjádření obou těchto práv je zakotveno na úrovni ústavního pořádku, nelze případné kolize mezi nimi řešit s pomocí kritéria právní síly. Nevystačíme si zde ovšem ani s využitím jiných obvyklých pravidel pro přednostní aplikaci právních norem, které požívají rovnocenného postavení v hierarchii právních norem.⁸²

Jejich vzájemné střety se řeší vzájemným poměřováním a snahou o nastolení spravedlivé rovnováhy mezi nimi. Neexistuje tedy žádné obecně platné řešení, tedy upřednostnění jednoho z těchto práv, pakliže se ocitne v kolizi s právem druhým. Naopak v každém jednotlivém případě je třeba hledat řešení *ad hoc*. V kontextu článků 10 a 17 Listiny k tomu Ústavní soud pregnančně poznamenal, že: „ (...) při střetu základního politického práva na informace a jejich šíření s právem na ochranu osobnosti a soukromého života, tedy základních práv, která stojí na stejné úrovni, bude vždy věcí nezávislých soudů, aby s přihlédnutím k okolnostem každého jednotlivého případu pečlivě zvážily, zda jednomu právu nebyla nedůvodně dána přednost před právem druhým. Tak to ostatně stanoví i čl. 4 odst. 4 Listiny, když ukládá orgánům aplikujícím právo, aby při této aplikaci šetřily podstatu a smysl základních práv.“⁸³

K tomu slouží tzv. teorie vážení zájmů neboli test přiměřenosti (proporcionality), který spočívá ve zvažování, jaké přínosy a jaké nežádoucí důsledky by mělo v konkrétním případě upřednostnění jednoho z těchto práv na úkor druhého. Níže si představíme, jakými obecnými úvahami se při posuzování těchto kolizí řídí Evropský soud pro lidská práva a Ústavní soud. Dále se zaměříme na vývoj tuzemské judikatury ke střetávání práv, která jsou v zájmu pozornosti této práce.

⁸⁰ Mezi absolutní práva se řadí např. zákaz mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, zákaz otroctví a nevolnictví, zásada *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege*, zákaz dvojího trestání za týž skutek (*ne bis in idem*) apod.

⁸¹ Klíma, K. a kol. *Komentář k Ústavě a Listině*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, s. 1019.

⁸² Standardními metodami má autor na mysli pravidla *lex superior derogat legis inferior, lex specialis derogat legis generali a lex posterior derogat lex priori*.

⁸³ Viz náleží Ústavního soudu ze dne 9. února 1998, sp. zn. IV. ÚS 154/97.

4.1 Přípustná omezení práva na informace podle judikatury ESLP

V dosavadní judikatuře Soudu bohužel prozatím chybí případy, v nichž by se Soud zabýval žádostmi na poskytnutí informací o platech veřejných zaměstnanců. Z hlediska výše popsaných obecných zásad (viz kapitolu 2.1.2 výše) se však lze důvodně domnívat, že za určitých okolností by byl Soud připraven dovodit z článku 10 Úmluvy i pozitivní závazek státu takové informace poskytnout. Skutečnost, že by se stěžovatel mohl dovolávat ochrany tohoto ustanovení, nicméně nikterak nepředjímá, jaký by byl výsledek řízení, a tedy zda by mělo právo přijímat informace převážet nad jinými protichůdnými zájmy. Dané ustanovení totiž ve svém druhém odstavci výslovně připouští, že výkon práva přijímat informace, „protože zahrnuje i povinnosti a odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením a sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti mj. v zájmu ochrany pověsti nebo práv jiných.“ Z uvedeného výňatku je zřejmé, že jakékoli omezení práva přijímat informace, musí být a) stanoveno zákonem, b) sledovat přinejmenším jeden ze shora vypočtených legitimních cílů a c) být v demokratické společnosti nezbytné, tj. přiměřené vzhledem ke sledovanému cíli.

Podmínka legality se však dle judikatury ESLP nevyčerpává existencí zákonného podkladu, na jehož základě je do práva zasahováno. Vyžaduje totiž i určitou kvalitu takového zákona. Konkrétně musí jít o právní normu, která je veřejnosti dostupná, dostatečně předvídatelná, tj. formulována natolik přesně, aby jí mohli jednotlivci přizpůsobit své chování, a v souladu se zásadami právního státu obsahovat záruky způsobilé vyloučit její svévolnou aplikaci.⁸⁴

Podmínka legitimacy zásahu nevyžaduje bližší zkoumání, neboť je zřejmé, že omezení práva na informace z důvodu ochrany soukromého života bude vždy naplňovat legitimní cíl spočívající v ochraně práv a svobod druhých dle druhého odstavce článku 10 Úmluvy.

V případě kolizí práv chráněných článku 8 a 10 Úmluvy však sehrává klíčovou úlohu požadavek nezbytnosti opatření v demokratické společnosti. ESLP přitom nepoužívá test proporcionality v témže smyslu jako Ústavní soud.⁸⁵ Pojem nezbytnosti vyžaduje, aby

⁸⁴ Viz např. *Sunday Times proti Spojenému království*, stížnost č. 6538/74, rozsudek pléna ESLP ze dne 26. dubna 1979, § 49. K testu zákonnosti viz zejména Kmec J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 104 a násl.

⁸⁵ Kmec J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 113.

omezení práva – v našem případě práva na informace – odpovídalo „naléhavé společenské potřebě“ a zejména, aby bylo přiměřené vzhledem ke sledovanému legitimnímu cíli.⁸⁶ Vnitrostátní orgány smluvních stran Úmluvy přitom požívají určitého prostoru pro vlastní uvážení,⁸⁷ zda taková potřeba existuje, či nikoliv. Úloha Soudu ve vztahu k soudům vnitrostátním je totiž postavena na zásadě subsidiarity.⁸⁸ Z té vyplývá nutnost, aby byl Soud při posuzování závěrů, k nimž dospěly vnitrostátní soudy vesměs zdrženlivý. Jeho přezkum se tak omezuje na posouzení, zda vnitrostátní orgány ve snaze odůvodnit nezbytnost omezení práva zaručeného Úmluvou, předložily „relevantní a dostatečné“ důvody, a zda bylo výsledné řešení přiměřené ve vztahu ke sledovanému legitimnímu cíli.⁸⁹

Z těchto obecných zásad lze učinit následující závěry. Odmítnutí žádosti o informace by muselo být opřeno o ustanovení právního řádu, které připouští nevyhovět žádosti např. z důvodu, že je jí zasahováno do soukromého života dotčených osob. Tuto úlohu může zajisté plnit i ustanovení ústavního pořádku, resp. záruky práva na soukromý život obsažené v článku 10 Listiny. Jde o právní úpravu, která je jednotlivcům nepochybně dostupná skrze nahlédnutí do Sbírky zákonů. Co se týče požadavku předvídatelnosti, jistě by šlo namítat, že z Listiny není zřejmé, za jakých okolností by měl zájem na ochraně příjmových poměrů státních zaměstnanců coby součást jejich soukromého života převážit na právem jednotlivců, potažmo veřejnosti, na informace o hospodaření s veřejnými prostředky. Zda bude požadavek předvídatelnosti splněn, či nikoliv, tak bude dle názoru autora záviset na existenci vnitrostátní judikatury, která by měla poskytovat jasná vodítka, s jejichž pomocí by aplikující orgány i žadatelé mohly předvídat, který zájem by měl za konkrétních okolností převážit (k vývoji této judikatury viz níže). S tím úzce souvisí i podmínka třetí ohledně požadavku na vyloučení svévole. Budou-li se totiž povinné subjekty řídit jasnými pokyny soudní moci, nehrozí, že by se při své rozhodovací činnosti dopouštěli libovůle, kterážto ej v demokratické společnosti nepřijatelná.

Bez větších problémů by byla splněna podmínka druhá, jelikož odmítnutí žádosti by jistě sledovalo přinejmenším cíl spočívající v ochraně práv a svobod druhých.

⁸⁶ Viz *Couderc a Hachette Filipacchi Associés proti Francii*, stížnost č. 40454/07, rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 10. listopadu 2015, § 92.

⁸⁷ Tamtéž § 90–93.

⁸⁸ Viz Kmec J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 78 a 79.

⁸⁹ *Sunday Times proti Spojenému království*, stížnost č. 6538/74, rozsudek pléna ESLP ze dne 26. dubna 1979, § 62.

Klíčové by proto bylo posouzení nezbytnosti omezení práva na přístup k takové informaci. To Soud provádí vzájemným poměřováním v kolizi stojících práv. Konkrétně zkoumá, zda se vnitrostátním orgánům, které ve věci dříve rozhodovaly, podařilo nastolit rozumný vztah přiměřenosti mezi sledovaným cílem a použitými prostředky a zda jimi předložené důvody pro omezení práva přijímat informace lze považovat za relevantní a dostatečné. Vzhledem k tomu, že v podstatě o posuzování kvality odůvodnění vnitrostátních rozhodnutí, nelze učinit jednoznačný závěr, zda by rozhodnutí odpírající přístup k nějaké informaci při následném přezkumu ze strany ESLP obstála. V každém jednotlivém případě by totiž záviselo na preciznosti a pečlivosti odůvodnění, v němž by vnitrostátní soudy objasnily důvody, které vedly k nezbytnosti dané právo omezit v zájmu ochrany soukromého života dotčených státních zaměstnanců.

4.2 Judikatura českých soudů

4.2.1 Test proporcionality v judikatuře Ústavního soudu

Ústavní soud používá v případech kolizí dvou ústavně zaručených práv tzv. test přiměřenosti neboli proporcionality.⁹⁰ Jeho účelem je vážení obou vzájemně protichůdných zájmů a nakonec i určení optimálního řešení. To nemusí vždy spočívat v tom, že se prosadí jeden z v kolizi stojících zájmů na úkor druhého. Naopak z hlediska proporcionality je vhodné hledat taková uspořádání, kdy je omezované právo potlačeno jen v nezbytně nutném rozsahu, zatímco není vyloučena jeho samotná podstata. Test proporcionality, který je pevně ukotven v rozhodovací praxi Ústavního soudu,⁹¹ spočívá ve třech postupných krocích.

Prvním krokem je tzv. test vhodnosti. Při něm je třeba si položit otázku, zda je vůbec navrhované opatření, jímž je zasahováno do ústavně zaručeného práva, způsobilé dosáhnout vytyčeného cíle, tedy typicky ochrany jiného práva či svobody. Pokud by

⁹⁰ K testu proporcionality v judikatuře Ústavního soudu viz např. Bartoň, M.; Kratochvíl, J.; Kopa, M.; Tomoszek, M.; Jirásek, J.; Svaček, O. *Základní práva*. Praha: Leges, 2016, s. 95–100.

⁹¹ Ústavní soud popsal jednotlivé kroky tohoto testu např. v nálezu ze dne 10. prosince 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94, kde uvedl: „Vzájemné poměřování ve vzájemné kolizi stojících základních práv a svobod spočívá v následujících kritériích: Prvním je kritérium vhodnosti, tj. odpověď na otázku, zdali institut, omezující určité základní právo, umožňuje dosáhnout sledovaný cíl (ochranu jiného základního práva). Druhým kritériem poměřování základních práv a svobod je kritérium potřebnosti, spočívající v porovnávání legislativního prostředku, omezujícího základní právo resp. svobodu, s jinými opatřeními, umožňujícími dosáhnout stejného cíle, avšak nedotýkajícími se základních práv a svobod. Třetím kritériem je porovnání závažnosti obou v kolizi stojících základních práv. Součástí porovnávání závažnosti v kolizi stojících základních práv je rovněž zvažování využití právních institutů, minimalizujících argumenty podložený zásah do jednoho z nich.“

použitými prostředky nebylo možné dosáhnout sledovaných cílů, zásah do dotčeného práva by byl nevhodný a nepřiměřený. S ohledem na předmět této práce by tak bylo třeba typicky posoudit, zda lze vyhověním žádosti o poskytnutí informace o platu veřejného zaměstnance dosáhnout ke sledovanému účelu, tj. účinné kontrole veřejnosti nad hospodárností nakládání s veřejnými prostředky.

Druhým krokem je kritérium potřebnosti. U něho je zapotřebí zkoumat, zda nelze sledovaného cíle dosáhnout ve stejné míře i jinými prostředky, které by vedly k nižší intenzitě zásahu do chráněného práva či veřejného statku. Jinými slovy jde o úvahy co do existence alternativních cest, které by byly rovněž způsobilé dosáhnout sledovaného cíle, nicméně méně omezovaly v kolizi stojící práva či svobody.

Konečně ve třetím a posledním stádiu testu je těžiště úvah přesunuto ke zkoumání samotné přiměřenosti, tj. úsilí o hodnotové vyvažování obou protichůdných zájmů. Podstatu tohoto kroku testu pregnantně vyjádřilo plénum Ústavního soudu, když uvedlo, že: *„újma na základním právu nesmí být nepřiměřená ve vztahu k zamýšlenému cíli, tj. opatření omezující základní lidská práva a svobody nesmějí, jde-li o kolizi základního práva či svobody s veřejným zájmem, svými negativními důsledky přesahovat pozitiva, která představuje veřejný zájem na těchto opatřeních.“*⁹² Při vážení vzájemně protichůdných zájmů je přitom třeba vycházet z empirických, systémových, kontextových i hodnotových argumentů.⁹³

Tento třístupňový přístup při hledání spravedlivé rovnováhy mezi vzájemně protichůdnými právy a zájmy si po vzoru Ústavního soudu osvojily i obecné soudy, Nejvyšší správní soud nevyjímaje.⁹⁴ Níže se proto zaměříme na rozhodovací činnost soudů při použití testu proporcionality na případy žádostí o poskytnutí informací o odměňování veřejných zaměstnanců. Jde totiž o oblast, která prošla bez nadsázky dramatickým vývojem.

4.2.2 Původní názorová rozkolísanost senátů Nejvyššího správního soudu

V rané judikatuře Nejvyššího správního soudu se k otázce posuzování žádostí o přístup k informacím o odměňování veřejných zaměstnanců objevily dva rozdílné přístupy.

⁹² Viz zejména nález Ústavního soudu ze dne 13. května 1997, sp. zn. Pl. ÚS 25/97.

⁹³ K tomu více v nálezu Ústavního soudu ze dne 9. října 1996, sp. zn. Pl. ÚS 15/96.

⁹⁴ Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. prosince 2012, sp. zn. 1 As 169/2012–38 či rozsudek téhož soudu ze dne 30. října 2012, sp. zn. 1 As 142/2012–32.

První názor byl vysloven v rozsudku ze dne 1. června 2010, sp. zn. 5 As 64/2008–155, v němž rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zjevně vycházel z toho, že zvažování, zda by mělo být převážet právo na informace nad právem dotčených veřejných zaměstnanců na ochranu jejich soukromí, učinil sám zákonodárce. Ten v § 8b odst. 1 ZSPI výslovně stanovil povinnost poskytovat základní osobní údaje o osobách, kterým povinný subjekt poskytl veřejné prostředky. Třetí odstavce téhož ustanovení poté blíže uvádí, v jakém rozsahu se osobní údaje poskytují, a sice jméno, příjmení, rok narození, obec, kde má příjemce trvalý pobyt, výše, účel a podmínky poskytnutých veřejných prostředků. Včleněním tohoto ustanovení do právního řádu dal zákonodárce jasně najevo, že v těchto případech má být obecně a bez dalšího zkoumání upřednostněno právo na informace, jehož účelem je zajištění účinné kontroly nad hospodařením s veřejnými prostředky. Jakékoli výjimky z tohoto pravidla dále zákonodárce taxativně vypočetl v odstavci druhém. Jde v zásadě o informace o vyplacených příjmech z veřejných prostředků, na jejichž uveřejnění neexistuje dostatečný veřejný zájem, jako jsou plnění v oblasti sociální, hmotné zabezpečení v nezaměstnanosti, státní podpora stavebního spoření apod. Ve všech ostatních případech totiž dle rozšířeného senátu povinnost uložená v čl. 8b odst. 1 a 3 ZSPI ob stojí jak z hlediska kritéria vhodnosti, potřebnosti, tak i přiměřenosti (test *proportionalitas largo sensu*).⁹⁵ Jinými slovy samotný zákonodárce provedl v obecné rovině „test *proportionalitas*“ a vyřešil jej v případě příjemců veřejných prostředků zásadně ve prospěch práva na informace. Rozšířený senát tak v podstatě dospěl k závěru, že pokud povinný subjekt posuzuje žádost o informace na základě § 8b ZSPI, rozhodující je pouze skutečnost, zda se požadovaná informace týká poskytování veřejných prostředků a zda jejímu sdělení nebrání výluka obsažená v § 8b odst. 2 ZSPI.

Tyto závěry rozšířeného senátu se následně promítly do rozhodovací činnosti jednotlivých senátů Nejvyššího správního soudu, které se držely zásady, že jsou-li splněny podmínky čl. 8b ZSPI, není zde prostor provádět individualizovaný přezkum, zda je poskytnutí informace namístě, či nikoliv. Pokyn zákonodárce totiž představuje jednoznačný imperativ, aby bylo upřednostněno právo na informace na úkor důvěrnosti majetkových poměrů dotčených osob.⁹⁶

⁹⁵ Srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. června 2010, sp. zn. 5 As 64/2008–155.

⁹⁶ Viz zejména rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. května 2011, sp. zn. 5 As 57/2010–79 či ze dne 30. října 2012, sp. zn. 1 As 142/2012–32.

Od tohoto přístupu se nicméně odchýlil čtvrtý senát téhož soudu ve svém rozsudku ze dne 11. listopadu 2011, sp. zn. 4 As 40/2010–60, v němž tento naznačil, že není vhodné vycházet z předpokladu, že abstraktní kontrolu proporcionality provedl samotný zákonodárce. Naopak poměřování mezi právem na informace a právem na ochranu soukromého života by měl činit v každém jednotlivém případě dožádaný povinný subjekt. Předmětný senát dokonce naznačil, že § 8b ZSPI tím, že *en bloc* stanoví přednost práva na informace, vyvolává otázku ústavní konformity daného ustanovení.⁹⁷ Stejnými úvahami se řídil také osmý senát, který proto postoupil věc k rozhodnutí rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu.⁹⁸

4.2.3 Sjednocující rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu upřednostňující právo na informace bez nutnosti provádět test proporcionality

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém rozsudku ze dne 22. října 2014, sp. zn. 8 As 55/2012–62, vytyčil pravidlo, že informace o platech zaměstnanců placených z veřejných prostředků se zásadně poskytují, aniž by bylo třeba v konkrétních případech zkoumat, zda je takový zásah do soukromého života dotčených osob s ohledem na sledovaný zájem spočívající v účinné kontrole nakládání s veřejnými prostředky, přiměřený.⁹⁹ K tomuto závěru dospěl s přihlédnutím k dikci § 8b odst. 1 zákona, který obsahuje slovo „poskytne“ v rozkazovacím způsobu. Z toho je patrné, že pro úvahu povinného subjektu, zda takovou informaci poskytnout, či nikoliv, v podstatě zákonodárce neoponechává žádný prostor.

Rozšířený senát dále přezkoumával § 8b ZSPI z hlediska testu proporcionality. Zde vyzdvihl smysl a účel této normy, jimiž je kontrola hospodárnosti a účelnosti veřejné moci v oblasti zaměstnávání a odměňování. V podmínkách moderních demokratických států je tak přístup k informacím o platových poměrech zaměstnanců, kteří jsou placeni z veřejných zdrojů, nezbytným prostředkem kontroly veřejné moci. Při rozhodování o platech a jiných odměnách veřejných zaměstnanců je představitelům veřejné moci ponechána poměrně značná diskrece, která z povahy věci vyžaduje o to intenzivnější vnější kontrolu ze strany občanské společnosti. Proto lze mít za splněná kritéria vhodnosti a

⁹⁷ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. listopadu 2011, sp. zn. 4 As 40/2010–60.

⁹⁸ Podle § 17 odst. 1 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění, dospěje-li senát Nejvyššího správního soudu při svém rozhodování k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, postoupí věc k rozhodnutí rozšířenému senátu.

⁹⁹ Viz bod 112 rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu.

potřebnosti. Pokud jde o třetí kritérium přiměřenosti, rozšířený senát zdůraznil, že poskytnutí informace o platu nemá difamující účinky a nijak nesnižuje lidskou důstojnost. Tyto konotace může informace vyvolat až tehdy, pokud je ve vztahu k povaze vykonávané práce přiznaný plat neúměrný nebo zastírá skutečný stav věcí.¹⁰⁰ To jsou nicméně přesně momenty, kdy musí nutně převážet veřejný zájem na poskytnutí takové informace. Jinými slovy dle rozšířeného senátu nejde o zásah do samotné podstaty neboli jádra práva na soukromí. Zásah do okrajových aspektů práva na soukromý život je o to spíše v zájmu jiného významného práva či hodnoty ospravedlnitelný.

Jakákoliv omezení práva na informace přitom musejí být vykládána restriktivně, a proto v konkrétních případech nebude možno žádosti o poskytnutí informace vyhovět pouze výjimečně. Typicky tomu tak bude v případech, kdy veřejný zájem na poskytnutí informace nepřeváží nad individuálním právem dotčených osob na respektování jejich soukromého života. Taková výjimečná situace může dle rozšířeného senátu nastat zpravidla při kumulativním splnění dvou podmínek: a) dotčená osoba se na vlastní činnosti povinného subjektu podílí jen nepřímo a při zohlednění všech okolností nevýznamným způsobem a b) nevyvstávají konkrétní pochybnosti o tom, zda v souvislosti s odměňováním této osoby jsou veřejné prostředky vynakládány hospodárně.¹⁰¹

První podmínka tak zjevně cílí na tzv. pomocný neboli servisní personál povinného subjektu (uklízečky, údržbáře, hlídače apod.).¹⁰² Druhá podmínka je vlastně důvodem, kdy i u těchto profesí bude nezbytné informaci poskytnout, tedy jakousi výjimkou z výjimky. I v těchto případech totiž bude poskytnutí informace za účelem kontroly hospodárnosti a účelnosti zacházení s veřejnými prostředky nezbytné tehdy, jestliže existují důvodné pochybnosti o tom, že veřejné prostředky jim přiznané nejsou s ohledem na povahu jimi vykonávaných činností přiměřené. Je-li tomu tak, převáží již právo veřejnosti na informace.

Není-li uvedená výjimka použitelná, je třeba bez dalšího informaci poskytnout. Rozšířený senát uvedl taktéž příklady zvláštních rysů zaměstnanců, u nichž je třeba informaci poskytnout vždy, tedy aniž by bylo namístě provádět test proporcionality. Těmi jsou zejména zaměstnanci: a) v řídicích pozicích, b) podílející se na výkonu vrchnostenských oprávnění, c) organizující či provádějící činnosti, které jsou úkolem

¹⁰⁰ Viz § 82 rozsudku.

¹⁰¹ Viz § 96 rozsudku.

¹⁰² Viz § 98 rozsudku.

povinného subjektu anebo d) mající faktický vliv na jeho činnost.¹⁰³ Obecně tedy platí, že v případě vedoucích zaměstnanců povinného subjektu musejí být informace o výši jejich platů poskytnuty vždy a bezvýjimečně.¹⁰⁴ Nedává u nich tudíž smysl zkoumat splnění podmínek pro uplatnění výjimek, které připustil rozšířený senát.¹⁰⁵

4.2.4 Nový přístup vyžadující *ad hoc* vážení zájmů

Za průlomový lze považovat náleze ze dne 17. října 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16,¹⁰⁶ v němž Ústavní soud odmítl dosavadní pojetí a naopak vyzdvihl potřebu, aby byly v každém jednotlivém případě váženy v kolizi stojící zájmy. Ústavní soud se zabýval ústavní stížností skupiny vedoucích zaměstnanců magistrátu statutárního města Zlín, kteří namítali, že došlo k zásahu do jejich práv tím, že město Zlín vyhovělo žádosti Spolku ve veřejném zájmu a uveřejnilo osobní informace o jejich platech a odměnách vyplacených v průběhu kalendářního roku 2014. Ústavní soud dal stěžovatelům za pravdu, že tímto postupem bylo porušeno jejich právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého života, na ochranu před neoprávněným zveřejňováním osobních údajů a právo na respektování soukromého života dle čl. 10 odst. 2 a 3 Listiny a článku 8 Úmluvy. Spolu s podáním ústavní stížnosti bylo navrhováno také zrušení sporného § 8b ZSPI pro jeho údajný rozpor s citovanými ustanoveními ústavního pořádku.

Případ se už v době svého projednávání těšil značné pozornosti. Kromě samotných účastníků řízení tak zaslala své vyjádření k ústavní stížnosti i četní jiné aktéři v dané oblasti, jako např. Ministerstvo vnitra, Úřad pro ochranu osobních údajů, Odborový svaz státních orgánů a organizací, Transparency International – Česká republika, o. p. s., Parlamentní institut či profesor teorie práva na Univerzitě Karlově JUDr. Aleš Gerloch, CSc. Ústavní soud v úvodu rekapituloval dosavadní relevantní judikaturu ESLP¹⁰⁷ a Nejvyššího správního soudu.

Ústavní soud připomněl zásadu, dle níž je třeba vždy upřednostnit ústavně konformní výklad zákonného ustanovení před jeho zrušením.¹⁰⁸ Záhy dospěl k názoru, že napadené

¹⁰³ Viz § 97 rozsudku.

¹⁰⁴ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. srpna 2016, sp. zn. 6 As 152/2016–22.

¹⁰⁵ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. prosince 2016, sp. zn. 9 As 134/2016–29.

¹⁰⁶ Viz náleze Ústavního soudu ze dne 17. října 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16.

¹⁰⁷ Ústavní soud vycházel zejména s významných nálezů ve věcech *Magyar Helsinki Bizottság proti Maďarsku* (cit. výše, § 84–94 nálezů) a *Satakunnan Markkinapörssi Oy a Satamedia Oy proti Finsku* (cit. výše, § 95–101 nálezů).

¹⁰⁸ Viz § 115 nálezů.

ustanovení, třebaže výslovně ukládá povinným subjektům, že mají osobní údaje příjemců veřejných prostředků poskytnout, nebrání tomu, aby před zveřejněním osobních údajů pečlivě zvážily i právo dotčených osob na ochranu jejich soukromí.¹⁰⁹ Dané ustanovení lze tudíž vyložit ústavně konformním způsobem, a proto není jeho zrušení, jehož se domáhali stěžovatelé, nezbytně nutné. Tento návrh proto Ústavní soud zamítl.

K ústavní stížnosti samotné Ústavní soud připomněl, že všechna ústavně zaručená práva požívají z principu stejné úrovně ochrany, ledaže jsou některé z těchto práv absolutní. To však není případ práva na soukromý život ani práva na svobodný přístup k informacím. Obě tato práva nejsou absolutní, a mohou tak podléhat určitým omezením. Při jejich kolizích – stejně jako je tomu vždy dochází-li ke střetu základních práv a lidských svobod – je proto nutno v každém jednotlivém případě obě práva vzájemně poměřovat a zajistit spravedlivou rovnováhu mezi nimi.¹¹⁰ Ústavní soud tím jednoznačně odmítl do té doby převládající názor Nejvyššího správního soudu, dle něhož není v jednotlivých případech třeba test proporcionality provádět, jelikož tak učinil dříve sám zákonodárce při formulaci § 8b ZSPI. V daném případě následně spatřoval porušení článku 10 Listiny a článku 8 Úmluvy v tom, že příslušný povinný subjekt informace o platech a odměnách zaměstnanců zlínského magistrátu poskytl, aniž by usiloval o hledání spravedlivé rovnováhy mezi v kolizi stojícími zájmy.

Klíčovou částí odůvodnění nálezu jsou obecně formulovaná kritéria, která je dle Ústavního soudu třeba vždy v rámci zkoumání přiměřenosti zásahu do práv dotčených osob zvažovat. Ústavní soud konkrétně uvedl, že povinný subjekt může poskytnutí informace vyžádané na základě § 8b ZSPI odmítnout, jestliže není splněna některá z následujících podmínek:

- a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu (účel žádosti);
- b) informace samotná se týká veřejného zájmu (povaha vyžadované informace),
- c) žadatel o informaci plní úkoly či posílání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídačského psa“ (role žadatele);
- d) informace existuje a je dostupná (existence a dostupnost informace).¹¹¹

¹⁰⁹ Viz § 118 nálezu.

¹¹⁰ Viz zejména § 126 a 130 nálezu.

¹¹¹ Viz § 125 nálezu.

Tyto podmínky mají kumulativní charakter. Postačí, aby nebyla splněna byt' jediná z nich a odmítnutí žádosti o informace nebude porušením § 8b ZSPl. Na první pohled je tudíž zjevné, že naproti dřívějšímu přístupu je z hlediska žadatelů nově založený, tzv. platový test výrazně restriktivnější. Jelikož vykonatelná rozhodnutí Ústavního soud jsou závazná pro všechny orgány a osoby,¹¹² jsou povinné subjekty *pro futuro* povinny tato kritéria při své činnosti používat. V odůvodnění svých rozhodnutí se proto budou muset vypořádat argumentačně s tím, zda byla tato kritéria splněna, či nikoliv.

Shora uvedená kritéria si záhy osvojila také judikatura Nejvyššího správního soudu, která v návaznosti na přelomový náleží Ústavního soudu vyhověla kasačním stížnostem, v nichž bylo namítáno poskytnutí informací o odměňování zaměstnanců bez náležitého provedení testu proporcionality.¹¹³

Prozatím posledním dílem mozaiky případů k dané problematice je náleží Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1200/16 ze dne 3. dubna 2018.¹¹⁴ V něm se zabýval ústavní stížností jednoho ze zaměstnanců Základní umělecké školy v Hradci Králové, který namítal porušení svých práv v důsledku vyhovění žádosti o poskytnutí informací o výši platů každého z pedagogů této školy v roce 2013. Příslušný senát Ústavního soudu se přidržel a potvrdil výše uváděné obecné zásady. Zopakoval tak zejména stěžejní pravidlo, že je třeba ad hoc v každém případě vážit v kolizi stojící právě a s pomocí testu proporcionality usilovat o nalezení spravedlivé rovnováhy mezi nimi. Žádosti o informaci o platových poměrech lze nevyhovět, pakliže nesplňuje čtyři kritéria, která byla vypočtena ve výše citovaném náleží. V dané věci z žádosti nevyplývalo, k jakému účelu měly být vyžadované informace použity, natož zda měly být využity ve veřejném zájmu. Při absenci takového odůvodnění žádosti přitom nelze posoudit, zda jde o žádost oprávněnou, či nikoliv. Ústavní soud tudíž žádosti vyhověl, jelikož nebylo možné posoudit, zda byla spravedlivá rovnováha mezi zájmy obou stran dodržena.

¹¹² Viz čl. 89 odst. 2 Ústavy.

¹¹³ Viz zejména rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. listopadu 2017, sp. zn. 2 As 173/2017–30, § 16 a 17 a ze dne 20. února 2018, sp. zn. 9 As 399/2017–41, § 36–40.

¹¹⁴ Viz náleží Ústavního soudu ze dne 3. dubna 2018, sp. zn. IV. ÚS 1200/16.

5 Pohled autora na platový nález a jeho dílčí aspekty

5.1 Kritické zhodnocení platového nálezu jako celku

Po obsáhlém přehledu relevantní judikatury soudů je vhodné dosavadní vývoj zhodnotit, porovnat rozdílné přístupy, které se v praxi tuzemských soudů postupně objevily, a v neposlední řadě poukázat na některé nedostatky platového nálezu, jímž byl založen nový test pro vyřizování žádostí o přístup k informacím o platových poměrech veřejných zaměstnanců.

Z hlediska žadatelů o informace byl původní přístup založený sjednocujícím rozsudkem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu jednoznačně vstřícnější (srov. kapitolu č. 4.2.3 výše). Ponechával totiž povinným subjektům velmi úzký prostor jejich žádosti nevyhovět. Tím současně umožňoval širokou kontrolu veřejnosti ohledně hospodárnosti nakládání s veřejnými prostředky. Žadatel nemusel dokládat žádný zvláštní právní zájem na poskytnutí informace. Stejně tak byl lhostejný účel, který podáním žádosti sledoval, ledaže by jím prokazatelně hodlal poškodit dotčené osoby. Takové jednání by jako jakékoli zneužití veřejného subjektivního práva nepožívalo právní ochrany. Konečně byla nerozhodná i pozice zastávaná osobou, vůči níž žádost směřovala. Jedinou výjimku připouštěla judikatura ve vztahu k osobám, které byly pomocným či technickým personálem povinného subjektu.

Avšak z pohledu dotčených osob představoval tento přístup téměř neomezený prostor pro zasahování do jejich soukromí. V podstatě každý se tak mohl stanoveným postupem domáhat informací o platech a odměnách veřejných zaměstnanců, aniž by musel prokazovat jakýkoli právní zájem na jejich poskytnutí. Odmítnutí žádosti bylo omezeno výlučně jen na případy zneužití práva a na případy, kdy žádost směřovala vůči osobám, které plní v rámci povinného subjektu pomocné a servisní práce. Ve všech ostatních případech nebyl povinným subjektům ponechán žádný prostor pro správní uvážení, zda nejsou dány jiné výjimečné okolnosti, pro které by měla být žádost zamítnuta.

Co se týče platového testu, který dovodil Ústavní soud (srov. kapitolu č. 4.2.4 výše), domnívám se, že i když představuje významný krok vpřed, i když přesto trpí řadou nedostatků. Na prvním místě mu lze vytýkat absenci náležitého odůvodnění. Tím mám na mysli především skutečnost, že Ústavní soud rezignoval na to, aby jednotlivé body „platového testu“ podrobněji konkretizoval. Nikde v té části rozsudku, která je věnována

odůvodnění odklonu od dosavadní praxe, není objasněno, proč mají hrát zásadní roli právě uvedená čtyři kritéria, odkud se vzala, ani jak s nimi má být zacházeno. Přitom právě taková vodítka by povinným subjektům významně jejich aplikaci v každodenní praxi usnadnila.¹¹⁵

Jen nepřímo se lze domnívat, že předmětná čtyři kritéria Ústavní soud odvodil z judikatury ESLP, kterou před vlastním odůvodněním svých závěrů podpůrně citoval. Coby hlavní zdroj inspirace tak s nejvyšší mírou pravděpodobnosti posloužil rozsudek ESLP ve věci *Magyar Helsinki Bizottság proti Mad'arsku*, kde jsou všechny čtyři kritéria výslovně zmíněna.¹¹⁶

Při bližším srovnání přístupu ESLP a Ústavního soudu je však taková inspirace nanejvýše pozoruhodná. První z těchto soudů totiž používá daná kritéria, aby v konkrétních případech určil, zda se vůbec stěžovatel může pod zorným úhlem článku 10 Úmluvy dovolávat práva na přístup k informacím. Na rozdíl od vnitrostátní Listiny totiž Úmluva nezaručuje všeobecné právo na přístup k informacím jako takové. Jinými slovy je věcný rozsah článku 10 Úmluvy podstatně užší, než je tomu v případě Listiny. Štrasburský soud tak používá zmíněná čtyři kritéria k tomu, aby *ad hoc* posoudil otázku slučitelnosti stížnosti *ratione materiae*, tedy zda námitka formulovaná ve stížnosti vůbec spadá do věcného rozsahu daného ustanovení Úmluvy. Pokud by si ESLP s využitím těchto kritérií zodpověděl tuto otázku záporně, stížnost by prohlásil za nepřijatelnou na základě čl. 35 odst. 3 písm. a) Úmluvy. Je-li naopak odpověď na ni kladná, zdaleka to neznamená, že byly vnitrostátní orgány povinny stěžovateli vyhovět a požadované informace mu předložit. Práva vtělená do článku 10 Úmluvy jsou totiž – stejně jako většina základních lidských práv a svobod – omezená (srov. kapitolu č. 4.1 výše). Ve druhém kroku proto Soud přistoupí k posouzení, zda nejsou splněny podmínky druhého odstavce daného ustanovení. To připouští, že i právo přijímat informace lze omezit za předpokladu, že to vyplývá ze zákona (legalita zásahu), je-li tím sledován některý z legitimních cílů, která dané ustanovení vypočítává (legitimita zásahu) a v neposlední řadě za podmínky, že je to k dosažení takového cíle v demokratické společnosti nezbytné (proporcionalita zásahu).

¹¹⁵ Určitá vodítka, jak postupovat při používání platového testu při vyřizování jednotlivých žádostí, lze nalézt v nezávazném metodickém doporučení k poskytování informací o platech a odměnách podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (K dopadům tzv. platového nálezu Ústavního soudu na postupy povinných subjektů při vyřizování žádostí o informace o výši platů či odměn zaměstnanců a dalších osob) vydaném Odborem veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra České republiky pod č. j. MV-138779-7/ODK-2017.

¹¹⁶ Citovaný v § 84–94 nálezu v přehledu relevantní rozhodovací praxe ESLP.

Teprve v posledně zmíněném kroku by Soud přezkoumával, zda poskytnutí informace nemůže přivodit nepřiměřený zásah do práva na respektování soukromého života dotčených osob.

Naproti tomu je zjevné, že Ústavní soud tato čtyři kritéria použil odlišně, když jimi v podstatě nahradil klasický test proporcionality (srov. kapitolu č. 4.2.1 výše). V logice, která je vyjádřena v platovém nálezu, vede současné splnění těchto kritérií automaticky k nároku žadatele na poskytnutí informace. Nad rámec těchto důvodů by omezení práva na přístup k informacím vzhledem k ochraně soukromí druhých bylo nadále neodůvodněné. Lze tudíž vyslovit smělý názor, že se Ústavní soud sice inspiroval v judikatuře ESLP, nicméně že tak učinil bez jejího hlubšího rozboru a veskrze nepřesně.

Další výtky vůči platovému nálezu se týká skutečnosti, že z něho není zřejmé, na které situace se nově založený test vlastně použije. Odůvodnění platového nálezu je totiž vystavěno na předpokladu, že je vyhověním žádosti zasahováno do osobních údajů dotčených osob. Nabízí se proto nutně otázka, co v případě žádostí, které usilují o anonymizované údaje o platových poměrech určitého okruhu zaměstnanců, kteří nejsou při poskytnutí informací identifikovatelní např. skrze funkci atd. V těchto případech patrně vůbec nedochází k zásahu do soukromého života těchto osob, a proto patrně nedává ani smysl provádět jakékoli poměrování v kolizi stojících práv. Taková informace by zkrátka měla být poskytnuta bez dalšího.

5.2 Poznámky k jednotlivým bodům platového testu

S ohledem na absenci podrobnějšího vymezení jednotlivých bodů platového nálezu se v navazujících podkapitolách autor pokusil tuto mezeru vyplnit tím, že se sám nad jeho dílčími složkami zamyslel. Cílem je poukázat na některé nesrovnalosti a problematické otázky, před kterými se mohou ocitnout povinné subjekty v souvislosti s vyřizováním žádostí, které vyžadují výklad a aplikaci kritérií, jež byla v obecné rovině vypočtena v platovém nálezu.

5.2.1 Účel vyžadované informace

Už první kritérium platového nálezu spočívající ve zkoumání účelu žádosti vykazuje řadu praktických obtíží. Předpokladem, aby mohl povinný subjekt účel žádosti posoudit, je totiž skutečnost, že je obsažen nebo lze přinejmenším dovodit z obsahu samotné žádosti.

Takový požadavek však zákon o svobodném přístupu k informacím nestanoví. Pokud povinnost žadatele doložit účel žádosti ze zákona nevyplývá, nelze jím podanou žádost při jeho neuvedení ani zamítnout. V praxi tak povinným subjektům nezbyde, než žadatele vyzvat, aby tuto informaci doplnili.

Pokud jde o účel žádosti, ve prospěch svobody přijímat informace hovoří situace, kdy je poskytnutí informace předpokladem pro výkon svobody takové informace dále šířit a přispět tím k diskusi o věcech veřejného zájmu. Jinými slovy podání žádosti musí sloužit coby nástroj ke sběru podkladů pro zahájení či obohacení navazující veřejné diskuse. Splnění této podmínky patrně nebude problematické u novinářů a jiných osob, které mohou plnit společenskou úlohu hlídacího psa demokracie (srov. kapitolu 5.2.3 níže), od nichž lze očekávat, že budou s poskytnutou informací nakládat zodpovědně a v souladu s pravidly novinářské etiky. Proto nehrozí její zneužití k jiným než avizovaným účelům.

Jinak je tomu ovšem může být v případě žádostí osob, u nichž je sledovaný účel nejasný či spíše pochybný. Snadno představitelné jsou situace, kdy osoba uvede, že jejím záměrem je rozvířit veřejnou diskusi na určité téma, ale ve skutečnosti podáním žádosti sleduje jiný – čistě partikulární účel. Takové zastřené jednání může a nemusí naplňovat znaky zneužití práva. Skutečným účelem na pozadí žádosti nemusí být nutně poškození oprávněných zájmů dotčených osob, ale třeba jen odhodlání bít se za svá vlastní práva. Tak tomu jistě může být v případě matky samoživitelky, která by podáním žádosti sledovala zájem svůj a nezletilého dítěte, odhalit skutečnou výši příjmů otce, který se vyhýbá tomu, aby spravedlivou měrou přispíval na výživu dítěte.

Otázkou je, jak by měly povinné subjekty v praxi prověřovat deklarovaný účel žádosti. Domnívám se, že jejich možnosti jsou značně omezené. Vzhledem k obecně uznávané zásadě, že omezení základních práv a svobod musí být vykládána restriktivně, nezbyvá, než v pochybnostech považovat tuto podmínku za splněnou.

To však nebrání odmítnutí žádosti v extrémních případech, kdy jde o zjevné zneužití práva, tj. pokud je s ohledem na okolnosti zřejmé, že skutečným účelem žádosti je poškodit oprávněné zájmy dotčených osob. Platový nálezh sice ponechal bez odpovědi otázku, zda lze i nadále takové žádosti odmítat. Dle mého názoru ji lze nicméně zodpovědět kladně, jelikož zneužití práva na přístup k informacím z povahy věci nikdy nesplní právě první podmínku, tj. sledovaný účel přispět k veřejné diskusi. Jistou komplikací může naopak v praxi představovat nutnost prokázat zlý úmysl žadatele. V každém případě však povinné

subjekty musí odmítnutí žádosti z tohoto důvodu pečlivě odůvodnit, mají-li jejich rozhodnutí obstát při následném přezkumu.

5.2.2 Povaha vyžadované informace

Druhým kritériem je povaha vyžadované informace. Ta musí mít souvztažnost k věcem veřejného zájmu, jinak může povinný subjekt žádosti nevyhovět. Nestačí tedy, že sledovaným účelem je k takové diskusi přispět, poskytnutá informace musí být sama o sobě způsobilá podnítit debatu o veřejných záležitostech. Tím je na povinné subjekty v podstatě uloženo břemeno zjistit, nejen jaký veřejný zájem může žadatel žádostí o informace sledovat, ale následně také posoudit, zda se vyžadovaná informace skutečně věci veřejného zájmu týká.

Do určité míry problematický je už samotný pojem veřejného zájmu. Jde o neurčitý právní pojem, s nímž sice platné právo běžně pracuje,¹¹⁷ avšak neobsahuje jeho legální definici. Veřejný zájem totiž nemá jasně vymezený obsah ani rozsah. Teorie správního práva pod pojmem veřejný zájem rozumí protiklad zájmů soukromých. Jde o celospolečenský, lokální či jiný skupinový zájem, jehož okruh osob, kterým svědčí, je z povahy věci vždy neurčitý.¹¹⁸ Podobně i soudní judikatura jej chápe jako takový zájem, který lze označit za obecný či veřejně prospěšný, případně zájem společnosti jako celku.¹¹⁹

Podstatné je, že veřejný zájem může být upřednostněn na úkor zájmů soukromých. Musí však být *ad hoc* prokázán. O tom, co je a co není ve veřejném zájmu, nemůže rozhodovat zákonodárce.¹²⁰ Zjišťování veřejného zájmu je v rukou výkonné moci v rámci správního řízení. Záleží vždy na konkrétních okolnostech případů, jaké situace orgán veřejné moci pod tento pojem podradí, či nikoliv. Veřejný zájem je dynamický pojem, který se může měnit v závislosti na místě, čase a jiných okolnostech. Tím zákonodárce

¹¹⁷ Např. čl. 11 odst. 4 Listiny podmiňuje vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva tím, že jsou tyto zásahy do vlastnického práva činěny ve veřejném zájmu, na základě zákona a za náhradu. Na úrovni podústavního práva je veřejný zájem zmíněn např. v § 2 odst. 4 správního řádu, dle něhož je správní orgán povinen dbát toho, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem.

¹¹⁸ Viz Křížová, J.; Syllová, J. Veřejný zájem – Pojem a jeho použití ve správním právu. Praha: Parlamentní institut Poslanecké sněmovny České republiky, 2016, studie č. 5.352, s. 9.

¹¹⁹ Viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 11/2003–164 ze dne 23. října 2003 nebo sp. zn. 5 As 11/2003–66 ze dne 24. března 2005.

¹²⁰ Viz náleze ze dne 28. června 2005, sp. zn. Pl. ÚS 24/04 ohledně zákona o vnitrozemské plavbě, který výslovně stanovil, že stavba konkrétního vodního díla v povodí Labe je ve veřejném zájmu, což Ústavní soud považoval za zásah do systému dělby moci. Podobně vit také náleze ze dne 17. března 2009, sp. zn. Pl. ÚS 24/08, v němž se Ústavní soud zabýval zákonem č. 544/2005 Sb., který prohlašoval, že stavba přístávací a vzletové dráhy letiště Praha – Ruzyně je ve veřejném zájmu.

záměrně ponechává na aplikujících orgánech, aby s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem, zda jde o zájem veřejný, či nikoliv.

Pokud jde o povahu vyžadovaných informací, lze se domnívat, že požadavek veřejného zájmu bude zpravidla splněn tam, kde mohou přispět k transparentnosti výkonu věcí veřejných, zvláště ke kontrole hospodaření s veřejnými prostředky. Tak tomu bude zpravidla tehdy, pakliže mohou existovat důvodné pochybnosti o účelném nakládání prostředků na platy a odměny veřejných zaměstnanců. Dále půjde typicky o podezření, že mohlo dojít ke spáchání trestného činu. Jakékoli podezření by však mělo být důvodné. Požadateli jistě nelze očekávat, aby důvodnost podezření podpořil důkazy a tím de facto suploval úlohu orgánů činných v trestním řízení. Přesto by se nemělo jednat o podezření zcela bezbřehé a vágní. Žadatel by měl být přinejmenším schopen vysvětlit, v jakém jednání spatřuje riziko, že mohlo ke spáchání trestného činu dojít.

Souvisejí otázkou, kterou ponechal platový nálezn rovněž bez odpovědi, je okruh osob zaměstnaných u povinného subjektu, u nichž může zveřejnění příjmů sledovat veřejný zájem. Ústavní soud nevymezil funkce či pracovní pozice, u nichž by obecně existoval vyšší veřejný zájem na transparentnosti odměňování. Míra, v níž může veřejnost legitimně požadovat, aby byla seznámena s příjmy veřejných zaměstnanců, však bude jistě odlišná u vedoucích zaměstnanců a pomocného personálu (uklízečky, údržbáři, hlídači apod.). Nabízí se přitom logicky otázka, zda platový nálezn zcela opustil tuto výjimku, již dovodila starší judikatura správních soudů, či nikoliv (srov. kapitolu č. 4.2.3 výše).

Osobně zastávám názor, že i když se o této výjimce platový nálezn výslovně nezmiňuje, lze ji podřadit právě pod druhou podmínku. Pozice, kterou dotčená osoba vykonává, by měla hrát významnou roli při zvažování, zda zveřejnění jejich příjmů může vůbec přispět k diskusi ve veřejném zájmu. To nutně neznamená, že pomocný a servisní personál je paušálně vyňat z dohledu veřejnosti nad jeho odměňováním. I v jeho případě bude v zásadě třeba upřednostnit zájem veřejnosti, pakliže existuje konkrétní podezření ze zjevného plýtvání veřejnými zdroji či páchané trestné činnosti. Žadatel by měl však tím přesvědčivěji objasnit, proč pojal takové podezření. Naopak v případě osob, které zastávají vysoké pozice ve veřejné správě lze vycházet z domněnky, že veřejný zájem na uveřejnění informace o jejich příjmech je dán, ledaže by byl prokázán opak.

5.2.3 Postavení žadatele

Třetím kritériem, které vyplývá z platového nálezu, je postavení nebo výstižnější role žadatele. I v tomto případě jdou požadavky kladené na povinné subjekty nad rámec samotného textu zákona, který žádné rozlišování podle osoby žadatele nezná.

Právě toto kritérium přitom v porovnání s dřívějším přístupem umožnilo významné zúžení okruhu oprávněných osob, jež se mohou domáhat informací o platech a odměnách příjemců veřejných prostředků. Ústavní soud v podstatě dovodil, že oprávněným žadatelem jsou pouze ty osoby, které plní poslání tzv. „hlídacího psa demokracie“. Pro potřeby výkladu tohoto pojmu je třeba opět nahlédnout do bohaté judikatury ESLP. Ta přiznává roli strážců demokratické pořádku především tisku, potažmo představitelům novinářské profese a jiných svobodných médií.¹²¹ Nikoliv však výlučně, jelikož tentýž úlohu mohou plnit i jiné subjekty, která svou činností přispívají k utváření informované veřejné společnosti. K těm judikatura Soudu řadí např. nevládní organizace. To však za předpokladu, že svou činností v konkrétním případě přispívají k diskusi o záležitostech veřejného zájmu.¹²² Mezi hlídací psi demokracie ESLP podřazuje také akademické a výzkumné pracovníky,¹²³ nebo třeba autory odborné literatury, která je zaměřena na veřejná témata.¹²⁴ V neposlední řadě do této kategorie mohou spadat i vlivní uživatelé internetu a sociálních sítí, jako jsou např. blogeři, kteří podněcují diskusi a utvářejí názor společnosti na otázky veřejného zájmu.¹²⁵

Navzdory relativně širokému výkladu, jaké osoby mohou sloužit coby „hlídací psi demokracie“, lze mít přesto za to, že takové omezení práva na informace, nemusí být nutně přiměřené a žádoucí. Představme si zaměstnance, který se skrze zákon o svobodném přístupu k informacím snaží dozvědět, zda se nestal obětí diskriminace v pracovněprávních vztazích, když pojal podezření, že mu zaměstnavatel přiznává za práci stejné hodnoty ve

¹²¹ *Pedersen a Baadsgaard proti Dánsku*, stížnost č. 49017/99, rozsudek velkého senátu ze dne 17. prosince 2004, § 71; *Bladet Tromsø a Stensaas proti Norsku*, stížnost č. 21980/93, rozsudek velkého senátu ze dne 20. května 1999, § 59; *Pentikäinen proti Finsku*, stížnost č. 11882/10, rozsudek velkého senátu ze dne 20. října 2015, § 110.

¹²² *Animal Defenders International proti Spojenému království*, stížnost č. 48876/08, rozsudek velkého senátu ze dne 22. dubna 2013, § 103 či *Vides Aizsardzības Klubs proti Lotyšsku*, stížnost č. 57829/00, rozsudek ze dne 27. května 2004, § 42.

¹²³ *Magyar Helsinki Bizottság proti Maďarsku*, cit. výše, § 168; *Başkaya a Okçuoğlu proti Turecku*, stížnost č. 23536/94 a 24408/94, rozsudek velkého senátu ze dne 8. července 1999, § 61–67.

¹²⁴ *Chauvy a ostatní proti Francii*, stížnost č. 64915/01, rozsudek ze dne 29. června 2004, § 68.

¹²⁵ *Magyar Helsinki Bizottság proti Maďarsku*, cit. výše, § 168.

srovnání s kolegy nižší odměnu.¹²⁶ Podobně si lze představit i již výše zmíněnou matku samoživitelku, jež prostřednictvím žádosti usiluje o zjištění skutečné výše příjmů otce dítěte, který se všemožnými způsoby zdráhá přispívat na jeho výživu, byť je tak ze zákona povinen. Konečně i věřitelé mohou mít přirozeně zájem ověřit si skrze podání žádosti, že dlužníkem uváděná výše příjmů, odpovídá skutečnosti.

Všechny uvedené příklady mají společné, že jednotlivci při podání žádosti nevystupují coby ochránci demokracie, ale přesto mají legitimní právní zájem – nikoliv veřejný, nýbrž individuální –, aby bylo jejich žádosti vyhověno. Žádný z nich by přitom s nejvyšší pravděpodobností nebyl se svou žádostí úspěšný, a to právě pro nesplnění třetího kritéria platového nálezu. Osobně se domnívám, že takový závěr není správný. Kromě hlídacích psů demokracie by mělo být připuštěno splnění tohoto kritéria i jiným osobám, pakliže osvědčí, že mají na poskytnutí informace právní zájem. Taková konstrukce není českému právu neznámá. Prokázáním právního zájmu je např. v občanském soudním řízení podmíněno nahlížení do spisu pro osoby, které nejsou jeho účastníky.¹²⁷

Snad jen na okraj lze doplnit, že je-li připuštěno, aby povinné subjekty zamítaly žádosti, pokud žadatelé nelez přiznat zvláštní status hlídacích psů demokracie, poté lze tím spíše argumentovat tím, že v případě anonymních žádostí mohou k témuž závěru dospět bez dalšího, když osoba žadatele není vůbec určitelná.

5.2.4 Existence a dostupnost informace

Poslední podmínkou je požadavek, aby předmětem žádosti bylo poskytnutí informace, kterou má povinný subjekt k dispozici. Ve skutečnosti je paradoxně žádoucí, aby povinné subjekty hodnotily tuto podmínku jako první. Má to svůj nezpochybnitelný praktický význam, jímž je časová úspora. Pakliže by se ukázalo, že vyžadované informace k dispozici nejsou, nedává smysl zaobírat se zbylými kritérii, jelikož na tomto základě samotném lze žádost zamítnout.

Na rozdíl od předchozích kritérií má požadavek na dostupnost informace svůj základ přímo v zákoně o svobodném přístupu k informacím. Konkrétně jde o § 2 odst. 4 ZSPI, který stanoví, že: „*Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*“

¹²⁶ Právo na stejnou odměnu za práci stejné hodnoty je zaručeno např. v článku 7 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech nebo článku 4 Evropské sociální charty.

¹²⁷ Viz § 44 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád v platném znění.

Pomyslnou dělicí čáru mezi existujícími informacemi a vytvářením nové informace vymezila judikatura skrze „intelektuální náročnost“ činnosti, která je nezbytná, aby bylo možné žádosti vyhovět. Jinak řečeno půjde o vytváření nové informace tehdy, pokud nestačí k vypracování odpovědi pouhé mechanické vyhledávání a shromáždění podkladů, které má povinný subjekt bez dalšího k dispozici, ale je-li potřebné jejich další zpracování nad rámec prostého „vtělení“ do odpovědi na žádost.¹²⁸ Rozhodujícím měřítkem je tudíž složitost úkonů, které je třeba provést, aby bylo možné na žádost odpovědět. Jde-li o jejich jednoduché zpracování či uspořádání, které nepředstavuje významnou přidanou hodnotu, je povinný subjekt povinen tak učinit.

V případě žádostí, které cílí na příjmy veřejných zaměstnanců, bude tato podmínka povětšinou splněna. Informace o výši platu a přiznaných odměn konkrétního zaměstnance nebo skupiny zaměstnanců půjde zpravidla bez větších obtíží vyhledat v osobním spise, popř. bude zjistitelná z platového výměru, pracovní smlouvy apod.

Do určité míry hraniční mohou být ty případy, kdy žadatel vyžaduje informace, které vyžadují složitější zpracování. Příkladem mohou být žádosti na průměrné výdělků zaměstnanců za určité delší období. I zde však lze usuzovat, že půjde spíše o mechanické uspořádání dostupných údajů, byť časově náročnější. To však není důvodem pro odmítnutí žádosti. Časové hlediska lze nicméně zohlednit dle § v17 ZSPI při výměře úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací.

¹²⁸ Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. února 2012, sp. zn. 1 As 141/2011–67, bod 21.

6 Výsledky šetření o uplatňování kritérií platového nálezu v praxi

Před vlastním prezentováním závěrů výzkumu, o jehož metodice bylo shora pojednáno (viz kapitolu 2.2.2 výše), je třeba předeslat, že z celkového počtu 24 oslovených subjektů, zaslalo svoji odpověď 21. Ke dni uzavření této práce nedorazilo žádné vyjádření od Ministerstva spravedlnosti, České televize a z Magistrátu města České Budějovice.

Zvláštní pozornost si zaslouží vyjádření České zemědělské univerzity, která lakonicky odpověděla, že nepatří do cílové skupiny veřejných zaměstnavatelů, kteří by byli povinni poskytovat informace o odměňování svých zaměstnanců. To je překvapivý postoj, zejména porovnáme-li jej s vyjádřením Univerzity Karlovy, která nejenže ve své odpovědi uvedla, že povinným subjektem ve smyslu ZSPI je, nýbrž že v minulosti podobným žádostem čelila a vyhověla jim. Je zjevné, že stanovisko České zemědělské univerzity ve světle relevantní judikatury neobstojí. Připomeňme, že dle Ústavního soudu je pro potřeby určení, zda jde o veřejnou instituci ve smyslu ZSPI třeba zkoumat následující znaky: a) způsob vzniku a zániku instituce, b) kdo je zřizovatelem, c) hledisko subjektu, který může vytvářet orgány dané instituce, d) existence státního dohledu nad činností a e) veřejný nebo soukromý účel instituce.¹²⁹ Veřejné vysoké školy jsou zřizovány a rušeny zákonem.¹³⁰ Jejich zřizovatelem je tedy stát. Samosprávné orgány veřejné vysoké školy jsou rovněž předepsány zákonem.¹³¹ Vnitřní organizace, včetně obsazování těchto orgánů, spadají naopak do samosprávné působnosti jednotlivých univerzit. Navzdory této samosprávné pravomoci však veřejné vysoké školy podléhají státnímu dohledu ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. I účel, který veřejné vysoké školy plní, je z povahy věci veřejnoprávní. Konečně významným hlediskem je skutečnost, že veřejné vysoké školy jsou financovány převážně z veřejných zdrojů, konkrétně dotacemi ze státního rozpočtu.¹³²

Prvním zajímavým zjištěním je sama skutečnost, že ze zbývajících 20 povinných subjektů se rovných 19 již dříve potýkalo s žádostí o poskytnutí informací o platových poměrech svých zaměstnanců. Mnohé z nich dokonce opakovaně. Jedinou výjimkou je

¹²⁹ Viz nálezu Ústavního soudu ze dne 24. ledna 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06.

¹³⁰ Viz § 5 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách v platném znění.

¹³¹ Viz § 7 téhož zákona.

¹³² Tím není popřeno, že financování veřejných vysokých škol probíhá částečně i ze zdrojů vlastních, jako jsou poplatky spojené se studiem, výnosy z vlastního majetku a činností, případně dary.

v tomto směru nikoliv překvapivě Újezdni úřad Hradiště. Je tedy zjevné, že jde o jev, který je v praxi hojně rozšířený.

Pozitivním zjištěním je míra obeznámenosti s aktuální judikaturou. Z 20 povinných subjektů odpovědělo 11 na otázku, jakými úvahami a kritérii by se řídily při rozhodování, zda mají informace o platech svých zaměstnanců poskytnout, přímým odkazem na platový náleží Ústavního soudu. Další 4 dotázané subjekty odpověděly v obecné rovině, že by se řídily platnou právní úpravou a aktuální judikaturou soudů, včetně Ústavního soudu. Dvě odpovědi poukázaly na existenci nezávazného doporučení Ministerstva vnitra. V něm jsou však rozhodná kritéria vypočtena, takže lze tuto odpověď hodnotit uspokojivě.¹³³ Poslední dotázaný – Újezdni úřad Hradiště – by dal na doporučení nebo rozhodnutí nadřízené složky resortu. V tomto případě lze však odpověď přičítat určité nezkušenosti, jelikož jde o jediný z oslovených povinných subjektů, který dosud podání obdobné žádosti nečelil. Dva povinné subjekty na tuto otázku neodpověděli vůbec.¹³⁴

Jakmile však byly povinné subjekty postaveny před otázky, které se týkají výkladu a používání jednotlivých bodů platového nálezu, potvrdila se domněnka autora, že se jejich přístupy rozcházejí. To lze ilustrovat na dotazu, zda považují za důvodné rozlišovat podle toho, kdo je žadatelem o poskytnutí informace. Podle platového nálezu jde o jedno ze základních hledisek, přičemž informaci lze poskytnout jen těm osobám, které v souvislosti s podáním žádostí plní úlohu hlídacího psa demokracie. Osoba žadatele a jeho postavení jsou tudíž významnými faktory. I přesto hned šest povinných subjektů odpovědělo, že nikoliv.¹³⁵ Naproti tomu deset dotázaných správně odpovědělo, že mezi žadateli je třeba rozlišovat. Zbylé čtyři povinné subjekty na tuto otázku neodpověděli.¹³⁶

Podobně dopadla také otázka, na niž nelze odpověď vyčíst přímo v textu platového nálezu, a proto nutně vyžaduje vlastní výklad podmínek, které jsou v něm vyjmenovány. Otázek se týkala rozlišování podle toho, vůči jakým kategoriím veřejných zaměstnanců žádost směřuje. Jak bylo výše vysvětleno, lze se domnívat, že je i nadále vhodné rozlišovat mezi vedoucími zaměstnanci, u nichž lze dovést zvýšený zájem na veřejné kontrole jejich odměňování, a např. pomocným a servisním personálem (srov. kapitolu 5.2.2 výše). Zatímco devět povinných subjektů považovalo za důvodné mezi různými kategoriemi

¹³³ Tuto odpověď zaslal Městský úřad Roztoky a Městská část Praha 22.

¹³⁴ Konkrétně jde o Národní divadlo a Puncovní úřad Praha.

¹³⁵ Jmenovitě lze tuto odpověď vyčíst ve vyjádření Krajského úřadu Středočeského kraje, Univerzity Karlovy, Městské části Praha 22, Městského úřadu Roztoky, Ministerstva financí a Puncovního úřadu Praha.

¹³⁶ Jde o Vrchní soud v Praze, Úřad vlády ČR, Národní divadlo a Národní muzeum.

veřejných zaměstnanců rozlišovat, čtyři k tomu nespátřovaly důvod.¹³⁷ Dlužno doplnit, že sedm dotázaných se nevyjádřilo k této otázce vůbec.¹³⁸ Důvodem může být právě určitá váhavost způsobená nejednoznačností odpovědi.

¹³⁷ K povinným subjektům, které ve své odpovědi uvedly, že není důvodu rozlišovat, patří: Kancelář prezidenta republiky, Univerzita Karlova, Ministerstvo financí a Puncovní úřad Praha.

¹³⁸ Neodpověděli: Magistrát hlavního města Prahy, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje, Úřad vlády ČR, Úřad pro ochranu osobních údajů, Národní divadlo, Národní muzeum a Drážní úřad.

7 Závěr

Právo na informace prochází dynamickým vývojem na mezinárodní, tak i vnitrostátní úrovni. V mezinárodním měřítku to dokládá vývoj ve výkladu práva přijímat informace ve smyslu článku 10 Úmluvy ze strany ESLP. Tento mezinárodní soud pozvolna překonal své původní stanovisko, dle něhož dané právo obsahuje jen negativní povinnost státních orgánů zdržet se vměšování do předávání informací mezi soukromými osobami, aby nakonec připustil, že za určitých okolností může zahrnovat i právo na plnění. Při splnění určitých podmínek lze tudíž na základě článku 10 Úmluvy po vnitrostátních orgánech vyžadovat, aby informace, které mají k dispozici, žadateli vydaly. Předpokladem je současné splnění čtyř podmínek, které později našly svůj odraz i v judikatuře našeho orgánu ochrany ústavnosti, byť k jinému účelu.

Na vnitrostátní úrovni prošlo právo na přístup k informacím o odměňování veřejných zaměstnanců taktéž zásadním vývojem. Původně nejednotnou rozhodovací praxi správních soudů sjednotil až rozšířený senát Nejvyššího správního soudu. Ten svým rozsudkem dal vzniknout doktríně, která byla sice z hlediska žadatelů o informace značně vstřícná, ovšem nerespektovala právo na soukromý život dotčených osob. Nejvyšší správní soud vycházel z domněnky, že spravedlivou rovnováhu mezi oběma střetávajícími se právy nastolil sám zákonodárce, který dal jasný pokyn, že v těchto situacích je třeba *en bloc* upřednostnit zájem na účinné kontrole hospodaření s veřejnými prostředky.

S tímto pojetím však nesouhlasil Ústavní soud, který ve známém platovém nálezu vyslovil požadavek, aby byla v každém jednotlivém případě tato práva vzájemně poměřována a hledána spravedlivá rovnováha mezi nimi. K tomu mají sloužit čtyři kritéria: a) účel žádosti, b) povaha vyžadované informace, tj. její způsobilost přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu, c) role žadatele a d) existence a dostupnost informace. I když je ve světle rozboru relevantní judikatury původ těchto podmínek zjevný, Ústavní soud v příslušné části odůvodnění svého nálezu na ESLP a jeho činnost výslovně neodkázal. Při bližším porovnání přístupů obou soudů jsou patrné významné odlišnosti. ESLP tato kritéria používá nikoliv k vzájemnému poměrování v kolizi stojících práv, ale k určení, zda stížnost spadá do věcného rozsahu článku 10 Úmluvy. Zdá se proto, že ze strany Ústavního soudu došlo k mechanickému převzetí kritérií, která však následně použil k jinému účelu, nežli tak činí jejich původce.

Nepatříčně stručný byl Ústavní soud i co do vymezení obsahu těchto kritérií. Tím ponechal jejich výklad na povinných subjektech, potažmo soudech, které jsou povolány k přezkumu jimi vydaných rozhodnutí. Po vydání platového nálezu tak zůstala nezodpovězena řada praktických otázek, které mohou při vyřizování těchto žádostí vyvstat. Lze přitom považovat za obecně nežádoucí, aby byl vlastní výklad těchto kritérií ponechán na rozhodovací činnosti povinných subjektů, neboť je s tím spojeno riziko, že budou aplikovat tato kritéria odlišně.

Oprávněnost této obavy dokládá i vlastní šetření autora práce. Oslovením vybraných kategorií povinných subjektů se do značné míry potvrdila domněnka, že právě chybějící vodítka, jak uvedenou čtveřici kritérií, která mají povinné subjekty zkoumat, vykládat a používat v praxi, činí v praxi nejzásadnější obtíže. Nepřekvapí proto, že zatímco převážná většina povinných subjektů prokázala znalost platového nálezu, jakmile měly zodpovědět dotazy, které směřovaly na výklad jednotlivých podmínek v něm vypočtených, jejich odpovědi se diametrálně různily. Proto se jeví být žádoucí, aby byla praxe povinných subjektů v brzké době usměrněna a harmonizována prostřednictvím rozhodovací činnosti správních soudů.

8 Seznam použitých zkratek

ESLP	Evropský soud pro lidská práva (viz též „Soud“)
EÚLP	Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (viz též „Úmluva“)
GDPR	obecné nařízení o ochraně osobních údajů
Listina	Listina základních práv a svobod
MPOPP	Mezinárodní pakt o občanských a politických právech
NSS	Nejvyšší správní soud
Soud	Evropský soud pro lidská práva (viz též „ESLP“)
Úmluva	Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (viz též „EÚLP“)
Ústava	Ústava České republiky
ZSPI	Zákon o svobodném přístupu k informacím

9 Seznam použitých zdrojů

9.1 Právní předpisy

- Listina základních práv a svobod, schválená usnesením Federálního shromáždění ČSFR ze dne 9. ledna 1991 společně s ústavním zákonem č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje Listina základních práv a svobod, a znovu vyhlášená usnesením předsednictva ČNR ze dne 16. prosince 1992 a publikována ve Sbírce zákonů české republiky pod č. 2/1993 Sb.;
- ústavní zákon České národní rady ze dne 16. prosince 1992 ze dne 16. prosince 1992, publikovaný ve Sbírce zákonů pod č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky;
- zákon č. 106/1999 Sb. ze dne 11. května 1999 o svobodném přístupu k informacím;
- zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí;
- zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky;
- zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích;
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení);
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení);
- zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze;
- zákon České národní rady č. 553/1991 Sb., o obecní policii;
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník;
- zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů;
- zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě;
- zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci;
- zákon č. 234/2014 sb., o státní službě;
- nařízení vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností;
- nařízení vlády č. 59/2015 Sb., které definuje vojenské služební tarify podle hodnosti;

- nařízení vlády č. 304/2018 Sb., kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů;
- zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků;
- nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě;
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád;
- zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní;
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů);
- zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách;
- zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

9.2 Mezinárodní smlouvy a jiné dokumenty mezinárodního práva

- Evropská úmluva o lidských právech a základních svobodách přijatá v Římě dne 4. listopadu 1950 (publ. pod č. 209/1992 Sb.);
- Evropská sociální charta přijatá v Turíně dne 18. října 1961 (publ. pod č. 14/2000 Sb. m. s.);
- Mezinárodní pakt o občanských a politických právech přijatý v New Yorku dne 19. prosince 1966 (publ. pod č. 120/1976 Sb.);
- Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech přijatý v New Yorku dne 19. prosince 1966 (publ. pod č. 120/1976 Sb.);
- Všeobecná deklarace lidských práv schválená Valným shromážděním OSN dne 10. prosince 1948;
- Všeobecný komentář č. 34 k článku 19 Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech.

9.3 Judikatura

a) Evropský soud pro lidská práva

- *Sunday Times proti Spojenému království*, stížnost č. 6538/74, rozsudek pléna ze dne 26. dubna 1979;

- *Leander proti Švédsku*, stížnost č. 9248/81, rozsudek ze dne 26. března 1987;
- *Guerra a ostatní proti Itálii*, stížnost č. 14967/89, rozsudek velkého senátu ze dne 19. února 1998;
- *Bladet Tromso a Stensaas proti Norsku*, stížnost č. 21980/93, rozsudek velkého senátu ze dne 20. května 1999;
- *Başkaya a Okçuoğlu proti Turecku*, stížnost č. 23536/94 a 24408/94, rozsudek velkého senátu ze dne 8. července 1999;
- *Vides Aizsardzības Klubs proti Lotyšsku*, stížnost č. 57829/00, rozsudek ze dne 27. května 2004;
- *Chauvy a ostatní proti Francii*, stížnost č. 64915/01, rozsudek ze dne 29. června 2004;
- *Pedersen a Baadsgaard proti Dánsku*, stížnost č. 49017/99, rozsudek velkého senátu ze dne 17. prosince 2004;
- *Sdružení Jihočeské matky proti České republice*, stížnost č. 19101/03, rozhodnutí ze dne 10. července 2006;
- *S. a Marper proti Spojenému království*, stížnost č. 30562/04, rozsudek ze dne 4. prosince 2008;
- *Társaság a Szabadságjogokért proti Maďarsku*, stížnost č. 37374/05, rozsudek ze dne 14. dubna 2009;
- *Kenedi proti Maďarsku*, stížnost č. 31475/05, rozsudek ze dne 26. května 2009;
- *Khelili proti Švýcarsku*, stížnost č. 16188/07, rozsudek ze dne 18. října 2011;
- *Animal Defenders International proti Spojenému království*, stížnost č. 48876/08, rozsudek velkého senátu ze dne 22. dubna 2013;
- *Youth Initiative for Human Rights proti Srbsku*, stížnost č. 48135/06, rozsudek ze dne 25. června 2013;
- *Couderc a Hachette Filipacchi Associés proti Francii*, stížnost č. 40454/07, rozsudek velkého senátu ze dne 10. listopadu 2015;
- *Magyar Helsinki Bizottság proti Maďarsku*, stížnost č. 18030/11, rozsudek velkého senátu ze dne 8. listopadu 2016;
- *Österreichische Vereinigung zur Erhaltung, Stärkung und Schaffung eines wirtschaftlich gesunden land- und forstwirtschaftlichen Grundbesitzes proti Rakousku*, stížnost č. 39534/07, rozsudek ze dne 28. listopadu 2013;

- *Roşiianu proti Rumunsku*, stížnost č. 27329/06, rozsudek ze dne 24. června 2014;
- *Pentikäinen proti Finsku*, stížnost č. 11882/10, rozsudek velkého senátu ze dne 20. října 2015;
- *Satakunnan Markkinapörssi Oy a Satamedia Oy proti Finsku*, stížnost č. 931/13, rozsudek velkého senátu ze dne 27. června 2017;
- *Sioutis proti Řecku*, stížnost č. 16393/14, rozsudek ze dne 29. srpna 2017.

b) Ústavní soud České republiky

- nález ze dne 10. prosince 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94;
- nález ze dne 9. října 1996, sp. zn. Pl. ÚS 15/96;
- nález ze dne 13. května 1997, sp. zn. Pl. ÚS 25/97;
- nález ze dne 9. února 1998, sp. zn. IV. ÚS 154/97;
- nález ze dne 25. června 2002, sp. zn. Pl. ÚS 36/01;
- nález ze dne 16. ledna 2003, sp. zn. III. ÚS 671/02;
- nález ze dne 28. června 2005, sp. zn. Pl. ÚS 24/04;
- nález ze dne 24. ledna 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06;
- nález ze dne 17. března 2009, sp. zn. Pl. ÚS 24/08;
- nález ze dne 30. března 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10;
- nález ze dne 22. března 2011, sp. zn. Pl. ÚS 24/10;
- nález ze dne 20. června 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/16;
- nález ze dne 17. října 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16;
- nález ze dne 3. dubna 2018, sp. zn. IV. ÚS 1200/16.

c) Obecné soudy

- rozsudek NSS ze dne 23. října 2003, sp. zn. 2 As 11/2003–164;
- rozsudek NSS ze dne 24. března 2005, sp. zn. 5 As 11/2003–66;
- rozsudek NSS ze dne 27. června 2005, sp. zn. 5 As 30/2004–85;
- rozsudek NSS ze dne 20. dubna 2006, sp. zn. 7 As 28/2005–66;
- rozsudek NSS ze dne 16. května 2007, sp. zn. 3 Ads 33/2006–57;
- rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. května 2007, sp. zn. 9 Ca 186/2005–40;
- rozsudek NSS ze dne 12. července 2007, sp. zn. 2 As 89/2006–107;

- rozsudek NSS ze dne 7. května 2009, sp. zn. 1 As 29/2009–59;
- rozsudek NSS ze dne 6. října 2009, sp. zn. 2 Ans 4/2009–93;
- rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 1. června 2010, sp. zn. 5 As 64/2008–155;
- rozsudek NSS ze dne 27. května 2011, sp. zn. 5 As 57/2010–79;
- rozsudek NSS ze dne 4. října 2011, sp. zn. 2 As 93/2011–79;
- rozsudek NSS ze dne 11. listopadu 2011, sp. zn. 4 As 40/2010–60;
- rozsudek NSS ze dne 9. února 2012, sp. zn. 1 As 141/2011–67;
- rozsudek NSS ze dne 30. října 2012, sp. zn. 1 As 142/2012–32;
- rozsudek NSS ze dne 6. prosince 2012, sp. zn. 1 As 169/2012–38;
- rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 22. října 2014, sp. zn. 8 As 55/2012–62;
- rozsudek NSS ze dne 17. prosince 2014, sp. zn. 1 As 189/2014–50;
- rozsudek NSS ze dne 10. prosince 2015, sp. zn. 7 As 229/2015–50;
- rozsudek NSS ze dne 27. ledna 2016, sp. zn. 1 As 272/2015–75;
- rozsudek NSS ze dne 10. srpna 2016, sp. zn. 6 As 152/2016–22;
- rozsudek NSS ze dne 8. prosince 2016, sp. zn. 9 As 134/2016–29;
- rozsudek NSS ze dne 3. srpna 2017, sp. zn. 6 As 43/2017–46;
- rozsudek NSS ze dne 22. listopadu 2017, sp. zn. 2 As 173/2017–30;
- rozsudek NSS ze dne 20. února 2018, sp. zn. 9 As 399/2017–41.

9.4 Literatura

- Bartoň, M.; Kratochvíl, J.; Kopa, M.; Tomoszek, M.; Jirásek, J.; Svaček, O. *Základní práva*. Praha: Leges, 2016, s. 608;
- Wagnerová, E., Šimíček, V.; Langášek, T.; Pospíšil, I. a kol. *Listina základních práv a svobod. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s. 2012, s. 931;
- Kmec, J.; Kosař, D.; Kratochvíl, J.; Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 1697;
- Molek, P. *Politická práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 616;
- Potočný, M.; Ondřej, J. *Mezinárodní právo veřejné – Zvláštní část*. 5., doplněné a rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 533;
- Čepelka, Č., Šturma, P. *Mezinárodní právo veřejné*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 881;

- Sládeček, V. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013;
- Hendrych, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 7. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, s. 875;
- Jelínková, J.; Tuháček, M. *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2017, s. 284;
- Čapek J. *Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod*. Praha: LINDE PRAHA, a. s., 2010, s. 893;
- Klíma, K. a kol. *Komentář k Ústavě a Listině*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, s. 1019;
- Korbel, F. *Přehled judikatury ve věcech práva na informace*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013.

9.5 Odborné články a jiné právně nezávazné dokumenty

- metodické doporučení k poskytování informací o platech a odměnách podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (K dopadům tzv. platového nálezu Ústavního soudu na postupy povinných subjektů při vyřizování žádostí o informace o výši platů či odměn zaměstnanců a dalších osob) vydané Odborem veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra České republiky pod č. j. MV-138779-7/ODK-2017;
- Křížová, J; Syllová, J. *Veřejný zájem – Pojem a jeho použití ve správním právu*. Praha: Parlamentní institut Poslanecké sněmovny České Republiky, 2016, studie č. 5.352.

9.6 Internetové zdroje

- <http://eslp.justice.cz>
- <https://hudoc.echr.coe.int>
- <http://nalus.usoud.cz>
- <http://www.nssoud.cz/main0col.aspx?cls=JudikaturaExtendedSearch>

10 Přílohy

Příloha č. 1: Vzor dopisu s žádostí o informace

Povinný subjekt
Odbor XYZ
Ulice a č. p.
PSČ Praha

V Praze dne 20. listopadu 2018
Počet listů: 1

Žádost o poskytnutí informace o vyřizování žádostí o platech veřejných zaměstnanců

Vážená paní, vážený pane,

dovoze mi, abych Vás tímto požádal o součinnost v podobě poskytnutí informací relevantních z hlediska diplomové práce na téma „Přístup k informacím o platech veřejných zaměstnanců“, kterou zpracovávám na Provozně ekonomické fakultě České zemědělské univerzity v Praze.

Práce si klade mj. za cíl zjistit, do jaké míry se liší ochota a praxe orgánů veřejné správy při poskytování informací o platech (včetně nenárokových složek platu) veřejných zaměstnanců dožádaných na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Jinými slovy zkoumá, jakými úvahami a kritérii se řídí, popř. by se řídili, nejrůznější zaměstnavatelé z oblasti veřejné správy, pakliže by měly posoudit, zda by v případě konkrétní žádosti měly upřednostnit práva veřejnosti na přístup k informacím: o platech veřejných zaměstnanců na straně jedné, nebo individuální zájmy dotčených zaměstnanců na straně druhé. Ve světle uvedeného bych si Vás dovolil zdvořile požádat o zodpovězení následujících otázek.

Byli jste v minulosti konfrontováni s žádostí o poskytnutí informací o platech? Jakých kategorií zaměstnanců se týkala? Bylo žádosti vyhověno? Pokud nikoliv, z jakého důvodu byl přístup k informacím odepřen?

Jakými obecnými úvahami a kritérii se řídíte, nebo byste se řídil/a, při rozhodování, zda informace o platech zaměstnanců poskytnout, či nikoliv?

Považujete za důvodné rozlišovat, kdo je žadatelem o poskytnutí informace?

Považujete za důvodné rozlišovat, vůči jakým konkrétním zaměstnancům žádost směřuje s ohledem na jejich funkci, postavení či na povahu jimi vykonávaných činností?

Jak budete posuzovat, zda nejde o zneužívající či šikanózní žádost, jejímž cílem je poškodit zájmy dotčených osob?

Předem Vám děkuji za odpověď.

S pozdravem a v úctě

.....
Bc. Jindřich Pulda

Příloha č. 2: jednotlivé odpovědi na žádosti o informace (seřazeno abecedně)

Vážený pan
Bc. Jindřich Pulda
Jungmannova 345
252 63 Roztoky

V Praze dne 5.12.2018

Věc: Odpověď na vaši žádost ze dne 25. listopadu 2018

Vážený pane Puldo,

Rádi bychom Vám vyhověli a poskytli potřebné informace do Vaší diplomové práce, bohužel nepatříme do cílové skupiny veřejných zaměstnanců, na kterou jste se ve své práci zaměřil.

Plat je peněžité plnění, které je poskytováno zaměstnancům zaměstnavatelů, jejichž okruh je striktně vymezen Zákonem práce v § 109 odst. 3. Veřejné vysoké školy se neřídí školským zákonem, který je citovaný v §109 odst. 3 písm. e), ale řídí se Zákonem č. 111/1998 o vysokých školách, tedy zaměstnanci veřejné vysoké školy jsou odměňováni mzdou podle vnitřního mzdového předpisu, nikoliv platem.

Informace o mzdách zaměstnanců poskytujeme pouze ze zákona kontrolním orgánům státní správy, nebo pak poskytovatelům dotací u zaměstnanců, jejichž osobní náklady jsou předmětem kontroly poskytovatele.

Přejeme Vám mnoho úspěchů v práci na vaší diplomové práci.

Jana Immerová

ČESKÁ ZEMĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
Odbor řízení lidských zdrojů
ředitelka

Kamýcká 129
165 00 Praha - Suchbát
tel: +420 224 384 109
mob. +420 703 182 925
e-mail: immerova@rektorat.czu.cz

ČESKÁ ZEMĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
ODBOR ŘÍZENÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ
Kamýcká 129, 165 21 Praha 6 - Suchbát
Tel.: 224 384 109, IČ: 60460709 (1)

DRÁŽNÍ ÚŘAD

CRDUX00DU0DJ

Vážený pan
Jindřich Pulda
Jungmanova 345
252 63 Roztoky

VÁŠ DOPIS ZN./ZE DNE
/25.11.2018

NAŠE ZN.:
DUCR-69251/18/Ju

VYŘIZUJE/TEL.
Mgr. Martin Karásek
+420 972 241 843 (linka 401)

PRAHA
20.12.2018

Věc: Poskytnutí informací

Dražní úřad obdržel Vaši žádost o poskytnutí informací, týkající se vyřizování žádosti o poskytnutí údajů o platech zaměstnanců. Informace přitom požadujete pro účel zpracovávané diplomové práce na téma „Přístup k informacím o platech veřejných zaměstnanců“.

Dražní úřad postupuje při vyřizování žádosti o poskytnutí informací v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“). Z ustanovení InfZ vyplývá mimo jiné, kterých informací se netýká povinnost jejich poskytování (§ 2), náležitosti žádosti o poskytnutí informace (§ 13), resp. postup při vyřizování žádosti o poskytnutí informací (§ 14).

V případě poskytnutí informací o platech je postup Dražního úřadu určen, vedle ustanovení InfZ, také nálezem Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, zn. IV. ÚS 1378/16 (dále také jen „relevantní kritéria“). Na základě tohoto nálezu Ústavního soudu lze informace o platových poměrech zpřístupnit pouze v případě splnění těchto podmínek (bod 125 odůvodnění nálezu):

- účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu,
- informace samotná se týká veřejného zájmu,
- žadatel o informaci plní úkoly či poslání tzv. „společenského hlídacího psa“,
- informace existuje a je dostupná.

Pokud žádost žadatele splňuje požadavky InfZ, resp. nálezu Ústavního soudu, je Dražní úřad připraven takové žádosti vyhovět. V minulosti jsme obdrželi žádost o tento typ informací, která však nespĺňovala uváděná relevantní kritéria.

K vaší otázce, zda je důvodné rozlišovat - kdo je žadatelem o informace týkající se platových poměrů, poskytuje odpověď citovaný nálezu Ústavního soudu viz bod c) výše uvedený.

Wilsonova 300/8, 121 06 PRAHA 2

972241840

podatelna@ducr.cz

www.ducr.cz

IČO: 613 794 25

Datová schránka: 5mjaatd

Každou žádost o poskytnutí informací ohledně platových poměrů je nutno posoudit s ohledem na veškeré okolnosti. Mezi tyto okolnosti nepochybně bude patřit i rozsah požadovaných informací, počet takovou žádostí dotčených zaměstnanců a jejich funkční zařazení.

Pojem šikanózní žádosti není ze strany InfZ definován. Nicméně o takové možnosti, zařadit de lege ferenda definici tohoto pojmu do InfZ, se nyní v odborných kruzích diskutuje. Většinou je šikanózní žádost chápána jako zneužití práva, kdy žadatel o informace vykonává své subjektivní právo nedůvodně na úkor jiného subjektu. Příkladem je neúměrný počet žádostí téhož žadatele v téže věci paralyzující činnost povinného subjektu, nebo opakované podávání žádosti o informace již jednou témuž žadateli v souladu s InfZ odmítnuté, apod. Opět zde platí, že zda je či není určité jednání šikanózní či nikoliv je nutno posoudit dle všech konkrétní okolnosti spojených s konkrétním případem podání žádosti o informace.

S pozdravem

Ing. Jiří Kolář, Ph.D.
ředitel Dražního úřadu

GENERÁLNÍ INSPEKCE BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ
kancelář ředitele

Skokanská 2311/3, 16900 Praha 6 - Břevnov

Č. j. GI-4320-2/ČJ-2018-840114-A

Praha 11. prosince 2018

Počet stran: 3

Vážený pan
Bc. Jindřich Pulda
Jungmannova 345
252 63 Roztoky

Sdělení k žádosti o poskytnutí informace o vyřizování žádostí o platech veřejných zaměstnanců

V návaznosti na Vaši žádost o poskytnutí informací k Vámi zpracovávané diplomové práci, Vám sdělujeme níže uvedené.

„Byli jste v minulosti konfrontováni s žádostí o poskytnutí informací o platech? Jakých kategorií zaměstnanců se týkala? Bylo žádosti vyhověno? Pokud nikoliv, z jakého důvodu byl přístup k informacím odepřen?“

Generální inspekce bezpečnostních sborů (dále jen „GIBS“), jako povinný subjekt podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím ve znění pozdějších předpisů při poskytování informací o platech a odměnách, v období od 1. 1. 2012 do současné doby, v několika případech informace poskytla. Informace nebyly poskytnuty v případech, kdy existovala překážka z důvodu neexistence souhlasu dotčené osoby, popř. z důvodu zneužití práva na informace. Žádosti se týkaly příslušníků a zaměstnanců GIBS.

„Jakými obecnými úvahami a kritérii se řídíte, nebo byste se řídil/a, při rozhodování, zda informace o platech zaměstnanců poskytnout, či nikoliv?“

V současné době, poté, co se i vyjasnila judikatura v rámci správního soudnictví vydáním Nálezu IV. ÚS 1376/16 ze dne 17. 10. 2017, postupujeme dle níže uvedených kritérií.

Ústavní soud uvedl, že *povinná osoba může odmítnout poskytnout žadateli informace o platu a odměnách zaměstnance vyžádané na základě ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím, pokud nejsou splněny všechny tyto podmínky:*

- a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu;
- b) informace samotná se týká veřejného zájmu;
- c) žadatel o informaci plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídacího psa“;
- d) informace existuje a je dostupná.

Nejsou-li všechny tyto podmínky splněny, potom odmítnutí poskytnout žadateli informaci o platu a odměnách zaměstnance není porušením povinnosti státních orgánů a orgánů územní samosprávy poskytovat přiměřeným způsobem informace o své činnosti, vyplývající z článku 17 odst. 5 Listiny.

Dále při rozhodování zohledňujeme i Nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2006, sp. zn. I. ÚS 321/06, či ze dne 2. 11. 2009, sp. zn. II. ÚS 2018/09 - *právo na informace má veřejnoprávní charakter, zatímco právo na ochranu soukromí je právem charakteru soukromoprávního. Při střetu těchto práv požívá zvýšené ochrany právo soukromé. Nelze tak upřednostnit právo na informace před právem na ochranu soukromí, resp. nelze rezignovat na ochranu soukromých práv, a to i tehdy, naráží-li tato ochrana na jiné ústavně zaručené právo veřejného charakteru, naopak právo na nerušený soukromý život osoby je třeba účinně chránit.*

V neposlední řadě GIBS zohledňuje i Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

„Považujete za důvodné rozlišovat, kdo je žadatelem o poskytnutí informace?“

Podle Nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16 dovedl nutnost provádět při vyřizování každé žádosti test proporcionality, tedy v každém konkrétním případě zvažovat, zda má být upřednostněno právo na informace dle čl. 17 odst. 5 Listiny, nebo právo na ochranu soukromí a osobních údajů dle čl. 10 Listiny, kdy s odkazem na judikaturu ESLP vymezil okolnosti, které je nutné zkoumat při zvažování, zda informace o platu má (musí) či nemá (nesmí) být poskytnuta (bod 125 nálezu). Tento tzv. „platový náleze“ předpokládá, že povinné subjekty před zpřístupněním informace budou hodnotit jak osobu žadatele (třetí bod platového testu), tak účel požadovaných informací, jejich využitelnost a nezbytnost z hlediska veřejného zájmu a související veřejné diskuze. V souladu s výše uvedeným nálezem je tedy nezbytné zkoumat povahu žadatele i účel získání informace.

„Považujete za důvodné rozlišovat, vůči jakým konkrétním zaměstnancům žádost směřuje s ohledem na jejich funkci, postavení či povahu jimi vykonávaných činností?“

Ano, každou žádost posuzujeme i dle Vámi uváděných kritérií. Připomínáme, že Ústavní soud ve svém Nálezu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16 konstatoval, že poskytování informací o odměnách za práci není obecně protiústavní, avšak případný zásah do základních práv dotčených osob je nutno posuzovat dle okolností jednotlivého případu.

„Jak budete posuzovat, zda nejde o zneužívající či šikanózní žádost, jejímž cílem je poškodit zájmy dotčených osob?“

Při aplikaci institutu zneužití práva můžeme jako povinný subjekt vycházet z obecně přijímané definice, že „za zneužití výkonu práva lze považovat pouze takové jednání, jehož cílem není dosažení účelu a smyslu sledovaného právní normou, nýbrž které je v rozporu s ustálenými dobrými mravy vedeného přímým úmyslem způsobit jinému účastníkovi újmu“ a výkladu obsaženého např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 1071/2004-48, publ. pod č. 869/2006 NSS, kde zdůraznil: „zneužitím práva je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené; vzhledem k tomu, že ze zásady *lex specialis derogat legi generali* vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější než dovolení dané právem, není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz Knapp, V.: Teorie práva. C. H. Beck, Praha, 1995, s. 184-185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu.“

Jako povinný subjekt rovněž zohledňujeme závěry vyplývající z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. října 2014, č. j. 8 As 55/2012-62, který závazně určil podmínky poskytování informací o výši peněžitých plnění poskytovaných zaměstnanci zaměstnavatelem, který je povinným subjektem, v souvislosti s pracovní-právní/služebně-

právním vztahem, zejména informace o výši jeho platu či odměn poskytovaným za výkon práce a je připraven legitimní žádosti takovéto informace poskytnout. Tento judikát zároveň zmiňuje podmínky, při jejichž naplnění lze žádosti nevyhovět a odepřít právo na informace, např. protože žadatel o ně žádá pouze zástupně a sleduje jiný zájem. Uvedeným důvodem je právě zneužití práva, kdy „poskytování informací o poskytnutých odměnách (ale i dalších osobních údajů) by mělo zásadně sloužit veřejnému zájmu na kontrole hospodaření s veřejnými prostředky. Jistě i v těchto případech by však měl být chráněn obecný princip zákazu zneužití práva.“

plk. Mgr. David Rott
vedoucí kanceláře ředitele

Kancelář prezidenta republiky

V Praze dne 7. prosince 2018
Č. j.: KPR 6873/2018

Kancelář prezidenta republiky obdržela dne 25. listopadu 2018 žádost Be. Jindřicha Puldy, bytem Jungmannova 345, Roztoky, o poskytnutí těchto informací:

1. Byli jste v minulosti konfrontováni s žádostí o poskytnutí informací o platech? Jakých kategorií zaměstnanců se týkala? Bylo žádosti vyhověno? Pokud nikoliv, z jakého důvodu byl přístup k informacím odepřen?
2. Jakými obecnými úvahami a kritérii se řídíte, nebo byste se řídil/a, při rozhodování, zda informace o platech zaměstnanců poskytnout, či nikoliv?
3. Považujete za důvodné rozlišovat, kdo je žadatelem o poskytnutí informace?
4. Považujete za důvodné rozlišovat, vůči jakým konkrétním zaměstnancům žádost směřuje s ohledem na jejich funkci, postavení či na povahu jimi vykonávaných činností?
5. Jak budete posuzovat, zda nejde o zneužívající či šikanózní žádost, jejímž cílem je poškodit zájmy dotčených osob?

K tomu Kancelář prezidenta republiky sděluje:

K bodu 1

Žádosti na sdělení informací o platech a odměnách, předkládané s odkazem na zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, se týkaly vedoucího Kanceláře prezidenta republiky buď samostatně nebo současně i ředitelů odborů, a to buď žadatelem vybraných nebo všech. Žádosti byly odmítány na základě rozsáhlé právní argumentace, promítnuté do odůvodnění rozhodnutí, vztahující se zejména k § 2 odst. 1 a § 8b zákona č. 106/1999 Sb., k zákonu č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, a obsahovala i argumentaci ze širšího ústavněprávního hlediska, provedenou nad rámec zákona č. 106/1999 Sb. a zákona č. 101/2000 Sb. Po zveřejnění rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, č. j. As 55/2012-62 ze dne 22. října 2014, jsme následně, u vědomí toho, že správní soud 1. stupně se tímto rozsudkem Nejvyššího správního soudu při rozhodování o dalších obdobných případech bude řídit, Kancelář prezidenta republiky žádosti o informace o platech a odměnách vyřizovala kladně a informace poskytla.

K bodu 2

Nadále Kancelář prezidenta republiky žádosti o informace o platech a odměnách posuzuje důsledně podle nálezů Ústavního soudu, č. j. IV. ÚS 1378/16 ze dne 17. října 2017, potvrzeného nálezem Ústavního soudu, č. j. IV. ÚS 1200/16 ze dne 3. dubna 2018. Uvedené nálezy Ústavního soudu zásadním způsobem korigovaly výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu, přičemž na základě čl. 89 odst. 2 Ústavy ČR nález Ústavního soudu Kancelář prezidenta republiky zavazuje, a to na rozdíl od rozsudku Nejvyššího správního soudu, pokud v řízení nebyla účastníkem.

Hrad I. nádvoří č. p. 1, Hradčany, 119 08 Praha 1, Česká republika
Tel.: +420 224 371 111, Datová schránka: 9hjaih7

Pozn.: Pokud má žadatel zájem o argumentaci, kterou Kancelář prezidenta republiky používala a kterou obecně uvádí výše v bodě 1, doporučuje se nahlédnout na str. 13 až 30 nálezu Ústavního soudu ze dne 17. října 2017, kde je shodou okolností uvedena argumentace obdobná.

K bodu 3

Odpověď na tuto otázku dává bod 125 písm. c) a body 89 a 90 nálezu Ústavního soudu ze dne 17. října 2017.

K bodu 4

Kancelář prezidenta republiky to za důvodné nepovažuje.

K bodu 5

Za zneužívající nebo šikanózní žádost lze považovat tu, která nečí § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., podle něhož jsou povinné osoby povinny poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, tj. působnosti, k jejímuž výkonu byly státní orgány zřízeny a která je pro ně vymezena v podobě veřejnoprávní úpravy v příslušných zákonech.

S pozdravem

JUDr. Václav Pelikán
ředitel Odboru legislativy a práva

Vážený pan
Bc. Jindřich Pulda
Jungmannova 345
Roztoky

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE PLZEŇSKÉHO KRAJE

Ředitel

PCR03ETRpo82113563

Č.j. KRPP-173861-1/ČJ-2018-0300PB

Plzeň 27. listopadu 2018
Počet listů: 1

Bc. Jindřich Pulda
Jungmannova 345
252 63 Roztoky

Vyřizování žádostí o platech veřejných zaměstnanců - sdělení

Na základě Vašeho dotazu ze dne 25. 11. 2018, ve kterém žádáte o sdělení některých informací, týkajících se vyřizování žádostí o sdělení výše platů v rámci Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Vám sděluji následující.

Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje v minulosti obdrželo několik žádostí o sdělení výše platů některých svých zaměstnanců; žádosti se vždy týkaly zaměstnanců v manažerských pozicích. Posuzování žádostí probíhalo individuálně, a to především s ohledem na okolnosti a účel žádosti, uváděný žadatelem. V návaznosti na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č.j. 8 As 55/2012-62, dle kterého „jsou informace o platech a odměnách lidí ve veřejné sféře veřejnou informací“ nicméně byly informace o výši platů žadatelů většinou poskytovány.

Po vydání nálezů Ústavního soudu ze dne 17. října 2017, sp.zn. IV.ÚS 1378/16, představujícího klíčový judikát v této oblasti, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje u každé žádosti striktně hodnotí plnění podmínek stanovených tímto nálezem. Pokud jsou podmínky splněny, informace o výši platů je žadatelům poskytnuta. Ve směru hodnotících úvah a kritérií Vás tedy odkazuji na výše zmíněný nález Ústavního soudu sp.zn. IV.ÚS 1378/16.

plk. Mgr. Pavel Krákora
ředitel krajského ředitelství

Nádražní 2
306 28 Plzeň

Tel.: +420 974 321 230
Fax: +420 974 321 218
E-mail: krpp.sekretariat.reditele@ocr.cz
ID datové schránky: 5ixai09

plk. Mgr. Pavel Krákora
27.11.2018 08:52:14
Digitální podpis:
plk. Mgr. Pavel Krákora
POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Docent Schvalář

www.policie.cz

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 22
Ing. Roman Petr, MPA
pověřený výkonem vedoucího Úřadu MČ Praha 22
vedoucí odboru kanceláře úřadu

Vaše značka :

Naše značka :
P22 10866/2018 OKÚ 15

V Praze – Uhřetěvesi :
4. prosince 2018

Vážený pane Puldo,

k Vaší žádosti o informace ve věci Vaší diplomové práci sdělujeme:

- Se žádostí o poskytnutí informací o platech jsme byli v minulosti osloveni dvakrát. Žádost se týkala zastupitelů a vedoucích úředníků. Žádostem bylo v obou případech vyhověno.
- Při úvaze, zda informaci poskytnout či nikoliv, se řídíme platnými právními předpisy, metodickými pokyny nadřízených orgánů a zásadou proporcionality mezi veřejným zájmem a ochranou osobních údajů.
- Zda rozlišovat, kdo je žadatelem o poskytnutí informace, nepovažujeme za důvodné.
- Za důvodné považujeme rozlišovat, vůči jakým konkrétním zaměstnancům žádost směřuje s ohledem na jejich funkci, postavení či na povahu jimi vykonávaných činností, a to protože žádost se může týkat i řadových zaměstnanců, kde při užití zásady proporcionality již může převládnout ochrana osobních údajů nad veřejným zájmem.
- Zda jde o možnou zneužívající či šikanózní žádost, posuzovat nebudeme. Buď je na jakoukoliv žádost právní nárok nebo nikoliv. Každý žadatel, pokud totiž získané informace zneužije, zejména těch, které mohou být chráněny jako osobní údaje, se vystavuje trestnímu stíhání.

S pozdravem

MINISTERSTVO FINANCÍ
Oddělení 1003 – Informační kancelář

Vážený pan
Jindřich Pulda
nar. dne 19. prosince 1987
Jungmannova 345
25263 Roztoky

PID: MFCR8XYTYU
Č. j.: MF-28714/2018/10-2
Zpracovatel: Kovandová Markéta, Mgr.
Počet listů: 4

ID DS: qh7wqqw

Praha 7. 12. 2018

Odpověď na podání nazvané jako *Žádost o poskytnutí informace o vyřizování žádostí o platech veřejných zaměstnanců*

Vážený pane,

na Ministerstvo financí bylo dne 25. listopadu 2018 doručeno Vaše podání nazvané jako *Žádost o poskytnutí informace o vyřizování žádostí o platech veřejných zaměstnanců*. S ohledem na diplomovou práci, kterou vypracováváte, se obracíte na Ministerstvo financí se žádostí o zodpovězení následujících otázek:

- *Byli jste v minulosti konfrontováni s žádostí o poskytnutí informací o platech? Jakých kategorií zaměstnanců se týkala? Bylo žádosti vyhověno? Pokud nikoliv, z jakého důvodu byl přístup k informacím odepřen?*
- *Jakými obecnými úvahami a kritérii se řídíte, nebo bystě se řídil/a, při rozhodování, zda informace o platech zaměstnanců poskytnout, či nikoliv?*
- *Považujete za důvodné rozlišovat, kdo je žadatelem o poskytnutí informace?*
- *Považujete za důvodné rozlišovat, vůči jakým konkrétním zaměstnancům žádost směřuje s ohledem na jejich funkci, postavení či na povahu jimi vykonávaných činností?*
- *Jak budete posuzovat, zda nejde o zneužívající či šikanózní žádost, jejímž cílem je poškodit zájmy dotčených osob?*

Vaše podání lze vyhodnotit jako *Žádost o poskytnutí informací* ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“).

V souladu s vnitřním předpisem Ministerstva financí platí, že povinnosti, které vyplývají ze Zákona, plní odbor 10 – Kancelář ministra, s tím, že věcně příslušné útvary poskytují odboru 10 součinnost. Posouzení charakteru požadovaných

informací (provedení správního uvážení) a vyřízení žádosti v souladu se Zákonem v závislosti na tomto posouzení je úkolem odboru 10.

Odpověď na Vaš dotaz, zda bylo Ministerstvo financí „konfrontováno se žádostí o poskytnutí informací o platech“, je kladná. Co se týče dotazů, které navazují na Vaši první otázku, uvádíme následující: Se žádostmi tohoto charakteru se Ministerstvo financí setkává, nicméně jedná se o jednotky žádostí. Tyto žádosti se zpravidla týkají vrcholných představitelů Ministerstva financí – náměstků ministra, poradců ministra či ředitelů odborů. Daný typ informací je žadatelům poskytován v anonymizovaných přehledech, pokud je to možné.

Co se týče Vašich dalších dotazů, podotýkáme, že podle § 2 odst. 4 Zákona platí, že *povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací*. Nad rámec Zákona Vám nicméně Ministerstvo financí sděluje následující.

Každou žádost je třeba posuzovat jednotlivě – vždy záleží na tom, jak je žádost formulována, co konkrétně žadatel požaduje od povinného subjektu poskytnout.

Vzhledem k tomu, že tématem Vaší diplomové práce je dle Vašich slov *Přístup k informacím o platech veřejných zaměstnanců*, usuzujeme, že jste si vědom pojmu „příjemce veřejných prostředků“ ve smyslu § 8b Zákona. Předpokládáme rovněž, že je Vám známo, že do relativně nedávné doby byly ve vztahu k problematice poskytování informací o odměňování příjemců veřejných prostředků relevantní závěry tzv. platového rozsudku – rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. října 2014, č. j. 8 As 55/2012-62. V současné době má však na tuto problematiku značný dopad **nález Ústavního soudu ze dne 17. října 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16** (dále jako „platový nález“).

Při poskytování informací o platech a odměnách konkrétních osob je nyní nutné v každém individuálním případě provést tzv. test proporcionality, resp. jeho modifikaci („platový test“) a teprve jsou-li splněny všechny podmínky dovozené Ústavním soudem (bod 125 odůvodnění platového nálezu), lze informaci zpřístupnit. Ústavní soud tedy odmítl přístup Nejvyššího správního soudu, podle něhož tento test provedl již zákonodárce; naopak požaduje jeho provádění každým povinným subjektem při vyřizování konkrétní žádosti o informace (body 117 a 118 a body 120 a násl. odůvodnění platového nálezu). Ústavní soud nevymezil žádnou kategorii příjemců veřejných prostředků, u které by informace o výši jejich platu či odměn byla bez dalšího zpřístupnitelná.

Platový nález nově počítá s tím, že při rozhodování, zda informaci o platu a odměně poskytnout či nikoliv, musí povinný subjekt hodnotit jak samotnou osobu žadatele, tak i účel, pro který o informaci žádá. Ústavní soud v bodě 125 platového nálezu konstatoval:

Povinná osoba může odmítnout poskytnout žadateli informace o platu a odměnách zaměstnance vyžádané na základě ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím, pokud nejsou splněny všechny tyto podmínky:

- a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu;
- b) informace samotná se týká veřejného zájmu;
- c) žadatel o informaci plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídačeho psa“;
- d) informace existuje a je dostupná.

Nejsou-li všechny tyto podmínky splněny, potom odmítnutí poskytnout žadateli informaci o platu a odměnách zaměstnance není porušením povinnosti státních orgánů a orgánů územní samosprávy poskytovat přiměřeným způsobem informace o své činnosti, vyplývající z článku 17 odst. 5 Listiny.

Budeme předpokládat, že jsme obdrželi novou žádost o poskytnutí informace o platech, přičemž tato žádost splňuje všechny náležitosti Zákona a zároveň nemáme pochyb o tom, co žadatel žádá poskytnout (není tudíž třeba žadatele vyzvat k upřesnění žádosti).

V první řadě proto v závislosti na formulaci požadavku žadatele musíme posoudit, zda se na žadatelovu žádost vztahuje platový nález či nikoli. Platový nález totiž není bez dalšího aplikovatelný na všechny žádosti, které se týkají informací o odměňování příjemců veřejných prostředků. Zjednodušeně můžeme říci, že se platový nález vztahuje na situaci, kdy žadatel požaduje poskytnutí konkrétních částek ve vztahu ke konkrétní osobě. Jinými slovy – platový nález proto nedopadá na situaci, kdy žadateli postačuje poskytnutí anonymizovaného přehledu platů a odměn specifikované kategorie osob (např. náměstek 1, náměstek 2 atd.). Dále není platový nález relevantní např. ve vztahu k žádosti o poskytnutí informace, zda byla příjemci veřejných prostředků poskytnuta odměna (aniž by byla žadateli sdělována konkrétní částka), či na základě jakého důvodu byla případná odměna přiznána.

V případě, že se na žádost platový nález nevztahuje, v zásadě není důvod, proč by měl povinný subjekt přihlížet k tomu, kdo o poskytnutí informace žádá či vůči jakým zaměstnancům povinného subjektu žádost směřuje. Zákon nestanoví žádné kategorie příjemců veřejných prostředků, ani kategorie žadatelů – tuto skutečnost Ministerstvo financí respektuje.

Podle § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, platí, že *správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.* Je-li praxí Ministerstva financí, pokud je to možné, poskytovat žadatelům anonymizované přehledy údajů o odměňování příjemců veřejných prostředků, při vyřizování další žádosti o poskytnutí informací, kterou lze vyřídit tímto způsobem, postupuje stejně jako v předchozích případech. Tento postup odpovídá § 2 odst. 4 správního řádu.

V případě, že jsou na žadatelův požadavek aplikovatelné závěry platového nálezu, je situace jiná. Podmínky platového testu nejsou koncipovány tak, aby je každý žadatel žádající o poskytnutí informace o platech a odměnách konkrétního

příjemce veřejných prostředků splňoval. Jak plyne z výše uvedeného, platový nález předpokládá, že budou povinné subjekty posuzovat, zda jsou splněny Ústavním soudem stanovené podmínky. To znamená, že povinný subjekt osobu žadatele posuzovat musí – resp. musí posoudit, zda žadatel *plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídacího psa“*. Rovněž je třeba posuzovat, proč žadatel o informaci žádá – resp. zda je znalost údaje o výši platu a odměnách konkrétního příjemce veřejných prostředků nezbytná pro vedení diskuse o věcech veřejného zájmu. Povinný subjekt musí zhodnotit, jestli bez znalosti konkrétní výše platu a odměn (konkrétních částek) konkrétní osoby nelze diskusi ve věci veřejného zájmu účinně vést. V této souvislosti bezpochyby hraje roli i skutečnost, které osoby se žadatelova žádost týká. Je na uvážení povinného subjektu, jakým způsobem prověří splnění podmínek platového testu – nelze však předem obecně vymezit, jakými úvahami se bude povinný subjekt řídit.

Co se týče problematiky zneužití práva na informace, konstatujeme, že teoreticky je možné odepření práva na informace podle Zákona na základě principu zákazu zneužití práva – v usnesení Rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. května 2010, č. j. 1 As 70/2008-74, č. 2099/2010 Sb. NSS, je vyjádřen následující právní názor: *Zákaz zneužití práva je pravidlo českého vnitrostátního práva, včetně práva veřejného, které vyplývá z povahy České republiky jako materiálního právního státu založeného na určitých vůdčích hodnotách, k nimž vedle úcty ke svobodě jednotlivce a ochrany lidské důstojnosti patří mimo jiné i úcta k harmonickému sociálnímu řádu tvořenému právem a odepření ochrany jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem. Nejvyšší správní soud podotýká, že zákaz zneužití práva je v jistém smyslu ultima ratio, a proto musí být uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastního právního řádu, zejména principem právní jistoty, s nímž se – zcela logicky – nejvíce střetává.*

Neexistuje však žádný obecně aplikovatelný „návod“, kdy se již bude jednat o šikanózní žádost, neboť vždy záleží na konkrétních okolnostech případu. Odmítnutí poskytnutí informace s tím, že žadatel zneužívá své právo na informace, by bylo výjimečným a krajním případem. Ministerstvo financí konstatuje, že dosud žádnou žádost podle Zákona neodmítlo s odkazem na zneužití práva na informace ze strany žadatele, ani nezvažovalo možnost, že by tak učinilo.

S pozdravem

Mgr. Pavel Polanský

Digitalizovaný podpis Mgr. Pavla Polanského
DN: cn=Mgr. Pavel Polanský, o=Česká republika, ou=Ministerstvo financí, ou2=1118, ou3=1118, ou4=1118, ou5=1118, ou6=1118, ou7=1118, ou8=1118, ou9=1118, ou10=1118, ou11=1118, ou12=1118, ou13=1118, ou14=1118, ou15=1118, ou16=1118, ou17=1118, ou18=1118, ou19=1118, ou20=1118, ou21=1118, ou22=1118, ou23=1118, ou24=1118, ou25=1118, ou26=1118, ou27=1118, ou28=1118, ou29=1118, ou30=1118, ou31=1118, ou32=1118, ou33=1118, ou34=1118, ou35=1118, ou36=1118, ou37=1118, ou38=1118, ou39=1118, ou40=1118, ou41=1118, ou42=1118, ou43=1118, ou44=1118, ou45=1118, ou46=1118, ou47=1118, ou48=1118, ou49=1118, ou50=1118, ou51=1118, ou52=1118, ou53=1118, ou54=1118, ou55=1118, ou56=1118, ou57=1118, ou58=1118, ou59=1118, ou60=1118, ou61=1118, ou62=1118, ou63=1118, ou64=1118, ou65=1118, ou66=1118, ou67=1118, ou68=1118, ou69=1118, ou70=1118, ou71=1118, ou72=1118, ou73=1118, ou74=1118, ou75=1118, ou76=1118, ou77=1118, ou78=1118, ou79=1118, ou80=1118, ou81=1118, ou82=1118, ou83=1118, ou84=1118, ou85=1118, ou86=1118, ou87=1118, ou88=1118, ou89=1118, ou90=1118, ou91=1118, ou92=1118, ou93=1118, ou94=1118, ou95=1118, ou96=1118, ou97=1118, ou98=1118, ou99=1118, ou100=1118, ou101=1118, ou102=1118, ou103=1118, ou104=1118, ou105=1118, ou106=1118, ou107=1118, ou108=1118, ou109=1118, ou110=1118, ou111=1118, ou112=1118, ou113=1118, ou114=1118, ou115=1118, ou116=1118, ou117=1118, ou118=1118, ou119=1118, ou120=1118, ou121=1118, ou122=1118, ou123=1118, ou124=1118, ou125=1118, ou126=1118, ou127=1118, ou128=1118, ou129=1118, ou130=1118, ou131=1118, ou132=1118, ou133=1118, ou134=1118, ou135=1118, ou136=1118, ou137=1118, ou138=1118, ou139=1118, ou140=1118, ou141=1118, ou142=1118, ou143=1118, ou144=1118, ou145=1118, ou146=1118, ou147=1118, ou148=1118, ou149=1118, ou150=1118, ou151=1118, ou152=1118, ou153=1118, ou154=1118, ou155=1118, ou156=1118, ou157=1118, ou158=1118, ou159=1118, ou160=1118, ou161=1118, ou162=1118, ou163=1118, ou164=1118, ou165=1118, ou166=1118, ou167=1118, ou168=1118, ou169=1118, ou170=1118, ou171=1118, ou172=1118, ou173=1118, ou174=1118, ou175=1118, ou176=1118, ou177=1118, ou178=1118, ou179=1118, ou180=1118, ou181=1118, ou182=1118, ou183=1118, ou184=1118, ou185=1118, ou186=1118, ou187=1118, ou188=1118, ou189=1118, ou190=1118, ou191=1118, ou192=1118, ou193=1118, ou194=1118, ou195=1118, ou196=1118, ou197=1118, ou198=1118, ou199=1118, ou200=1118, ou201=1118, ou202=1118, ou203=1118, ou204=1118, ou205=1118, ou206=1118, ou207=1118, ou208=1118, ou209=1118, ou210=1118, ou211=1118, ou212=1118, ou213=1118, ou214=1118, ou215=1118, ou216=1118, ou217=1118, ou218=1118, ou219=1118, ou220=1118, ou221=1118, ou222=1118, ou223=1118, ou224=1118, ou225=1118, ou226=1118, ou227=1118, ou228=1118, ou229=1118, ou230=1118, ou231=1118, ou232=1118, ou233=1118, ou234=1118, ou235=1118, ou236=1118, ou237=1118, ou238=1118, ou239=1118, ou240=1118, ou241=1118, ou242=1118, ou243=1118, ou244=1118, ou245=1118, ou246=1118, ou247=1118, ou248=1118, ou249=1118, ou250=1118, ou251=1118, ou252=1118, ou253=1118, ou254=1118, ou255=1118, ou256=1118, ou257=1118, ou258=1118, ou259=1118, ou260=1118, ou261=1118, ou262=1118, ou263=1118, ou264=1118, ou265=1118, ou266=1118, ou267=1118, ou268=1118, ou269=1118, ou270=1118, ou271=1118, ou272=1118, ou273=1118, ou274=1118, ou275=1118, ou276=1118, ou277=1118, ou278=1118, ou279=1118, ou280=1118, ou281=1118, ou282=1118, ou283=1118, ou284=1118, ou285=1118, ou286=1118, ou287=1118, ou288=1118, ou289=1118, ou290=1118, ou291=1118, ou292=1118, ou293=1118, ou294=1118, ou295=1118, ou296=1118, ou297=1118, ou298=1118, ou299=1118, ou300=1118, ou301=1118, ou302=1118, ou303=1118, ou304=1118, ou305=1118, ou306=1118, ou307=1118, ou308=1118, ou309=1118, ou310=1118, ou311=1118, ou312=1118, ou313=1118, ou314=1118, ou315=1118, ou316=1118, ou317=1118, ou318=1118, ou319=1118, ou320=1118, ou321=1118, ou322=1118, ou323=1118, ou324=1118, ou325=1118, ou326=1118, ou327=1118, ou328=1118, ou329=1118, ou330=1118, ou331=1118, ou332=1118, ou333=1118, ou334=1118, ou335=1118, ou336=1118, ou337=1118, ou338=1118, ou339=1118, ou340=1118, ou341=1118, ou342=1118, ou343=1118, ou344=1118, ou345=1118, ou346=1118, ou347=1118, ou348=1118, ou349=1118, ou350=1118, ou351=1118, ou352=1118, ou353=1118, ou354=1118, ou355=1118, ou356=1118, ou357=1118, ou358=1118, ou359=1118, ou360=1118, ou361=1118, ou362=1118, ou363=1118, ou364=1118, ou365=1118, ou366=1118, ou367=1118, ou368=1118, ou369=1118, ou370=1118, ou371=1118, ou372=1118, ou373=1118, ou374=1118, ou375=1118, ou376=1118, ou377=1118, ou378=1118, ou379=1118, ou380=1118, ou381=1118, ou382=1118, ou383=1118, ou384=1118, ou385=1118, ou386=1118, ou387=1118, ou388=1118, ou389=1118, ou390=1118, ou391=1118, ou392=1118, ou393=1118, ou394=1118, ou395=1118, ou396=1118, ou397=1118, ou398=1118, ou399=1118, ou400=1118, ou401=1118, ou402=1118, ou403=1118, ou404=1118, ou405=1118, ou406=1118, ou407=1118, ou408=1118, ou409=1118, ou410=1118, ou411=1118, ou412=1118, ou413=1118, ou414=1118, ou415=1118, ou416=1118, ou417=1118, ou418=1118, ou419=1118, ou420=1118, ou421=1118, ou422=1118, ou423=1118, ou424=1118, ou425=1118, ou426=1118, ou427=1118, ou428=1118, ou429=1118, ou430=1118, ou431=1118, ou432=1118, ou433=1118, ou434=1118, ou435=1118, ou436=1118, ou437=1118, ou438=1118, ou439=1118, ou440=1118, ou441=1118, ou442=1118, ou443=1118, ou444=1118, ou445=1118, ou446=1118, ou447=1118, ou448=1118, ou449=1118, ou450=1118, ou451=1118, ou452=1118, ou453=1118, ou454=1118, ou455=1118, ou456=1118, ou457=1118, ou458=1118, ou459=1118, ou460=1118, ou461=1118, ou462=1118, ou463=1118, ou464=1118, ou465=1118, ou466=1118, ou467=1118, ou468=1118, ou469=1118, ou470=1118, ou471=1118, ou472=1118, ou473=1118, ou474=1118, ou475=1118, ou476=1118, ou477=1118, ou478=1118, ou479=1118, ou480=1118, ou481=1118, ou482=1118, ou483=1118, ou484=1118, ou485=1118, ou486=1118, ou487=1118, ou488=1118, ou489=1118, ou490=1118, ou491=1118, ou492=1118, ou493=1118, ou494=1118, ou495=1118, ou496=1118, ou497=1118, ou498=1118, ou499=1118, ou500=1118, ou501=1118, ou502=1118, ou503=1118, ou504=1118, ou505=1118, ou506=1118, ou507=1118, ou508=1118, ou509=1118, ou510=1118, ou511=1118, ou512=1118, ou513=1118, ou514=1118, ou515=1118, ou516=1118, ou517=1118, ou518=1118, ou519=1118, ou520=1118, ou521=1118, ou522=1118, ou523=1118, ou524=1118, ou525=1118, ou526=1118, ou527=1118, ou528=1118, ou529=1118, ou530=1118, ou531=1118, ou532=1118, ou533=1118, ou534=1118, ou535=1118, ou536=1118, ou537=1118, ou538=1118, ou539=1118, ou540=1118, ou541=1118, ou542=1118, ou543=1118, ou544=1118, ou545=1118, ou546=1118, ou547=1118, ou548=1118, ou549=1118, ou550=1118, ou551=1118, ou552=1118, ou553=1118, ou554=1118, ou555=1118, ou556=1118, ou557=1118, ou558=1118, ou559=1118, ou560=1118, ou561=1118, ou562=1118, ou563=1118, ou564=1118, ou565=1118, ou566=1118, ou567=1118, ou568=1118, ou569=1118, ou570=1118, ou571=1118, ou572=1118, ou573=1118, ou574=1118, ou575=1118, ou576=1118, ou577=1118, ou578=1118, ou579=1118, ou580=1118, ou581=1118, ou582=1118, ou583=1118, ou584=1118, ou585=1118, ou586=1118, ou587=1118, ou588=1118, ou589=1118, ou590=1118, ou591=1118, ou592=1118, ou593=1118, ou594=1118, ou595=1118, ou596=1118, ou597=1118, ou598=1118, ou599=1118, ou600=1118, ou601=1118, ou602=1118, ou603=1118, ou604=1118, ou605=1118, ou606=1118, ou607=1118, ou608=1118, ou609=1118, ou610=1118, ou611=1118, ou612=1118, ou613=1118, ou614=1118, ou615=1118, ou616=1118, ou617=1118, ou618=1118, ou619=1118, ou620=1118, ou621=1118, ou622=1118, ou623=1118, ou624=1118, ou625=1118, ou626=1118, ou627=1118, ou628=1118, ou629=1118, ou630=1118, ou631=1118, ou632=1118, ou633=1118, ou634=1118, ou635=1118, ou636=1118, ou637=1118, ou638=1118, ou639=1118, ou640=1118, ou641=1118, ou642=1118, ou643=1118, ou644=1118, ou645=1118, ou646=1118, ou647=1118, ou648=1118, ou649=1118, ou650=1118, ou651=1118, ou652=1118, ou653=1118, ou654=1118, ou655=1118, ou656=1118, ou657=1118, ou658=1118, ou659=1118, ou660=1118, ou661=1118, ou662=1118, ou663=1118, ou664=1118, ou665=1118, ou666=1118, ou667=1118, ou668=1118, ou669=1118, ou670=1118, ou671=1118, ou672=1118, ou673=1118, ou674=1118, ou675=1118, ou676=1118, ou677=1118, ou678=1118, ou679=1118, ou680=1118, ou681=1118, ou682=1118, ou683=1118, ou684=1118, ou685=1118, ou686=1118, ou687=1118, ou688=1118, ou689=1118, ou690=1118, ou691=1118, ou692=1118, ou693=1118, ou694=1118, ou695=1118, ou696=1118, ou697=1118, ou698=1118, ou699=1118, ou700=1118, ou701=1118, ou702=1118, ou703=1118, ou704=1118, ou705=1118, ou706=1118, ou707=1118, ou708=1118, ou709=1118, ou710=1118, ou711=1118, ou712=1118, ou713=1118, ou714=1118, ou715=1118, ou716=1118, ou717=1118, ou718=1118, ou719=1118, ou720=1118, ou721=1118, ou722=1118, ou723=1118, ou724=1118, ou725=1118, ou726=1118, ou727=1118, ou728=1118, ou729=1118, ou730=1118, ou731=1118, ou732=1118, ou733=1118, ou734=1118, ou735=1118, ou736=1118, ou737=1118, ou738=1118, ou739=1118, ou740=1118, ou741=1118, ou742=1118, ou743=1118, ou744=1118, ou745=1118, ou746=1118, ou747=1118, ou748=1118, ou749=1118, ou750=1118, ou751=1118, ou752=1118, ou753=1118, ou754=1118, ou755=1118, ou756=1118, ou757=1118, ou758=1118, ou759=1118, ou760=1118, ou761=1118, ou762=1118, ou763=1118, ou764=1118, ou765=1118, ou766=1118, ou767=1118, ou768=1118, ou769=1118, ou770=1118, ou771=1118, ou772=1118, ou773=1118, ou774=1118, ou775=1118, ou776=1118, ou777=1118, ou778=1118, ou779=1118, ou780=1118, ou781=1118, ou782=1118, ou783=1118, ou784=1118, ou785=1118, ou786=1118, ou787=1118, ou788=1118, ou789=1118, ou790=1118, ou791=1118, ou792=1118, ou793=1118, ou794=1118, ou795=1118, ou796=1118, ou797=1118, ou798=1118, ou799=1118, ou800=1118, ou801=1118, ou802=1118, ou803=1118, ou804=1118, ou805=1118, ou806=1118, ou807=1118, ou808=1118, ou809=1118, ou810=1118, ou811=1118, ou812=1118, ou813=1118, ou814=1118, ou815=1118, ou816=1118, ou817=1118, ou818=1118, ou819=1118, ou820=1118, ou821=1118, ou822=1118, ou823=1118, ou824=1118, ou825=1118, ou826=1118, ou827=1118, ou828=1118, ou829=1118, ou830=1118, ou831=1118, ou832=1118, ou833=1118, ou834=1118, ou835=1118, ou836=1118, ou837=1118, ou838=1118, ou839=1118, ou840=1118, ou841=1118, ou842=1118, ou843=1118, ou844=1118, ou845=1118, ou846=1118, ou847=1118, ou848=1118, ou849=1118, ou850=1118, ou851=1118, ou852=1118, ou853=1118, ou854=1118, ou855=1118, ou856=1118, ou857=1118, ou858=1118, ou859=1118, ou860=1118, ou861=1118, ou862=1118, ou863=1118, ou864=1118, ou865=1118, ou866=1118, ou867=1118, ou868=1118, ou869=1118, ou870=1118, ou871=1118, ou872=1118, ou873=1118, ou874=1118, ou875=1118, ou876=1118, ou877=1118, ou878=1118, ou879=1118, ou880=1118, ou881=1118, ou882=1118, ou883=1118, ou884=1118, ou885=1118, ou886=1118, ou887=1118, ou888=1118, ou889=1118, ou890=1118, ou891=1118, ou892=1118, ou893=1118, ou894=1118, ou895=1118, ou896=1118, ou897=1118, ou898=1118, ou899=1118, ou900=1118, ou901=1118, ou902=1118, ou903=1118, ou904=1118, ou905=1118, ou906=1118, ou907=1118, ou908=1118, ou909=1118, ou910=1118, ou911=1118, ou912=1118, ou913=1118, ou914=1118, ou915=1118, ou916=1118, ou917=1118, ou918=1118, ou919=1118, ou920=1118, ou921=1118, ou922=1118, ou923=1118, ou924=1118, ou925=1118, ou926=1118, ou927=1118, ou928=1118, ou929=1118, ou930=1118, ou931=1118, ou932=1118, ou933=1118, ou934=1118, ou935=1118, ou936=1118, ou937=1118, ou938=1118, ou939=1118, ou940=1118, ou941=1118, ou942=1118, ou943=1118, ou944=1118, ou945=1118, ou946=1118, ou947=1118, ou948=1118, ou949=1118, ou950=1118, ou951=1118, ou952=1118, ou953=1118, ou954=1118, ou955=1118, ou956=1118, ou957=1118, ou958=1118, ou959=1118, ou960=1118, ou961=1118, ou962=1118, ou963=1118, ou964=1118, ou965=1118, ou966=1118, ou967=1118, ou968=1118, ou969=1118, ou970=1118, ou971=1118, ou972=1118, ou973=1118, ou974=1118, ou975=1118, ou976=1118, ou977=1118, ou978=1118, ou979=1118, ou980=1118, ou981=1118, ou982=1118, ou983=1118, ou984=1118, ou985=1118, ou986=1118, ou987=1118, ou988=1118, ou989=1118, ou990=1118, ou991=1118, ou992=1118, ou993=1118, ou994=1118, ou995=1118, ou996=1118, ou997=1118, ou998=1118, ou999=1118, ou1000=1118, ou1001=1118, ou1002=1118, ou1003=1118, ou1004=1118, ou1005=1118, ou1006=1118, ou1007=1118, ou1008=1118, ou1009=1118, ou1010=1118, ou1011=1118, ou1012=1118, ou1013=1118, ou1014=1118, ou1015=1118, ou1016=1118, ou1017=1118, ou1018=1118, ou1019=1118, ou1020=1118, ou1021=1118, ou1022=1118, ou1023=1118, ou1024=1118, ou1025=1118, ou1026=1118, ou1027=1118, ou1028=1118, ou1029=1118, ou1030=1118, ou1031=1118, ou1032=1118, ou1033=1118, ou1034=1118, ou1035=1118, ou1036=1118, ou1037=1118, ou1038=1118, ou1039=1118, ou1040=1118, ou1041=1118, ou1042=1118, ou1043=1118, ou1044=1118, ou1045=1118, ou1046=1118, ou1047=1118, ou1048=1118, ou1049=1118, ou1050=1118, ou1051=1118, ou1052=1118, ou1053=1118, ou1054=1118, ou1055=1118, ou1056=1118, ou1057=1118, ou1058=1118, ou1059=1118, ou1060=1118, ou1061=1118, ou1062=1118, ou1063=1118, ou1064=1118, ou1065=1118, ou1066=1118, ou1067=1118, ou1068=1118, ou1069=1118, ou1070=1118, ou1071=1118, ou1072=1118, ou1073=1118, ou1074=1118, ou1075=1118, ou1076=1118, ou1077=1118, ou1078=1118, ou1079=1118, ou1080=1118, ou1081=1118, ou1082=1118, ou1083=1118, ou1084=1118, ou1085=1118, ou1086=1118, ou1087=1118, ou1088=1118, ou1089=1118, ou1090=1118, ou1091=1118, ou1092=1118, ou1093=1118, ou1094=1118, ou1095=1118, ou1096=1118, ou1097=1118, ou1098=1118, ou1099=1118, ou1100=1118, ou1101=1118, ou1102=1118, ou1103=1118, ou1104=1118, ou1105=1118, ou1106=1118, ou1107=1118, ou1108=1118, ou1109=1118, ou1110=1118, ou1111=1118, ou1112=1118, ou1113=1118, ou1114=1118, ou1115=1118, ou1116=1118, ou1117=1118, ou1118=1118, ou1119=1118, ou1120=1118, ou1121=1118, ou1122=1118, ou1123=1118, ou1124=1118, ou1125=1118, ou1126=1118, ou1127=1

MĚSTO ROZTOKY

Městský úřad, Náměstí 5. května 2, 252 63 Roztoky

tel.: 220 400 211 | e-mail: mu@roztoky.cz | datová schránka: ticbbnc | www.roztoky.cz

TAJEMNÍK

Bc. Jindřich Pulda
Jungmannova 345
252 63 Roztoky

Č. J.: MURO 4258/2018/TAJ
VYŘIZUJE: Mgr. Jaroslav Drda
TEL.: 220 400 214
E – MAIL: drda@roztoky.cz

DATUM: 6. 12. 2018

Poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb.

Vážený žadatelí,

na základě Vaší žádosti ze dne 25. 11. 2018 vám sděluji následující:

1. Ano, se žádostmi o poskytnutí výše platů jsme se již setkali, týkaly se všech zaměstnanců a informace jsme anonymizovaně poskytli.
2. Řídíme se metodickým doporučením ministerstva vnitra, které je dostupné na <https://www.uoou.cz/nove-metodicke-doporuceni-vnitra-pri-poskytovani-informaci-o-platech-a-odmenach/d-27815>
3. Totožnost žadatele jsme zatím nikdy nepovažovali za relevantní.
4. Ano, rozlišujeme, vůči kterým zaměstnancům s ohledem na jejich funkci je žádost vznesena.
5. Posouzení, zda nejde o zneužívající či šikanózní žádost - viz odpověď v bodě 2.

S pozdravem

Mgr. Jaroslav Drda
tajemník

Město Roztoky
nám. 5. května 2
252 63 ROZTOKY

IČ: 00241814 | DIČ: CZ00241814 | Bankovní spojení: Česká spořitelna a.s., pobočka Roztoky | Číslo účtu: 383041369/0800

Národní divadlo

Ing. TAMARA ČUŘIKOVÁ
Správní ředitelka

V Praze dne 28.11.2018

Čj. 6620/18

Vážený pane,

k vaší žádosti z 25. listopadu o informace v souvislosti se zpracováním diplomové práce na téma „Přístup k informacím o platech veřejných zaměstnanců“ sděluji:

- 1) Ano, byli jsme požádáni o poskytnutí informace o platech managementu ND. Na základě právního rozboru situace jsme žádosti vyhověli (příloha 1).
- 2) Informaci jsme zveřejnili na webu ND (<https://www.narodni-divadlo.cz/cs/aktuality/informace-podle-zakona-o-svobodnem-pristupu-k-informacim-cs>).
- 3) Informace poskytnutá žadateli byla okamžitě předmětem jednání našich odborových organizací a medializována.
- 4) K vaší poslední otázce – toto se právně prokazuje velmi obtížně, ale domnívám se, že cílem je vždy poškodit zájmy dotčených osob.

S pozdravem

Tamara Čuříková

Vážený pan Bc. Jindřich Pulda
Jungmanova 345
252 63 Roztoky

Národní divadlo
Ostrovní 1, 112 30 Praha 1, Česká republika, www.narodni-divadlo.cz
T +420 224 901 408, E-mail t.curikova@narodni-divadlo.cz
IČ 00023337, Bankovní spojení: ČNB Praha 1, č. ú.: 2832011/0710

V Praze dne 8.2.2017

Č.j.952/17

Vážený pane,

VĚC: ÚHRADA NÁKLADŮ SPOJENÝCH S POSKYTNUTÍM INFORMACE

přijali jsme Vaši emailovou žádost ze dne 29.1.2017 o poskytnutí informací o platech a odměnách v žádosti vyjmenovaných zaměstnanců Národního divadla („ND“).

Postup pro podání žádosti o informace, její vyřízení a poučení o právech žadatele je zveřejněn na webových stránkách ND <http://www.narodni-divadlo.cz/cs/aktuality/informace-podle-zakona-o-svobodnem-pristupu-k-informacim-cs>. Tamtéž je zveřejněn aktuálně platný sazebník úhrad za poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím, z něhož uvádíme výňatek níže:

II. Sazby za poskytování informací

Sazebník úhrad za poskytování informací Národním divadlem podle § 17, odst. 1 zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím a podle nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím.

1. Za poskytování informací, vztahujících se k činnosti Národního divadla, které nejsou zveřejněny jiným způsobem, zaplatí žadatel Národnímu divadlu úhradu nákladů, spojených s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a odesláním informací žadateli a spojených případně s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací ve výši:

Náklady na pořízení kopií (ceny vč. DPH):

- výtisky (kopie)

• 1,50 Kč / ks jednostranný výtisk (kopie) formátu A4

• 2,60 Kč / ks oboustranný výtisk (kopie) formátu A4

• 3 Kč / ks jednostranný výtisk (kopie) formátu A3

• 5 Kč / ks oboustranný výtisk (kopie) formátu A3

- obálky úřední

• 3,00 Kč / ks doručenka Národního divadla

• 1,00 Kč / ks obálka formátu C5

• 2,00 Kč / ks obálka formátu C4

- technického nosiče

• 15 Kč / ks nenahraný CD ROM

- balné a poštovné

• 20 Kč / ks paušální sazba balného

• náklady na poštovní služby tvoří cena uhrazená ND provozovateli

poštovních služeb

- 260 Kč za každou započatou hodinu výkonu při mimořádně rozsáhlém vyhledávání vyžádané informace

2. Při podání žádosti o poskytnutí informace může ND požadovat od žadatele předem zaplatit zálohu až do výše odhadnutých nákladů:

a) v hotovosti v hlavní pokladně ND, Národní 4, Praha 1 nebo

b) poštovní poukázkou na bankovní účet ND nebo

Národní divadlo

Ostrovní 1, 112 30 Praha 1, Česká republika, www.narodni-divadlo.cz

T +420 224 901 408, E-mail t.curikova@narodni-divadlo.cz

IČ 00023337, Bankovní spojení: ČNB Praha 1, č.ú.: 2832011/0710

Národní divadlo

Ing. TAMARA ČUŘÍKOVÁ
Správní ředitelka

- c) převodem na bankovní účet ND.
Za poskytnutí informace, u nichž předpokládáné náklady nepřesáhnou 50 Kč, nebude ND požadovat úhradu nákladů.
Při písemném podání žádosti je záloha splatná do 3 dnů po obdržení výzvy k zaplacení, zasláné žadateli Národním divadlem.
Vyúčtování nákladů, skutečně vynaložených na zpracování požadované informace, bude provedeno dle tohoto sazebníku a případný doplatek musí žadatel uhradit před vydáním informace.
3. Zpracovaná informace bude žadateli vydána až po prokazatelné úhradě požadovaných nákladů.
4. Tento sazebník nabývá účinnosti dnem 3. června 2014 a platí až do vydání případných změn.

S ohledem na rozsah a strukturu požadovaných informací, kdy žádáte o informace uhlédně velkému počtu zaměstnanců a za dobu 2 let, je vyhledání informací a jejich zpracování do požadované struktury spojeno s cca 3,5-4 hodiny práce vedoucí mzdové účtárny. Dle shora uvedeného sazebníku ND při takto mimořádně rozsáhlém vyhledávání požadovaných informací činí náhrada nákladů spojených s vyhledáním informace 250 Kč za každou započatou hodinu.

Proto prosím uhradte náklady na poskytnutí informace **ve výši 1 000 Kč** na účet Národního divadla ČNB Praha 1, č. ú.: 2832011/0710, var. symbol 23337, nebo tyto složte do pokladny ND, a to do 3 dnů od doručení tohoto dopisu.

Po zaplacení úhrady nákladů Vám bude poskytnuta požadovaná informace, v tom rozsahu, ve kterém tak stanoví zákon.

Poučení:

Dle § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím je poskytnutí informace podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplátí, Národní divadlo žádost odloží.

Dle § 17 odst. 3 ve spojení s § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím je možné proti požadavku na úhradu nákladů na poskytnutí informace podat stížnost. Lhůta k podání stížnosti činí 30 dnů a počíná běžet ode dne doručení tohoto sdělení. Stížnost se podává na této adrese: Národní divadlo, sekretariát Správní ředitelky ND, Ostrovní 1, 112 30 Praha 1. O stížnosti rozhoduje nadřízený orgán, kterým je ředitel Národního divadla.

Vážený pan
Martin Buchta
nar. 8.4.1989
Pionýrská 368, 55001 Broumov

Tamara Čuříková

Do vlastních rukou s dodejkou

Národní divadlo
Ostrovní 1, 112 30 Praha 1, Česká republika, www.narodni-divadlo.cz
T +420 224 901 406, E-mail t.curikova@narodni-divadlo.cz
IČ 00023337, Bankovní spojení: ČNB Praha 1, č. ú.: 2832011/0710

V Praze dne 13. března 2017
Čj.952/17

Věc: Žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Vážený pane,

na základě Vaší žádosti o poskytnutí informací ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, Vám v příloze zasíláme seznam s hrubými platy včetně osobních příplatků a celkovým objemem odměn jmenovaných funkcí v Národním divadle.

S pozdravem

Poučení:

Shora uvedené informace jsou poskytovány výhradně žadateli, na základě žádosti dle zákona o svobodném přístupu k informacím.

Obsahuje-li poskytovaná informace osobní údaje, upozorňujeme, že případné další nakládání s takovými údaji podléhá příslušným právním předpisům, zejména zákonu o ochraně osobních údajů (mj. pokud jde o další zpracování, užití osobních údajů či jejich předávání třetím osobám apod.) a občanskému zákoníku (mj. pokud jde o ochranu osobnosti a dobré pověsti dotčených osob).

Vážený pan
Martin Buchta
nar. 8.4.1989
Pionýrská 368, 55001 Broumov

Na vlastní žádost do emailové schránky: martin.buchta@seznam.cz

Vážený pan
Bc. Jindřich Pulda

Jungmannova 345
252 63 Roztoky

naše č. j. 2018/7552/NM

V Praze dne 18. prosince 2018

Věc: Žádost o poskytnutí informace o vyřizování žádostí o platech veřejných zaměstnanců

Vážený pane,

k Vaší shora uvedené žádosti si Vám dovoluujeme sdělit následující.

Otázky, na které se dotazujete, jsou uveřejňovány ve výročních zprávách, které jsou veřejně přístupné.

Obecně lze konstatovat, že při žádostech o informace se řídíme příslušnými ustanoveními zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů a judikaturou soudů.

Podáváme Vám tuto právu a jsme s pozdravem,

JUDr. Alexandra Mlíková
vedoucí právního oddělení

IC: 00233272
DIČ: C06073272

Er. no. 0944.02 | W: www.nm.cz
IČ: 63300190710

A: Václavské náměstí 68, 115 79 Praha 1, Česká republika
T: +20 224 497 111 | F: +20 224 226 488

OKRESNÍ SOUD V MĚLNÍKU

Krombholcova 264, 276 01 Mělník

tel.: 315 648 216, fax: 257 005 057, e-mail: podatelna@osoud.mel.justice.cz, IDDS: nb5abxf

NAŠE ZNAČKA: 70 Si 264/2018

VYŘIZUJE: Mgr. Petra Turnovská

DNE: 4. 12. 2018

Bc. Jindřich Pulda
narozen 19. 12. 1987
Jungmannova 345
252 63 Roztoky

ID schránky: qh7wqqw

ROZHODNUTÍ

Žádost Bc. Jindřicha Puldy, narozeného 19. 12. 1987, bytem Jungmannova 345, 252 63 Roztoky, ID schránky: qh7wqqw, o poskytnutí informace, doručení elektronicky zdejšímu soudu dne 25. 11. 2018, kterou se domáhal poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím pro účely zpracování podkladů pro diplomovou práci, a to zodpovězení otázek: „*Jakými obecnými úvahami a kritérii se řídíte, nebo byste se řídil/a, při rozhodování, zda informace o platech zaměstnanců poskytnout, či nikoliv? Považujete za důvodné rozlišovat, kdo je žadatelem o poskytnutí informace? Považujete za důvodné rozlišovat, vůči jakým konkrétním zaměstnancům žádost směřuje s ohledem na jejich funkci, postavení či na povahu jimi vykonávaných činností? Jak budete posuzovat, zda nejde o zneužívající či šikanózní žádost, jejímž cílem je poškodit zájmy dotčených osob?*“, **se podle § 2 odst. 4 a § 14 odst. 5 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, částečně odmítá.**

Odůvodnění:

Žadatel požádal shora uvedenou žádostí o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Žádostí se domáhal zprostředkování úvah soudu jako povinného subjektu při rozhodování o žádostech žadatelů o informace o platech zaměstnanců, tj. jakými úvahami a kritérii se povinný subjekt v takových případech řídí.

Podle ust. § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon“) se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.

Podle ust. § 3 odst. 1 zákona se informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního. Podle odstavce 3 citovaného ustanovení je doprovodnou informací pro účel tohoto zákona je taková informace, která úzce souvisí s požadovanou informací (například informace o její existenci, původu, počtu, důvodu odepření, době, po kterou důvod odepření trvá a kdy bude znovu přezkoumán, a dalších důležitých rysech).

Podle ust. § 14 odst. 5 písm. c) zákona v případě, že požadované informace se nevztahují k jeho působnosti, žádost odloží a tuto odůvodněnou skutečnost sdělí do 7 dnů ode dne doručení žádosti žadateli.

Shodu s prvopisem potvrzuje Michala Valdová

Podle § 15 zákona pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen "rozhodnutí o odmítnutí žádosti"), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.

Povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. K Vaší žádosti předně sdělují, že zdejší soud neeviduje obsahy (předměty) žádostí podle zákona, tj. odpověď ani na Vaši prvou otázku nelze vytvořit prostým výstupem z elektronické databáze soudních spisů (kde jsou evidovány v rejstříku „S“ právě žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb.).

Jestliže povinný subjekt obdrží žádost o poskytnutí informace formou utvoření názoru, nemusí žádost vždy s odkazem na § 2 odst. 4 zákona odmítnout, je možné, aby žádosti navzdory neexistenci takové povinnosti vyhověl (srov. komentář Furek, A., Rothanzl, L.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: Linde Praha, 2010, 63 s.) Z tohoto důvodu se pokusím na Vaše otázky alespoň částečně odpovědět.

Pokud tedy jde o odpověď na prvou otázku „Byli jste v minulosti konfrontováni s žádostí o poskytnutí informací o platech? Jakých kategorií zaměstnanců se týkala? Bylo žádosti vyhověno? Pokud nikoliv, z jakého důvodu byl přístup k informacím odepřen?“ pak povinný subjekt uvídá, že v minulosti (zde hovořím o době od října 2015, kdy jsem byla předsedou soudu pověřena vyřizováním agendy S) byla žádost podávána asi 5x. Vyhověno bylo vždy, pokud se žádost týkala platů soudců (a to včetně vedení soudu) a dále v případech, kdy šlo o sdělení platů zaměstnanců takovým způsobem, kdy nebylo z odpovědi možné zjistit (a současně to ani nebylo předmětem žádosti) plat konkrétního zaměstnance soudu. Žádostem bylo vyhověno a úhrada poplatku nebyla (přes časovou náročnost např. 5 hodin práce zaměstnankyně soudu (dozorčí úřednice)) požadována. Poslední žádost, které pravděpodobně nebude vyhověno zcela, neboť se žadatel domáhá informace o nenáročných složkách platu (osobní ohodnocení, odměny) zaměstnanců, mimo jiné, na pozici jako: ředitel/ka správy, informatik, dozorčí apod., tj. o zaměstnancích, kteří jsou u našeho soudu v takové pozici sami (např. 1 informatik). V konkrétním případě však dosud nebyl žadatel řádně identifikován a k výzvě soudu (viz příloha) zatím nedoplnil potřebné údaje (lustraci žadatele, který jménem, příjmením a adresou pobytu odpovídá postavě z filmu Obecna škola, bylo zjištěno, že taková osoba neexistuje... Při zadání místa bydliště žadatele do mapy.cz lze zjistit, že se v místě žádná budova nenachází...).

Právě pro účely Vaší diplomové práce bych ráda poukázala na zákonnou povinnost povinných subjektů poskytovat – a to ve velmi krátké lhůtě 15 dnů – obrovskou šíři nejrůznějších informací, která ovšem není na druhé straně vyvážena žádným způsobem ani finančně, ani personálně. Tj. u okresních soudů (situaci u jiných subjektů bližší neznám) je poskytování agendy dle zákona č. 106/1999 Sb. plněno jen na úkor nasazení pověřených osob nad rámec jejich pracovní náplně. Neustále sílí tlak na to, aby informace byly poskytovány bezplatně a v opačném případě, je-li žadatel vyzván k úhradě poplatku za mimořádně náročné vyhledávání podkladů (často v řádu dní až týdnů), je věc často medializována a soudy jsou stavěny do pozice těch „neochotných“ subjektů nemajících zájem na veřejné kontrole své činnosti (v poslední době např. žádost poslance pana Jakuba Michálka). Zdůrazňuji, že velká část dotazů dle zákona č. 106/1999 Sb., je činěna z podobných pohnutek jako Vaš dotaz, tj. poskytnutí informace není pro žadatele nezbytné a omezením jeho práva na informace nedojde k nepřiměřenému ohrožení zájmů chráněných jinými předpisy či zásahů do práv jiných osob (informace je požadována pro účely výzkumné činnosti - srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2007, čj. 10 Ca 144/2005-37) či z důvodu zvědavosti nebo zjišťování rozhodování soudů v různých věcech (žádost o sdělení všech spisových značek a zaslání všech anonymizovaných rozhodnutí, v nichž soud rozhodoval o předmluvní odpovědnosti; v nichž se vyskytuje slovo či slovní spojení „kryptoměna, virtuální měna, digitální měna“; kde soud rozhodoval o adopci zletilého dítěte apod.)

Shodu s prvopisem potvrzuje Michala Valdová

Nelze neuvést, že vzhledem k velkému počtu žádostí – jak můžete sám vidět, Vaše žádost je v roce 2018 již 264. – nemůže povinný subjekt „selektovat“, které žádosti se bude věnovat nad rámec svých zákonných povinností a které nikoli, byť žádost není šikanózní, i když je činěna z čistě osobních (např. i studijních) důvodů.

Pokud tedy jde o Vaše dotazy směřující ke zjištění postupu zdejšího soudu při poskytování informací o platech zaměstnanců, pak bohužel konstatuji, že zákon dává povinnému subjektu jen velmi malý prostor pro jakoukoli úvahu nad motivy a osobou žadatele. Jako příklad postupu podepsaného soudu v konkrétním případě Vám zasílám výzvu učiněnou v posledním případě dotazu na platy zaměstnanců (viz příloha).

Poučení:

Proti rozhodnutí lze podat do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolání k Ministerstvu spravedlnosti prostřednictvím Okresního soudu v Mělníku.

Mgr. Petra Turnovská, v.r.
místopředsedkyně soudu pro civilní úsek

Příloha: výzva k identifikaci žadatele + uvedení důvodů

Shodu s prvopisem potvrzuje Michala Valdová

**Michala
Valdová** Digitálně podepsal
Michala Valdová
Datum: 2018.12.05
100039+0100

OKRESNÍ SOUD V MĚLNÍKU

Krombholcova 264, 276 01 Mělník

tel.: 315 648 216, fax: 257 005 057, e-mail: podatelna@osoud.mel.justice.cz, IDDS: ub5abzf

NAŠE ZNAČKA: 70 Si 233/2018

VAŠE ZNAČKA:

VYŘIZUJE: Mgr. Petra Turnovská

DNE: 22.11.2018

Cyril Plíhal
narozeny 6. 9. 1969
Na Slatinách 41
101 00 Praha 10

cyrilplihal@gmail.com

Rozhodnutí

o výzvě k doplnění žádosti dle § 1 odst. 5 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím v platném znění

Okresní soud v Mělníku rozhodl dne 22. listopadu 2018 ve věci žadatele Cyrila Plíhala, narozené dne 6. 9. 1969, bytem Na Slatinách 41, 101 00 Praha 10, o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím v platném znění (dále jen zákona),

takto:

1) Povinný subjekt vyzývá žadatele Cyrila Plíhala, nar. 6. 9. 1969, bytem Na Slatinách 41, 101 00 Praha 10, aby ve lhůtě do 30 dnů ode dne doručení této výzvy doplnil žádost o poskytnutí informace, doručenou Okresnímu soudu v Mělníku dne 18. 11. 2018, tak,

- a) že uvede svou plnou identifikaci; tzn., že svou žádost o poskytnutí informace doplní písemným podáním v elektronické podobě opatřeným zaručeným nebo uznávaným elektronickým podpisem, nebo písemným podáním v listinné podobě opatřeným vlastnoručním podpisem a kopií osobního dokladu osvědčující totožnost žadatele;
- b) v návaznosti na písm. a) pak sdělí, zda se domáhá poskytnutí informací o výši a specifikaci nenárokových složek platu za období roku 2017 a 2018 u každé jednotlivé osoby pracující u povinného subjektu na funkci vyššího soudního úředníka, ředitele, dozorcího a informatika zvlášť, nebo zda se domáhá poskytnutí informací o výši a specifikaci nenárokových složek platu v jejich souhrnu dle uvedených funkcí.

2) Zda se žadatel domáhá poskytnutí informací o výši a specifikaci nenárokových složek platu u každé jednotlivé osoby zvlášť, vyzývá jej povinný subjekt, aby ve lhůtě do 30 dnů ode dne doručení této výzvy doplnil žádost o poskytnutí informace, doručenou Okresnímu soudu v Mělníku dne 18. 11. 2018, tak, že sdělí

- a) účel, k jakému mají být požadované informace užity;
- b) v čem se mají požadované informace týkat veřejného zájmu a
- c) zda žadatel plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či zoli tzv. „společenského hlídačho psa“.

3) Zda se žadatel domáhá poskytnutí informací o výši a specifikaci nenárokových složek platu v jejich souhrnu dle uvedených funkcí, vyzývá jej povinný subjekt, aby ve lhůtě do 30 dnů ode

dne doručení této výzvy doplnil žádost o poskytnutí informace, doručenou Okresnímu soudu v Mělníku dne 18. 11. 2018, tak, že sdělí

- a) účel, k jakému mají být požadované informace o výši a specifikaci nenárokových složek platu osoby ředitele a informatika užity;
- b) v čem se mají požadované informace o výši a specifikaci nenárokových složek platu osoby ředitele a informatika týkat veřejného zájmu a
- c) zda žadatel plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídačho psa“.

Odůvodnění:

Dne 18. 11. 2018 obdržel shora nadepsaný soud coby povinný subjekt žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném a účinném znění (dále jen „InfZ“), kterou se shora uvedený žadatel domáhá poskytnutí informací o výši a specifikaci osobního ohodnocení, odměn a jiných nenárokových složek za období roku 2017 a 2018 u všech osob vykonávajících u povinného subjektu funkci vyššího soudního úředníka, ředitele, dozorčího a informatika.

Podle ust. § 14 odst. 5 písm. a) InfZ posoudí povinný subjekt žádost a brání-li nedostatek údajů o žadateli podle odstavce 2 postupu vyřízení žádosti o informaci podle tohoto zákona, zejména podle § 14a nebo 15, vyzve žadatele ve lhůtě do 7 dnů ode dne podání žádosti, aby žádost doplnil; nevyhoví-li žadatel této výzvě do 30 dnů ode dne jejího doručení, žádost odloží.

Povinný subjekt z důvodu ověření totožnosti žadatele, který ve své žádosti jako adresu trvalého pobytu (příp. adresu bydliště nebo adresu pro doručování) uvedl adresu, na níž se nenachází žádný objekt, provedl jeho lustraci v Centrální evidenci obyvatel a zjistil, že žadatel takového jména a příjmení a data narození neexistuje. S ohledem na důvodnou pochybnost o existenci osoby uvedeného jména, příjmení a data narození tak vyzval povinný subjekt žadatele, aby osvědčil svou totožnost, a to tím, že svou žádost o poskytnutí informace doplní buď písemným podáním v elektronické podobě opatřeným zaručeným nebo uznávaným elektronickým podpisem (srov. zejména ust. §§ 6 a 7 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, v platném a účinném znění), nebo písemným podáním v listinné podobě opatřeným vlastnoručným podpisem a kopií jakéhokoliv osobního dokladu osvědčující totožnost žadatele.

Podle ust. § 14 odst. 5 písm. b) InfZ posoudí povinný subjekt žádost a v případě, že je žádost nesrozumitelná, není zřejmé, jaká informace je požadována, nebo je formulována příliš obecně, vyzve žadatele ve lhůtě do sedmi dnů od podání žádosti, aby žádost upřesnil, nepřesní-li žadatel žádost do 30 dnů ode dne doručení výzvy, rozhodne o odmítnutí žádosti.

Podle ust. § 4 odst. 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném a účinném znění, platí, že správní orgán s dostatečným předstihem uvědomí dotčené osoby o úkonu, který učiní, je-li to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu. Správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy.

Dále je pak nutno uvést, že vzhledem ke skutečnosti, že ze žádosti o poskytnutí informace jasně nevyplývá, zda žadatel žádá o poskytnutí informací o výši a specifikaci osobního ohodnocení, odměn a jiných nenárokových složek platu za období roku 2017 a 2018 u každé jednotlivé osoby vykonávající u povinného subjektu funkci vyššího soudního úředníka, ředitele, dozorčího a informatika zvlášť, nebo zda se domáhá informací o výši a specifikaci nenárokových složek platu v jejich souhrnu dle uvedených funkcí, vyzval jej povinný subjekt ve stanovené lhůtě k doplnění žádosti.

Ústavní soud v nález ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16 (srov. bod 125. odůvodnění; srov. rovněž náleze Ústavního soudu ze dne 3. 4. 2018, sp. zn. 1200/16), dospěl k závěru, že

povinná osoba může odmítnout poskytnout žadateli informace o platu a odměnách zaměstnance vyžádané na základě ust. § 8b InfZ, pokud nejsou splněny všechny tyto podmínky:

- a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu;
- b) informace samotná se týká veřejného zájmu;
- c) žadatel o informaci plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídačho psa“;
- d) informace existuje a je dostupná.

V případě, že se žadatel svou žádostí skutečně domáhá poskytnutí informací o výši a specifikaci nenárokových složek platu za období roku 2017 a 2018 u každé jednotlivé osoby vykonávající výše uvedenou konkrétní funkci, vyzval jej povinný subjekt s ohledem na shora uvedený náleží Ústavního soudu k doplnění žádosti o poskytnutí informace, neboť z ní neplyne jakákoliv zmínka o účelu, k jakému mají být osobní údaje požadované žadatelem užity, natož zda mají být užity ve veřejném zájmu, a v čem by tento veřejný zájem měl spočívat, jakož žadatel ani nijak blíže nevymezil svou osobu. Nemohlo proto být tedy s ohledem na výše uvedené prozatím posuzováno, zda byla dodržena spravedlivá rovnováha mezi v konfliktu stojícími základními právy, a sice právem na ochranu soukromého života a svobodou projevu a právem na informace.

Vzhledem ke skutečnosti, že u povinného subjektu zastává pracovní pozici ředitele správy soudu (a ani to jinak nelze) jediná osoba, jakož soud zaměstnává jediného informatika, poskytnutím informací o výši a specifikaci nenárokových složek platu těchto osob by žadateli byly zpřístupněny osobní údaje týkající se jediné konkrétní osoby, snadno identifikovatelné dle veřejně dostupného rozvrhu práce. Žadatel je tak v i případě, domáhá-li se poskytnutí informací o výši a specifikaci nenárokových složek platu v jejich souhrnu dle uvedených funkcí, povinen doplnit svou žádost v rozsahu týkající se informace o výši a specifikaci nenárokových složek platu ředitele a informatika způsobem, jak je uvedeno výše.

Neosvědčí-li žadatel ve stanovené lhůtě svou totožnost způsobem uvedeným výše, povinný subjekt jeho žádost odloží.

Osvědčí-li naopak žadatel svou totožnost, nicméně nebude jeho žádost o poskytnutí informace ve stanovené lhůtě doplněna způsobem uvedeným výše, rozhodne povinný subjekt o jejím odmítnutí.

Mělník 22. listopadu 2018

Mgr. Petra Turnovská
místopředsedkyně soudu pro civilní úsek

Pomáhat a chránit

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY

Kancelář policejního prezidenta
Odbor tisku a prevence

Č. j. PPR-34422-3/ČJ-2018-990140

PCR99ETRpo41635155

Praha 13. prosince 2018
Počet listů: 2

--- Pan
Bc. Jindřich Pulda
Jungmannova 345
252 63 Roztoky
ISDS:qh7wqqw

Poskytnutí informací

--- Dne 25. 11. 2018 obdržela Policie České republiky Vaši žádost o součinnost při zpracování diplomové práce na téma „Přístup k informacím o platech veřejných zaměstnanců“ formou poskytnutí informací o vyřizování žádostí o platech veřejných zaměstnanců. Odbor tisku a prevence Policejního prezidia České republiky jako metodické pracoviště v oblasti aplikace zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v Policii České republiky zpracoval odpovědi na Vaše konkrétní otázky.

1) *Byli jste v minulosti konfrontováni s žádostí o poskytnutí informací o platech?*
Ano.

2) *Jakých kategorií zaměstnanců se týkala?*
Žádosti se týkaly vedoucích příslušníků a zaměstnanců Policie České republiky i řadových příslušníků a zaměstnanců Policie České republiky.

--- 3) *Bylo žádosti vyhověno?*
Policie České republiky nemá vytvořenu informaci, v kolika případech bylo těmto žádostem vyhověno a v kolika nikoliv. Každá žádost je posuzována individuálně s ohledem na platnou právní úpravu a existující judikaturu v této oblasti, která se v průběhu doby vyvíjí. Obecně lze konstatovat, že žádostem bylo jak vyhověno, tak byly rozhodnutím dle zákona č. 106/1999 Sb. odmítnuty.

4) *Pokud nikoliv, z jakého důvodu byl přístup k informacím odepřen?*
Policie České republiky nemá zpracovanou informaci o tom, z jakých důvodů byly jednotlivé žádosti tohoto typu odepřeny. Obecně lze konstatovat, že důvodem může být

Strojnická 27
170 89 Praha 7

JUDr. Lucie Žárská
13.12.2018 11:55:03
Digitálně podepsal:
JUDr. Lucie Žárská
POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY
Důvod: Za správnost vyřetování

www.policie.cz

Tel.: +420 974 834 374
Fax: +420 974 834 714
Email: pp.tisk@pcr.cz

ochrana osobních údajů dotčených osob, ochrana osobnosti dotčených osob, ochrana plnění úkolů Policie České republiky, zneužití práva atd.

5) *Jakými obecnými úvahami a kritérii se řídíte, nebo byste se řídili/a, při rozhodování, zda informace o platech zaměstnanců poskytnout, či nikoliv?*

Zpracovatel žádosti o informace tohoto typu se řídí platnou právní úpravou a judikaturou v dané oblasti – v současné době zejména nálezem Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16 (dále „platový nález“). Zejména platový nález podrobně rozebírá kritéria, která je nutné vzít při posuzování tohoto typu žádosti v úvahu.

6) *Považujete za důvodné rozlišovat, kdo je žadatelem o poskytnutí informace?*

S ohledem na platový nález je v současné době nutné zkoumat, zda žadatel splňuje kritéria zde stanovená.

7) *Považujete za důvodné rozlišovat, vůči jakým konkrétním zaměstnancům žádost směřuje s ohledem na jejich funkci, postavení či na povahu jimi vykonávaných činností?*

Ano.

8) *Jak budete posuzovat, zda nejde o zneužívající či šikanózní žádost, jejímž cílem je poškodit zájmy dotčených osob?*

V případě, že povinný subjekt hodlá při splnění kritérií stanovených platovým nálezem poskytnout informace o platu, služebním příjmu, odměnách konkrétního příslušníka nebo zaměstnance Policie České republiky, vyzumí o tom tuto dotčenou osobu a dá jí možnost se k žádosti vyjádřit. Z tohoto vyjádření mohou vyplynout argumenty, na základě kterých povinný subjekt vyhodnotí, že se jedná o zneužití práva. Obdobně mohou být takové skutečnosti známy povinnému subjektu z úřední činnosti.

plk. Mgr. Jozef Bocán, v. r.
vedoucí odboru tisku a prevence

Vážený pan
Bc. Jindřich Pulda
Jungmannova 345
252 63 Roztoky
ID DS: qh7wqqw

Váš dopis zn./ze dne:
Č. j. MHMP 1917855/2018
ze dne 25. 11. 2018
Č. j.:
MHMP 1920069/2018
Sp. zn.:
S-MHMP 1917855/2018

Vyřizuje/tel.:
Mgr. Tomáš Pištěk
236 002 880
Počet listů/příloh: 2/0
Datum:
27.11.2018

Vážený pane bakaláři,

dne 25. 11. 2018 obdržel Magistrát hlavního města Prahy (dále jen „povinný subjekt“) Vaši žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „žádost“), ve které požadujete informace o vyřizování žádosti o platech veřejných zaměstnanců.

Povinný subjekt Vám na základě žádosti poskytuje následující informace:

Povinný subjekt již vyřizoval žádosti o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., které se týkaly platů zaměstnanců povinného subjektu. Žadatelé požadovali většinou informace o platech konkrétních zaměstnanců nebo skupiny zaměstnanců (např. všech zaměstnanců určitého odboru, všech ředitelů odborů). Povinný subjekt žádosti o informace o platech zaměstnanců vyřizoval vždy dle platné právní úpravy a judikatury. V určitém období povinný subjekt informace o platech zaměstnanců poskytoval (kupř. dle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 55/2012 – 62 se informace o platech zaměstnanců placených z veřejných prostředků zásadně poskytovaly). V současné době povinný subjekt při vyřizování žádosti o informace o platech zaměstnanců postupuje dle nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16 (dále jen „platový nálezh ÚS“).

Ústavní soud v tomto nálezu stanovil tzv. čtyřprvkový test proporcionality. Dle platového nálezu ÚS může povinný subjekt odmítnout poskytnout žadateli informace o platu a odměnách zaměstnance, pokud nejsou splněny všechny tyto podmínky:

- účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu;
- informace samotná se týká veřejného zájmu;
- žadatel o informaci plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či rolí tzv. „společenského hlídačského psa“;
- informace existuje a je dostupná.

Sídlo: Mariánské nám. 2/2, 110 01 Praha 1
Pracoviště: Jungmannova 35/29, 110 00 Praha 1
Kontaktní centrum: 12 444, fax: 236 007 157
E-mail: posta@praha.eu, ID DS: 48ia97h

Nejsou-li všechny tyto podmínky splněny, potom odmítnuti poskytnout žadateli informaci o platu a odměnách zaměstnance není porušením povinnosti státních orgánů a orgánů územní samosprávy poskytovat přiměřeným způsobem informace o své činnosti, vyplývající z článku 17 odst. 5 Listiny.

Od doby vydání platového nálezu ÚS odmítl povinný subjekt všechny žádosti o informace o platech zaměstnanců povinného subjektu, a to z důvodu nesplnění alespoň jedné z podmínek uvedených pod písmeny a) až d) platového nálezu ÚS. V naprosté většině se jedná o důvod uvedený pod písm. a) – účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu“ či pod písmenem c) – žadatel plní roli tzv. „společenského hlídače psa“.

Osobu žadatele je nutno hodnotit při posuzování kritéria c) – žadatel o informace plní roli či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídače psa“. Povinný subjekt při vyřizování žádosti zohledňuje, zda o informace žádá „běžný“ občan, který v žádosti neuvádí žádné bližší informace o důvodu a účelu vyžádání informace, nebo kupř. novinář, který se dlouhodobě tématu odměňování zaměstnanců veřejného sektoru věnuje (publikuje své články v novinách, na internetu). To ovšem neznamená, že by povinný subjekt přiznával postavení „společenského hlídače psa“ automaticky všem novinářům. Povinný subjekt poskytne informace o platu zaměstnance v případě splnění všech kritérií čtyřprvkového testu proporcionality.

Pokud žadatel nesplní všechna kritéria čtyřprvkového testu proporcionality, povinný subjekt odmítne poskytnout informaci o platu zaměstnance (bez ohledu na pracovní pozici nebo činnost zaměstnance).

Pokud se týká šikanózních žádostí o informace, šikanózním žádostem soudy neposkytují ochranu, což bylo judikováno kupř. rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, č. j. 52 A 76/2014-97. Jednání žalobce zde bylo označeno jako systematické zneužívání práva na přístup k informacím. Takovýto výkon, resp. pseudovýkon práce, dle soudu nepoživá právní ochrany.

Dle tohoto rozsudku lze za znaky šikany považovat zejména:

- 1) mnohočetnost žádostí;
- 2) vystupování takovým způsobem, který nasvědčuje tomu, že žadatel nejde o rychlé a efektivní vyřešení věci, ale právě jen o samotné vedení předmětného řízení (zatížení resp. šikamu povinného subjektu);
- 3) podání žadatele jsou převážně velmi rozsáhlá a komplikovaná a reakce povinných subjektů na ně žalobce málokdy uspokojí (ačkoliv je zřejmé, že povinné subjekty vyvinuly značné úsilí, aby žalobci vyhověly);
- 4) žádosti se nevztahují k podstatným okolnostem žalobcovy životní sféry (např. k majetku, životním podmínkám či jiným podobným záležitostem).

Nad rámec Vámi položených otázek si povinný subjekt dovozuje konstatovat, že je povinen vyřizovat žádosti o informace o platech zaměstnanců povinného subjektu v souladu s platnou legislativou a judikaturou. Nelze tedy v tomto smyslu hovořit o ochotě či neochotě poskytovat informace o platech zaměstnanců.

S pozdravem,

Ing. Petra Dederová
ředitelka personálního odboru
Magistrát hlavního města Prahy
podepsáno elektronicky

Č.j.: PUNC6486 /2018PÚ Vyřizuje: Ing. Jolana Novotná V Praze dne: 29. listopadu 2018

Vážený pane Puldo,

ráda bych se vyjádřila k Vaší žádosti o součinnost v podobě poskytnutí informací k Vaší diplomové práci na téma „Přístup k informacím o platech veřejných zaměstnanců“.

Tedy k otázkám:

Byli jste v minulosti konfrontováni s žádostí o poskytnutí informací o platech? Jakých kategorií zaměstnanců se týkala? Bylo žádosti vyhověno? Pokud nikoliv, z jakého důvodu byl přístup k informacím odepřen?

Ano, dotazování proběhlo v roce 2015, týkalo se to pouze předsedy Puncovního úřadu. Žádosti bylo vyhověno.

Jakými obecnými úvahami a kritérii se řídíte, nebo byste se řídil/a, při rozhodování, zda informace o platech zaměstnanců poskytnout či nikoliv?

Puncovní úřad je státní organizace a platové tarify (platová třída a platový stupeň) státních zaměstnanců se řídí nařízením vlády. Tyto informace jsou veřejné. Osobní příplatek státních zaměstnanců může být max. do výše 50% platového tarifu dle hodnocení státního zaměstnance. Osobní příplatek 100% platového tarifu může být přiznán pouze zvlášť uznávanému odborníkovi.

Považujete za důvodné rozlišovat, kdo je žadatelem o poskytnutí informace?

Ne.

Považujete za důvodné rozlišovat, vůči jakým konkrétním zaměstnancům žádost směřuje s ohledem na jejich funkci, postavení či na povahu jimi vykonávaných činností?

Ne.

Jak budete posuzovat, zda nejde o zneužívající či šikanózní žádost, jejímž cílem je poškodit zájmy dotčených osob?

V souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, je naší povinností odpověď poskytnout.

PUNCOVNÍ ÚŘAD - ASSAY OFFICE

Ing. Jana DAVÍDKOVÁ
PŘEDSEDKYNĚ
CHAIRWOMAN

Kozí 4/748, 110 00 PRAHA 1
tel. +420 225 982 101

e-mail: davidkova@puncovniurad.cz · <http://www.puncovniurad.cz>

Pro přehled uvádím několik informací o Puncovním úřadu:
85 systemizovaných míst (75 služební poměr, 10 pracovní poměr).
Obsazenost 81 systemizovaných míst.

Přehled počtu zaměstnanců celkem v platových třídách:

Platová třída	Počet systemizovaných míst celkem
8	27
9	23
10	10
11	12
12	6
13	1
14	1
15	1

Ø platový tarif všech obsazených systemizovaných míst činí 26 046 Kč.

Ø osobní příplatek všech obsazených systemizovaných míst činí 4 809 Kč.

Doufám, že Vám takto zodpovězené otázky pomohou ke zdánému vypracování Vaší diplomové práce.

S pozdravem

Ing. Jolana Novotná

Číslo jednací:	154408/2018/KUSK	Vážený pan
Spisová značka:	SZ_154408/2018/KUSK	Bc. Jindřich Pulda
Vyřizuje / Linka:	Jitka Cílková /481	Jungmannova 345
Značka:	InfZ 274/18	252 63 Roztoky
Praha:	10. 12. 2018	ID DS: qh7wqqw

Vážený pane Puldo,

Krajský úřad Středočeského kraje (dále jen „povinný subjekt“) obdržel dne 26. 11. 2018 Vaši žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění (dále jen „InfZ“), a to:

- 1) Byli jste v minulosti konfrontováni s žádostí o poskytnutí informací o platech?
- 2) Jakých kategorií zaměstnanců se týkala?
- 3) Bylo žádosti vyhověno?
- 4) Pokud nikoliv, z jakého důvodu byl přístup k informacím odepřen?
- 5) Jakými obecnými úvahami a kritérii se řídíte, nebo byste se řídil/a, při rozhodování, zda informace o platech zaměstnanců poskytnout, či nikoliv?
- 6) Považujete za důvodné rozlišovat, kdo je žadatelem o poskytnutí informace?
- 7) Považujete za důvodné rozlišovat, více jakým konkrétním zaměstnancům žádost směřuje s ohledem na jejich funkci, postavení či na povahu jimi vykonávaných činností?
- 8) Jak budete posuzovat, zda nejde o zneužívající či šikanózní žádost, jejímž cílem je poškodit zájmy dotčených osob?

V souladu s ustanovením § 14 odst. 5 písm. d) zákona InfZ, Vám poskytujeme předmětné informace, tak jak následuje:

- 1) Ano
- 2) úředníků
- 3) V některých případech ANO, v některých případech NE.
- 4) Dle ustanovení § 8a InfZ týkající se osobnosti, projevů osobní povahy a soukromí fyzické osoby a § 8b odst. 3 základní osobní údaje podle odst. 1 se poskytnou pouze v tomto rozsahu: jméno, příjmení, rok narození, obec kde má příjemce trvalý pobyt, výše, účel a podmínky poskytnutých veřejných prostředků. Povinný subjekt v současnosti vychází z tzv. platového nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV ÚS 1378/16

ze dne 17. 10. 2017, ve kterém se v bodě 128. uvádí, že informace o platových poměrech zaměstnanců jsou osobními údaji spadajícími pod ochranu článku 10 Listiny základních práv a svobod a je nutné porovnat konflikt práva na informace s právem na ochranu osobnosti. Tento konflikt se řeší provedením tzv. testu proporcionality, dle výše uvedeného stanoviska Ústavního soudu.

- 5) Obecné úvahy a kritéria vychází z výše uvedeného nálezu Ústavního soudu.
- 6) Žadatelem pro účel tohoto zákona je každá fyzická i právnická osoba, která žádá o informaci v souladu s § 13 a §14 InfZ, takže není důvod pro rozlišování.
- 7) Musíme rozlišovat podle testu proporcionality, dle nálezu Ústavního soudu za současného dodržení ochrany pracovníků dle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a GDPR.
- 8) Povinný subjekt bude postupovat v intencích platné judikatury, která definuje, kdy lze žádost považovat za zneužití InfZ či šikanózní žádost.

S úctou

Mgr. Vladimír Černý

vedoucí odboru

podepsáno zaručeným elektronickým podpisem

UNIVERZITA
KARLOVA

Kvestorka

Č.j. UKRUK/165694/2018/

V Praze dne 10.12.2018

Věc: informace

Vážený pane bakaláři,

Univerzita Karlova /dále jen Univerzita/obdržela prostřednictvím datové schránky dne 26. 11. 2018 Vaši žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, v níž žádáte informace, které se týkají zveřejňování platů státních zaměstnanců.

Žádost jsme posoudili a v souladu s ust. § 14 písm. d) výše uvedeného zákona Vám sdělujeme následující informace k Vaším dotazům:

1. okruh otázek: byla v minulosti Univerzita konfrontována s žádostí o poskytnutí informací o platech? Jakých kategorií zaměstnanců se týkala? Bylo žádosti vyhověno? Pokud nikoliv, z jakého důvodu byl přístup k informacím odepřen?

Univerzita již vyřizovala tyto typy žádostí. Žádostem bylo vyhověno. Poskytnuté informace se týkaly platu rektora, prorektorů a vedoucích všech odborů rektorátu.

2. otázka: jakými obecnými úvahami a kritérii se Univerzita řídí nebo by se řídila při rozhodování, zda informace o platech zaměstnanců poskytnout, či nikoliv?

Při rozhodování, zda tyto informace poskytnout, či nikoliv je potřeba vycházet ze zákona 106/1999 Sb. V případě kolize aplikovat test proporcionality, kterým se posuzuje střet práva na informace a práva na ochranu osobních údajů a v neposlední řadě je třeba přihlídnout k platné soudní judikatuře, především k Nálezu Ústavního soudu č.j. IV. ÚS 1378/16 ze dne 17. 10. 2017.

3. otázka: považujete za důvodné rozlišovat, kdo je žadatelem o poskytnutí informace?

Zákon neumožňuje rozlišovat žadatele, protože podle § 3 zákona každá fyzická a právnická osoba má po vyloučení chráněných informací, právo na informace. Nikdo není vyloučen, každý má možnost se ptát a dozvědět se.

Ovocný trh 5/560, 116 36 Praha 1
telefon: (+420) 224 491 316-7
e-mail: kvestor@uni.cz
<http://www.cuni.cz>

4. otázka: považujete za důvodné rozlišovat, vůči jakým konkrétním zaměstnancům žádost směřuje s ohledem na jejich funkci, postavení, či na povahu jimi vykonávaných činností?
Takovéto rozlišení nelze uskutečňovat. Bylo by to v rozporu s uvedeným zákonem a s rozhodnutími příslušných soudů.
Obecně platí zásada, že poskytování informací o platech zaměstnanců se vztahuje prakticky na všechny, ovšem za předpokladu splnění všech podmínek uvedených v nálezů Ústavního soudu.

5. otázka: jak budete posuzovat, zda nejde o zneužívající či šikanózní žádost, jejímž cílem je poškodit zájmy dotčených osob?
Všeobecně šikanózní žádosti lze velmi obtížně prokazovat. Nicméně při vyhodnocování žádosti je potřeba, jak již bylo výše zmíněno, respektovat zákon a podmínky stanovené Ústavním soudem.
Pokud by se v konkrétním případě prokázalo, že došlo ke zneužití práva a žádost měla za cíl poškodit konkrétní osobu, např. ji vydírat, šikanovat, apod., pak je možné takovouto žádost odepřít.

S pozdravem

Ing. Miroslava Oliveriusová
kvestorka Univerzity Karlovy

Vážený pan
Bc. Jindřich Pulda
Jungmannova 345
Roztoky

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-10311/18-2

Vážený pan
Bc. Jindřich Pulda
Jungmannova 345
252 63 Roztoky

ID DS: qh7wqqw

Praha 6. prosince 2018

Vážený pane,

reaguji na Váš dotaz ze dne 25. 11. 2018 na vyřizování žádosti o platech veřejných zaměstnanců, který kladete v souvislosti se zpracováváním diplomové práce.

Úřad pro ochranu osobních údajů byl v tomto roce konfrontován s jednou žádostí o poskytnutí informace o platech. Týkala se předsedkyně úřadu, ředitele sekce správní, ředitele sekce provozu a informatiky, ředitelky odboru kontrolního a ředitele kanceláře předsedkyně. S ohledem na shledané určité nejasnosti v žádosti, byly poskytnuty údaje o platu předsedkyně úřadu za rok 2016 a 2017. K ostatním řídicím pracovníkům nebyly údaje poskytnuty a ze strany tazatele nedošlo k požadovanému upřesnění jeho žádosti, resp. vyjasnění některých aspektů jeho žádosti.

Při poskytování informací o platech vychází Úřad pro ochranu osobních údajů ze současné judikatury, ze které vyplývá, že v rámci posouzení je posuzována i role žadatele, resp. zdali plní funkci tzv. „společenského hlídačského psa“. V tomto kontextu je posuzován i aspekt, zdali nejde o šikanózní žádost apod. Dále jsou posuzovány i další body, které ústavní soud stanovil v rámci testu proporcionality. Každá obdržená žádost tak musí být posuzována ad hoc.

Přeji Vám úspěch při obhajobě Vaší diplomové práce.

S pozdravem

JUDr. Jiří Žůrek
ředitel odboru konzultačních agend
(podepsáno elektronicky)

Vážený pan
Bc. Jindřich Pulda
Jungmannova 345
252 63 Roztoky

V Praze 19. prosince 2018
Čj. 38224/2018-OPE

Vážený pane Puldo,

v návaznosti na Váš dopis ze dne 25. listopadu 2018 Vám sděluji, že Úřad vlády ČR při vyřizování žádostí o platech „veřejných“ zaměstnanců na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, postupuje v souladu s relevantními právními předpisy, aktuální judikaturou a odbornou literaturou.

Agendu vyřizování žádostí podle výše uvedeného zákona má na Úřadě vlády ČR v gesci Odbor právní a kontrolní. Pokud byste měl zájem o hlubší studium předmětné problematiky a získání potřebných znalostí, navrhuji Vám ucházet se o odbornou stáž v tomto odboru.

S pozdravem

Mgr. Milan Blažej
ředitel Odboru personálního

Sp. zn. K106 57/2018
Naše č. j. KVOP-51081/2018
Datum 03. 12. 2018

Vážený pan
Jindřich Pulda
Jungmannova 345
252 63 Roztoky u Prahy
ID schránky: qh7wqqw

Sdělení o poskytnutí informace

Vážený pane Puldo,

dne 25. 11. 2018 byla do Kanceláře veřejného ochránce práv doručena Vaše žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, kterou žádáte o zodpovězení následujících otázek:

- (1) Byli jste v minulosti konfrontováni s žádostí o poskytnutí informací o platech? Jakých kategorií zaměstnanců se týkala? Bylo žádosti vyhověno? Pokud nikoliv, z jakého důvodu byl přístup k informacím odepřen?
- (2) Jakými obecnými úvahami a kritérii se řídíte, nebo byste se řídil/a, při rozhodování, zda informace o platech zaměstnanců poskytnout, či nikoliv?
- (3) Považujete za důvodné rozlišovat, kdo je žadatelem o poskytnutí informace?
- (4) Považujete za důvodné rozlišovat, vůči jakým konkrétním zaměstnancům žádost směřuje s ohledem na jejich funkci, postavení či na povahu jimi vykonávaných činností?
- (5) Jak budete posuzovat, zda nejde o zneužívající či šikanózní žádost, jejímž cílem je poškodit zájmy dotčených osob?

Ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, se poskytují níže uvedené informace:

K bodu č. 1

V minulosti jsme byli konfrontováni s žádostí o poskytnutí informací o platech celkem 3x. A to v roce 2011, dotaz se týkal výše platu a odměn JUDr. Otakara Motejla, a jeho zástupkyně v období 3. čtvrtletí 2009. V roce 2012 byl dotaz směřován na celkový objem mzdových prostředků, odvody na sociální pojištění, odvody na zdravotní pojištění, DPZČ, čisté vyplacené mzdové prostředky. A v roce 2014 byla podána žádost o informace o řádném platovém ohodnocení a mimořádných odměnách za rok 2013 a 2014 veřejné ochránkyně práv a jejího zástupce, vedoucího jejich sekretariátu, vedoucího Kanceláře VOP a vedoucího a zástupce právního odboru. Všem třem žádostem bylo řádně vyhověno.

K bodu č. 2

Při rozhodování, zda informace o platech zaměstnanců poskytnout, či nikoliv se řídíme čtyřbodovým testem (tzv. „platový test“) jenž vymezil Ústavní soud. IV. ÚS 1378/16 ze dne 17. 10. 2017, potvrzený IV. ÚS 1200/16 ze dne 3. 4. 2018.

Tímto testem musí konkrétní požadavek na zpřístupnění informace o platu či odměně projít, aby tuto informaci bylo možné poskytnout.

Test zahrnuje tyto podmínky:

- a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu;
- b) informace samotná se týká veřejného zájmu;
- c) žadatel o informaci plní úkoly či posílání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídačeho psa“; d) informace existuje a je dostupná.

K bodu č. 3

Ano považujeme za důvodné rozlišovat, kdo je žadatelem o poskytnutí informace, v tomto případě se řídíme třetím kritériem a to rolí žadatele, jako tzv. „společenský hlídač pes“

K bodu č. 4

Ano. Považujeme za důvodné rozlišovat, vůči jakým konkrétním zaměstnancům žádost směřuje s ohledem na jejich funkci, postavení či na povahu jimi vykonávaných činností.

K bodu č. 5

Posuzování zda nejde o zneužívající či šikanózní žádost, je prováděna individuálně, mimo jiné komunikací s dotčenými osobami, prověřením argumentace žadatele, dle žádosti (obsahu), resp. prověření údajů nám dostupných o žadateli.

S pozdravem

Ing. Josef Svoboda
vedoucí odboru vnitřní správy

VRCHNÍ SOUD V PRAZE

Náměstí Hrdinů 1300, 140 00 Praha – Pankrác

tel.: 261 196 111, e-mail: podatelna@vrsoud.pha.justice.cz, IDDS: 3fvabbb

ROZHODNUTÍ

Dne 25. 11. 2018 byla Vrchnímu soudu v Praze jako povinnému subjektu ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“) doručena žádost žadatele: **Bc. Jindřicha Puldy**, narozeného 19. 12. 1987, bytem Jungmannova 345, 252 63 Roztoky, v níž v souvislosti s poskytováním informací o platech veřejných zaměstnanců žádá o zodpovězení otázek:

- 1) Byli jste v minulosti konfrontováni s žádostí o poskytnutí informací o platech? Jakých kategorií zaměstnanců se týkala? Bylo žádosti vyhověno? Pokud nikoliv, z jakého důvodu byl přístup k informacím odepřen?
- 2) Jakými obecnými úvahami a kritérii se řídíte, nebo byste se řídil/a, při rozhodování, zda informace o platech zaměstnanců poskytnout, či nikoliv?
- 3) Považujete za důvodné rozlišovat, kdo je žadatelem o poskytnutí informace?
- 4) Považujete za důvodné rozlišovat, vůči jakým konkrétním zaměstnancům žádost směřuje s ohledem na jejich funkci, postavení či na povahu jimi vykonávaných činností?
- 5) Jak budete posuzovat, zda nejde o zneužívající či šikanózní žádost, jejímž cílem je poškodit zájmy dotčených osob?

Tato žádost byla vyřízena takto:

I. Podle § 14 odst. 5 písm. d) InfZ se žadateli poskytuje informace:

ve vztahu k otázce ad 1 a ad 4: že Vrchnímu soudu v Praze došlo vícero žádostí o poskytnutí informací o výši platu (včetně nenárokovaných složek). Co se týká předsedy a místopředsedy soudů i soudců, tyto žádosti vyřizoval poskytnutím informace. Ve vztahu k dalším osobám (asistenti, vyšší soudní úředníci apod.) informace poskytoval v neindividualizované podobě (individualizovaná u těchto osob obvykle nebyla ani žádána), tedy v podobě sdělení zařazení příslušné kategorie do platové třídy a rozpětí osobního příplatku.

ve vztahu k otázce ad 2 a ad 4: že základní kritéria vychází z příslušných právních předpisů (zde především InfZ, nařízení GDPR a Listina). Některá další kritéria vyplývají z navazujících rozhodnutí zejména Nejvyššího správního soudu a soudu Ústavního, která si však v některých ohledech odporují a je na ně brán zřetel tehdy, pakliže skutkově odpovídají řešeným žádostem a zároveň, i s ohledem na stále probíhající vývoj této judikatury, jsou z nich aplikovány ty závěry, které působí s ohledem na konkrétní žádost přesvědčivě. V zásadě je lze shrnout tak, že je posuzováno, zda zájem na poskytnutí této informace z hlediska práva na informace (vč. práva informace svobodně vyhledávat) převyšuje zájem na ochraně soukromí dotčených osob (tj. je prováděn test proporcionality). Zpravidla tomu tak bude u osob, které autoritativně a vlastním jménem vykonávají pravomoci spojené s významnými dopady do práv a povinností adresátů jejich rozhodnutí, zejména tehdy, jde-li o širší okruh blíže neučtených adresátů (z hlediska státní správy v soudní soustavě, tak může jít například o určení rozvrhu práce). Je přitom třeba si uvědomit, že platy soudců a soudních funkcionářů vyplývají ze zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních

orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu v platném znění a ve vztahu k zaměstnancům soudu pak z nařízení vlády č. 341/2017 Sb. o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, rámcově tedy jde o informace již veřejné.

II. Podle § 15 odst. 1 InfZ se rozhoduje tak, že žádost se částečně odmítá, a to za použití § 2 odst. 4) InfZ ve vztahu ke zbývajícím otázkám ad 3 a ad 5.

Odůvodnění:

1. Podle § 2 odst. 4 InfZ se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Otázky, a to zejména ty, ohledně nichž došlo k odmítnutí žádosti o informace, však usilují fakticky o sdělení názoru povinného subjektu, resp. konkrétní osoby, která žádost vyřizuje, o subjektivní hodnocení vztahu právní úpravy, navazující judikatury a její aplikace v konkrétních případech. Žádná metodika v tomto směru u povinného subjektu zpracována nebyla, konečnou právě navazující judikatura, která je žadateli zjevně známá, ji v mnoha směrech vylučuje, když zdůrazňuje postup ad hoc v konkrétních, jednotlivých případech. Žádost byla tedy v této části odmítnuta.

Poučení: Proti rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti uvedeném shora pod výrokem II. lze podle § 16 odst. 1 InfZ ve spojení s § 83 odst. 1 SpŘ podat odvolání. Odvolání se podává Ministerstvu spravedlnosti prostřednictvím Vrchního soudu v Praze do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí.

V Praze dne 6. prosince 2018

JUDr. Jaroslav Bureš, v. r.
předseda Vrchního soudu v Praze

JUDr. Simona Heranová, Ph.D.
z pověření předsedy
Vrchního soudu v Praze

Za správnost: A. Baldová

**Alena
Baldová** Digitálně podepsal
Alena Baldová
Datum: 2018.12.06
14:23:46 +01'00'